ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ
ΚΑΙ
ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΔΙΣΕΚΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
2016

«Τὴν δὲ τοῦ ἡλίου ἡμέραν κοινῇ πάντες τὴν συνέλευσιν ποιούμεθα, ἐπειδὴ πρώτη ἐστὶν ἡμέρα ἐν ᾗ ὁ Θεός, τὸ σκότος καὶ τὴν ὕλην τρέψας, κόσμον ἐποίησε, καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἡμέτερος σωτὴρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκ νεκρῶν ἀνέστη».

(Ἰουστίνου Ἀπολογία Α΄ 67,7)

«Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

(Ψαλμ. 95,2)

«Εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με... κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν».

(Λουκ. δ΄ 19-20. Ἡσ. ξα΄ 1-2)

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
3	πλ. β΄	Θ΄	Κυρ. πρὸ τῶν Φώτων Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8	Κυρ. πρὸ τῶν Φώτων Μρ. α΄ 1-8
10	βαρὺς	Ι΄	Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα Ἐφεσ. δ΄ 7-13	Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα Μτθ. δ΄ 12-17
17	πλ. δ΄	ΙΑ΄	Ὁσίου Ἑβρ. ιγ΄ 17-21	Κυριακῆς ΙΒ΄ Λουκᾶ Λκ. ιζ΄ 12-19
24	α΄	Α΄	Κυρ. ΛΑ΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Τιμ. α΄ 15-17	Κυριακῆς ΙΔ΄ Λουκᾶ Λκ. ιη΄ 35-43
31	β΄	Β΄	Κυρ. ΛΒ΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15	Κυριακῆς ΙΕ΄ Λουκᾶ Λκ. ιθ΄ 1-10

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
7	γ΄	Γ΄	Κυριακῆς ΙΣ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. ϛ΄ 1-10	Κυριακῆς ΙΣ΄ Ματθαίου Μτθ. κε΄ 14-30
14	δ΄	Δ΄	Κυριακῆς ΙΖ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. ϛ΄ 16-ζ΄1	Κυριακῆς ΙΖ΄ Ματθαίου Μτθ. ιε΄ 21-28
21	πλ. α΄	Ε΄	Κυριακῆς ΛΓ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15	Κυρ. Τελώνου & Φαρισαίου Λκ. ιη΄ 10-14
28	πλ. β΄	ϛ΄	Κυριακῆς ΛΔ΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Κορ. ϛ΄ 12-20	Κυριακῆς Ἀσώτου Λκ. ιε΄ 11-32

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
6	βαρὺς	Ζ΄	Κυριακῆς Ἀπόκρεω Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2	Κυριακῆς Ἀπόκρεω Μτθ. κε΄ 31-46
13	πλ. δ΄	Η΄	Κυριακῆς Τυροφάγου Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4	Κυριακῆς Τυρινῆς Μτθ. ϛ΄ 14-21
20	α΄	Θ΄	Κυριακῆς Α΄ Νηστειῶν Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40	Κυριακῆς Α΄ Νηστειῶν Ἰω. α΄ 44-52
27	β΄	Ι΄	Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν Ἑβρ. α΄ 10-β΄ 3	Κυριακῆς Β΄ Νηστειῶν Μρ. β΄ 1-12

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
3	γ΄	ΙΑ΄	Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν Ἑβρ. δ΄ 14-ε΄ 6	Κυριακῆς Γ΄ Νηστειῶν Μρ. η΄ 34-θ΄ 1
10	δ΄	Α΄	Κυριακῆς Δ΄ Νηστειῶν Ἑβρ. ς΄ 13-20	Κυριακῆς Δ΄ Νηστειῶν Μρ. θ΄ 17-31
17	πλ. α΄	Β΄	Κυριακῆς Ε΄ Νηστειῶν Ἑβρ. θ΄ 11-14	Κυριακῆς Ε΄ Νηστειῶν Μρ. ι΄ 32-45
24	—	—	Κυριακῆς Βαΐων Φιλιπ. δ΄ 4-9	Κυριακῆς Βαΐων Ἰω. ιβ΄ 1-18

ΜΑΪΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
1	—	—	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ Πρξ. α΄ 1-8	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ Ἰω. α΄ 1-17
8	—	Α΄	Εὐαγγελιστοῦ Α΄ Ἰω. α΄ 1-7	Ἑορτῆς Ἰω. κ΄ 19-31
15	β΄	Δ΄	Κυριακῆς Γ΄ Πράξεων Πρξ. ς΄ 1-7	Κυριακῆς Μυροφόρων Μρ. ιε΄ 43 - ις΄ 8
22	γ΄	Ε΄	Κυριακῆς Δ΄ Πράξεων Πρξ. θ΄ 32-42	Κυριακῆς Παραλύτου Ἰω. ε΄ 1-15
29	δ΄	Ζ΄	Κυριακῆς Ε΄ Πράξεων Πρξ. ια΄ 19-30	Κυριακῆς Σαμαρείτιδος Ἰω. δ΄ 5-42

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
5	πλ. α΄	Η΄	Κυριακῆς Ϛ΄ Πράξεων Πρξ. ις΄ 16-34	Κυριακῆς Τυφλοῦ Ἰω. θ΄ 1-38
12	πλ. β΄	Ι΄	Κυριακῆς Ζ΄ Πράξεων Πρξ. κ΄ 16-18, 28-36	Κυριακῆς Πατέρων Ἰω. ιζ΄ 1-13
19	—	—	Κυριακῆς Η΄ Πράξεων Πρξ. β΄ 1-11	Πεντηκοστῆς Ἰω. ζ΄ 37-52, η΄ 12
26	πλ. δ΄	Α΄	Κυρ. Α΄ Ἐπ. - Ἁγ. Πάντων Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2	Κυριακῆς Α΄ Ματθαίου Μτθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
3	α΄	Β΄	Κυριακῆς Β΄ Ἐπιστολῶν Ῥωμ. β΄ 10-16	Κυριακῆς Β΄ Ματθαίου Μτθ. δ΄ 18-23
10	β΄	Γ΄	Κυριακῆς Γ΄ Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ε΄ 1-10	Κυριακῆς Γ΄ Ματθαίου Μτθ. ς΄ 22-33
17	γ΄	Δ΄	Κυριακῆς Πατέρων Τίτ. γ΄ 8-15	Κυριακῆς Πατέρων Μτθ. ε΄ 14-19
24	δ΄	Ε΄	Κυριακῆς Ε΄ Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ι΄ 1-10	Κυριακῆς Ε΄ Ματθαίου Μτθ. η΄ 28-θ΄1
31	πλ. α΄	Ϛ΄	Κυριακῆς Ϛ΄ Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ιβ΄ 6-14	Κυριακῆς Ϛ΄ Ματθαίου Μτθ. θ΄ 1-8

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
7	πλ. β΄	Ζ΄	Κυριακῆς Ζ΄ Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ιε΄ 1-7	Κυριακῆς Ζ΄ Ματθαίου Μτθ. θ΄ 27-35
14	βαρὺς	Η΄	Κυριακῆς Η΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Κορ. α΄ 10-17	Κυριακῆς Η΄ Ματθαίου Μτθ. ιδ΄ 14-22
21	πλ. δ΄	Θ΄	Κυριακῆς Θ΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Κορ. γ΄ 9-17	Κυριακῆς Θ΄ Ματθαίου Μτθ. ιδ΄ 22-34
28	α΄	Ι΄	Κυριακῆς Ι΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Κορ. δ΄ 9-16	Κυριακῆς Ι΄ Ματθαίου Μτθ. ιζ΄ 14-23

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
4	β΄	ΙΑ΄	Κυριακῆς ΙΑ΄ Ἐπιστολῶν Α΄ Κορ. θ΄ 2-12	Κυριακῆς ΙΑ΄ Ματθαίου Μτθ. ιη΄ 23-35
11	γ΄	Α΄	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως Γαλ. ς΄ 11-18	Κυριακῆς πρὸ Ὑψώσεως Ἰω. γ΄ 13-17
18	δ΄	Β΄	Κυρ. μετὰ τὴν Ὕψωσιν Γαλ. β΄ 16-20	Κυρ. μετὰ τὴν Ὕψωσιν Μρ. η΄ 34 - θ΄ 1
25	πλ. α΄	Γ΄	Κυριακῆς ΙΔ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. α΄ 21-β΄ 4	Κυριακῆς Α΄ Λουκᾶ Λκ. ε΄ 1-11

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
2	πλ. β΄	Δ΄	Κυριακῆς ΙΕ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. δ΄ 6-15	Κυριακῆς Β΄ Λουκᾶ Λκ. ς΄ 31-36
9	βαρὺς	Ε΄	Κυριακῆς ΙΣ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. ς΄ 1-10	Κυριακῆς Γ΄ Λουκᾶ Λκ. ζ΄ 11-16
16	πλ. δ΄	Ϛ΄	Κυριακῆς Πατέρων Τίτ. γ΄ 8-15	Κυριακῆς Δ΄ Λουκᾶ Λκ. η΄ 5-15
23	α΄	Ζ΄	Ἀποστόλου Γαλ. α΄ 11-19	Κυριακῆς Ϛ΄ Λουκᾶ Λκ. η΄ 27-39
30	β΄	Η΄	Κυριακῆς ΙΘ΄ Ἐπιστολῶν Β΄ Κορ. ια΄ 31 - ιβ΄ 9	Κυριακῆς Ε΄ Λουκᾶ Λκ. ις΄ 19-31

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
6	γ΄	Θ΄	Κυριακῆς Κ΄ Ἐπιστολῶν Γαλ. α΄ 11-19	Κυριακῆς Ζ΄ Λουκᾶ Λκ. η΄ 41-56
13	δ΄	Ι΄	Ἱεράρχου Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2	Κυριακῆς Η΄ Λουκᾶ Λκ. ι΄ 25-37
20	πλ. α΄	ΙΑ΄	Κυριακῆς ΚΒ΄ Ἐπιστολῶν Γαλ. ς΄ 11-18	Κυριακῆς Θ΄ Λουκᾶ Λκ. ιβ΄ 16-21
27	πλ. β΄	Α΄	Κυριακῆς ΚΓ΄ Ἐπιστολῶν Ἐφεσ. β΄ 4-10	Κυριακῆς ΙΓ΄ Λουκᾶ Λκ. ιη΄ 18-27

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡμ.	Ἦχος	Ἑωθ.	Ἀποστ. Ἀναγνώσματα	Εὐαγγ. Ἀναγνώσματα
4	βαρὺς	Β΄	Ἁγίας Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5	Κυριακῆς Ι΄ Λουκᾶ Λκ. ιγ΄ 10-17
11	πλ. δ΄	Γ΄	Κυριακῆς Προπατόρων Κλσ. γ΄ 4-11	Κυριακῆς ΙΑ΄ Λουκᾶ Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14
18	α΄	Δ΄	Κυρ. πρὸ Χριστουγέννων Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40	Κυρ. πρὸ Χριστουγέννων Μτθ. α΄ 1-25
25	—	—	Ἑορτῆς Γαλ. δ΄ 4-7	Ἑορτῆς Μτθ. β΄ 1-12

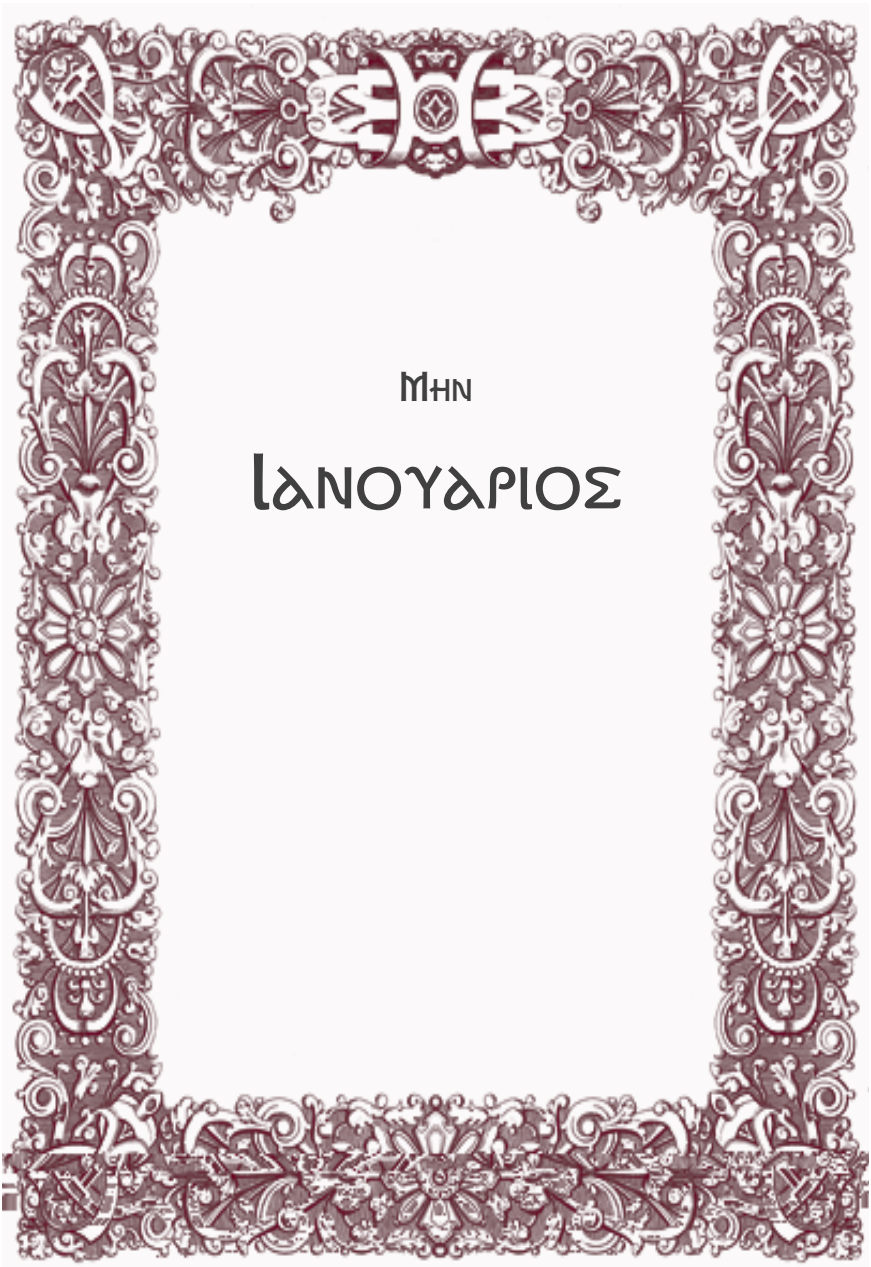
ΜΗΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Μὴν Ἰανουάριος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 14

1. Παρασκευή. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου († 379).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*· κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον»*· ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς...»*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ *«Μακάριος ἀνήρ»*.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ»* (δις) καὶ *«Οὐκ ἐπῃσχύνθη»* (ἅπαξ), καὶ τοῦ ἁγίου Βασιλείου 3 προσόμοια *«Ὁ ἐπωνύμως κληθείς»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Σοφίας ἐραστής»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Συγκαταβαίνων ὁ σωτήρ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα*.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα: α) *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν»*, β) *«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν»*, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Οὐκ ἐπῃσχύνθη»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

---

* Εἰς τὰς ἑορτασίμους ἀκολουθίας τὰ Μηναῖα συχνάκις μετὰ τὴν εἴσοδον (καὶ τὰ ἀναγνώσματα) τοῦ ἑσπερινοῦ περιλαμβάνουν καὶ στιχηρὰ ἰδιόμελα διὰ τὴν λιτήν· κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως τοῦ Τ.Μ.Ε. εἴθισται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς νὰ μὴ τελῆται λιτὴ ἐν τῷ ἑσπερινῷ, ἀλλὰ τὰ ἰδιόμελα αὐτῆς νὰ ψάλλωνται τὸ πρωὶ εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως».* Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἶτα τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, καὶ τὸ προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, *«Ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, *«Ταῖς τοῦ ἱεράρχου»,* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς»* καὶ τοῦ ἁγίου (ἄνευ εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ»*· ἀπὸ γ΄ καὶ ϛ΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα»* καὶ *«Στείβει θαλάσσης».* Εἶτα ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἱρμοὶ τῆς θ΄ ᾠδῆς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* καὶ *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην...] Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν».*

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως», «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ τῶν ὅλων Κύριος»* (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν). Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 1ης Ἰαν., *«Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται»* (Κολ. β΄ 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες»* (Λουκ. β΄ 20-21, 40-52).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει».* [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, μετὰ τὸ *«Ἐν πρώτοις μνήσθητι»,* λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου·

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότου, τὸν φωστῆρα τὸν φαεινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασίλειον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους*

Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, ἀπολυτίκια:
τῆς ἑορτῆς *«Μορφὴν ἀναλλοιώτως»*,
καὶ τοῦ ἁγίου *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*,
κοντάκιον τῆς ἰνδίκτου, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ «Ὁ ὑψωθείς»,

«Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, / Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὄντως, / τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον / σῴζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ, οἰκτίρμον, / πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ / καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Λυτρωτά, / εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον».

Εὐθὺς ἡ δοξολογία (ἐπιλογὴ στίχων), μεθ᾽ ἣν αἱ ἑξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς ἕκτης αἰτήσεως *«ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι»*, μεθ᾽ ἣν ψάλλουν αὐτὸ ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσιν».

---

* Ἀναλυτικαὶ διατάξεις διὰ τὴν παροῦσαν ἀκολουθίαν καὶ διὰ τὰς ὁμοίας περιπτώσεις ἐπισήμων δοξολογιῶν καὶ τελετῶν ὑπάρχουν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι μεγάλων ἑορτῶν, ἐπετείων καὶ λιτανειῶν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τόν τε γεγονότα τόν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμίᾳ καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητός σου εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαίᾳ τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὁδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητα παιδαγώγησον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατόν· ἐλθέτω ἐφ᾽ ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἡ ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. *1. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν*

προεορτίων καὶ τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (βλέπε Τ.Μ.Ε., Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.

3. Ἀπὸ 2 μέχρι 5 Ἰανουαρίου, ***ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος,*** *ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ α΄ κανόνος τῶν Θεοφανείων* «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα»*, εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον* «Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*.*

2. Σάββατον πρὸ τῶν Φώτων. Σιλβέστρου Ῥώμης († 335)· Θεαγένους († 320), Θεοπίστου, Σεργίου καὶ Θεοπέμπτου μαρτύρων, Κοσμᾶ (Α΄) Κων/πόλεως, Σεραφὶμ ἐν Σάρωφ († 1833).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτονται οἱ κανόνες τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν)· ἐν τέλει τῆς θ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Ἡ τὸν ἀχώρητον»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* δίς· καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κανόνες καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀφ' ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις»* μετὰ τοῦ οἴκου *«Οὐκ ἀπαιτῶ σε, βαπτιστά»,* καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Ἀντὶ καταβασιῶν ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ εἱρμοὶ τῆς γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· *«Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ *«Κυρίως Θεοτόκον»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἐξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν· ἀπολυτίκια *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*· Ἀπόστολος: Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων, *«Οἱ καλῶς διακονήσαντες»* (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής»* (Μτθ. γ΄ 1-6). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».*

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῶν Φώτων. Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος. Ἦχος πλ. β΄· ἑωθινὸν θ΄.

Τ.Μ.Ε., Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων, §§1-3.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*· κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 4 *«Προεόρτια ᾄσματα...»* (ζήτει τῇ 2ᾳ Ἰανουαρίου), Δόξα, *«Ἔρχεται πρὸς Ἰορδάνην»* (2ας Ἰανουαρίου), Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἰωάννη βαπτιστά...»* (ζήτει τῇ 2ᾳ Ἰαν. εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἑτοιμάζου, Ζαβουλών»*· [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»**, καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΩΘΙΝΟΝ Εὐαγγέλιον (θ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν, καὶ ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας *«Ἀβύσσους προστάγματι»* ἄνευ εἱρμῶν

* Κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ἂν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου τοῦ ἤχου δὲν ψαλῇ εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἢ εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς, τότε λέγεται ὡς θεοτοκίον εἰς τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας. Ἡ τάξις αὕτη ἀκολουθεῖται καὶ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ (Ἡμερ. Οἰκ. Πατρ. ἔτους 1998, σ. 40, καὶ ἔτους 2015, σ. 40).

καὶ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς μόνον τὸ προεόρτιον μεσῴδιον κάθισμα *«Χορὸς προφητικός».* Ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, δέσποτα»* καὶ τὸ προεόρτιον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια 4 (πρὸς *«Αἱ ἀγγελικαὶ προπορεύεσθε»* κ.λπ.), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμωνιίμ»,* β) *«Εἴδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν»,* Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν *«Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος]. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἑτοιμάζου, Ζαβουλὼν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος*: Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, *«Νῆφε ἐν πᾶσι»* (Β΄ Τιμ. δ΄ 5-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Μρ. α΄ 1-8).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».*

4. Δευτέρα (προεόρτια τῶν Φώτων). Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου.

Ἀπόστολος: προεόρτιος, Τετάρτης ε΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. ιγ΄ 13-24).
Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτέρας διακαινισίμου (Ἰω. α΄ 18-28).

* Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου.

Σημείωσις. *Λόγῳ τῆς πρωιμότητος τοῦ Πάσχα τοῦ ἔτους 2015 καὶ τῆς ὀψιμότητος τοῦ Πάσχα 2016 εἰς τὰ ἀναγνώσματα τῶν καθημερινῶν ἄχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ Τριῳδίου δημιουργοῦνται δι' ἐφέτος πολλὰ κενά, πρὸς κάλυψιν τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦνται μεταξὺ ἄλλων ἀποστολικὰ καὶ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα τὰ ὁποῖα νὰ εἶναι προεόρτια καὶ μεθέορτα τῶν Φώτων. Ἐπειδὴ ὅμως εἰς τὰ ἐν χρήσει λειτουργικὰ βιβλία παρατηρεῖται ἔλλειψις καταλλήλων περικοπῶν δι' ὡρισμένας ἡμέρας, ἀναπληροῦνται τὰ ἐλλείποντα ἐκ παλαιῶν χειρογράφων καὶ τυπικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῆς μελέτης δημοσιευθείσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐφημέριος» (τεῦχος Δεκεμβρίου 2013, σ. 25).*

5. Τρίτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων († 305), Συγκλητικῆς ὁσίας († 350).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεστρέφετο ποτὲ»* (ἅπαξ) λέγεται ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὧραι. Εἰς τὴν α΄ ὥραν *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»,* τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὧραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»,* καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (τυπικὸν 6ης Ἰαν., §1)· ἀπολυτίκιον *«Ἀπεστρέφετο ποτέ».* Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ΄, τῆς ς΄ καὶ τῆς θ΄ ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾷ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατζίου»).

Ὥρα θ΄. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ *Δόξα Πατρί,* ὁ β΄ *Καὶ νῦν,* καὶ ὁ ἀναγνώστης ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Ἀποστόλου ὁλόκληρον τὸ δοξαστικὸν *«Τὴν χεῖρά σου τὴν ἁψαμένην»* (ὁ πρῶτος στίχος *«Τὴν χεῖρά σου τὴν ἁψαμένην...»* καὶ τὸ ἐν τέλει ἡμιστίχιον *«Καὶ δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν»* ἐπαναλαμβάνονται τρίς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἅπαξ), καὶ εἶτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλὰξ κατὰ στίχον. Εἶτα ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Δέ-*

σποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ» συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις. Εἶτα ἐν συνεχείᾳ ἄρχεται

Ὁ μέγας ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων μετὰ τῆς θείας λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὑπέκλινας κάραν»*. Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*· προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α΄ ἀνάγνωσμα *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»*· μετ᾽ αὐτὸ ὁ α΄ χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ΄ ἀνάγνωσμα τροπάριον *«Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ»*, τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον *«Ἵνα φωτίσῃς τοὺς ἐν σκότει»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ξς΄ (66ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ ε΄ ἀνάγνωσμα *«Εἶπεν Ἠλίας»*· μετ᾽ αὐτὸ ὁ β΄ χορὸς τὸ μετὰ τὸ ς΄ ἀνάγνωσμα τροπάριον *«Ἁμαρτωλοῖς καὶ τελώναις»*, τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου *«Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ϟβ΄ (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἁμαρτωλοῖς καὶ τελώναις»* ὁλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ς΄ ἀνάγνωσμα *«Παρεγένετο Νεεμάν»*, μετὰ τὸ ὁποῖον *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν»*, *«Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεός»* καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, *«Ἐλεύθερος ὢν ἐκ πάντων»* (Α΄ Κορ. θ΄ 19-27)· Εὐαγγέλιον: τῆς θ΄ ὥρας, *«Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ»* (Λκ. γ΄ 1-18).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα *«Φωνὴ Κυρίου»* καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερέως ὁ μέγας Ἁγιασμός, ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἁγιασμοῦ ὁ ἱερεὺς βαπτίζει τρὶς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον,

ψάλλων τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε»*, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν· εἶτα ῥαντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλων τὸ κοντάκιον *«Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον»**. Εἶτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ νὰ ἁγιασθῇ, ἐνῷ ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον *«Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»* (γ΄)· ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός»*.

Εἴδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.*

6. Τετάρτη. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα (ἄνευ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα) καὶ τὰ ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), ὡς μὴ ψαλέντα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν· εἶτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* (γ΄). [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»*, τὸ προκείμενον *«Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγε»* (γ΄), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς»* (Μρ. α΄ 9-11), ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ἀμφότεροι οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) ἀνὰ 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»* καὶ *«Στείβει θαλάσσης»*. Ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια

---

* Τὸ ὡς ἄνω κοντάκιον ἐτέθη συμφώνως τῷ Τ.Μ.Ε.. Κατὰ τὰ ἀρχαῖα ὅμως Τυπικά, εἰς τὸν μέγαν Ἁγιασμὸν ψάλλεται τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐπεφάνης σήμερον»* καὶ ὄχι τὸ προεόρτιον· ἄλλωστε προηγεῖται τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καθ᾽ ἣν ὁ Ἁγιασμὸς τελεῖται πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς.

τῆς θ΄ ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἶτα οἱ εἱρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»** καὶ ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, *«Νάματα ἰορδάνια»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ὁ Χριστός»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθείς...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: 6ης Ἰαν., *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ»* (Τίτ. β΄ 11-14, γ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς»* (Ματθ. γ΄ 13-17).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»*. Κοινωνικὸν *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν εὐθὺς τὰ ἰδιόμελα *«Φωνὴ Κυρίου»* κ.λπ. καὶ τελεῖται ὁ μέγας Ἁγιασμὸς ὡς χθές. Ἐν τέλει τὸ κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*, μεθ᾽ ὃ *«Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»*, *«Εὐλογία Κυρίου»* καὶ ἀπόλυσις ὡς χθές.

---

* Ὁσάκις ὑπάρχουν 6 στιχηρὰ διὰ τοὺς αἴνους, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς»* καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ μὲ τοὺς στίχους τῶν αἴνων, χωρὶς νὰ προσθέτωμεν ἑτέρους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα, διότι οὐδέποτε προστίθενται στίχοι, ἐὰν δὲν ἐξαντληθοῦν οἱ στίχοι τοῦ ρν΄ ψαλμοῦ.

Σημειώσεις. *1) Τὸ Μηναῖον, τὸ ἰσχῦον Τυπικὸν Βιολάκη (Τ.Μ.Ε. Ἰαν. 6, §3) καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ Τυπικὰ ὁρίζουν τὸν μέγαν Ἁγιασμὸν τῆς σήμερον μετὰ τὸ ἁσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας, ἀλλὰ κατὰ σχετικὴν πρόβλεψιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Ἰαν. 6η, ὑποσ. 4), εἰς πλείστας ἐνορίας τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, διὰ νὰ μὴ γίνεται ἀταξία καὶ πρὸς καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν πιστῶν.*

2) Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἁγιασμός, ἐνῷ οἱ χοροὶ ψάλλουν ἐναλλὰξ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς η΄ ᾠδῆς «Τριάδος ἡ φανέρωσις».

3) Ἀπὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυσις λέγεται ἡ τῆς ἑορτῆς.

7. Πέμπτη (α΄ μεθέορτος ἡμέρα τῶν Θεοφανείων). † Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (τυπικὸν Θεοφανείων §§5-7 καὶ §37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»,* Δόξα, *«Μνήμη δικαίου»,* Καὶ νῦν, *«Ἐν Ἰορδάνῃ».* Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...»*

Τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται, καὶ ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Ἕκαστον κάθισμα ἐκ δευτέρου (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν). Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ α΄ τῶν Θεοφανείων *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»* μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»* καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου *«Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»*· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Στείβει θαλάσσης».* Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου *(Τὴν τιμιωτέραν),* ὁ εἱρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς *«Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (ὡς

χθές), εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Προδρόμου μὲ στίχον εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια *«Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ»*, Δόξα, *«Ὁ τοῖς ἀσωμάτοις»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπὲρ εὐσπλαγχνίαν»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου,... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*. Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ὡς χθές. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, *«Μνήμη δικαίου»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»* (κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ Προδρόμου, 7ης Ἰαν., *«Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι»* (Πρξ. ιθ΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν»* (Ἰω. α΄ 29-34). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μέγαλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Σημειώσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ β΄ κανόνος τῶν Φώτων* «Στείβει θαλάσσης». *Κοντάκιον μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς τὸ τῆς ἑορτῆς* «Ἐπεφάνης σήμερον» *(βλέπε 6 Ἰανουαρίου).*

2. Εἰς τὴν καθ᾽ ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς 13ης Ἰαν. στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ᾽ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».

8. Παρασκευή. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσίας· Κύρου καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (γεν. τυπικαὶ διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: μεθέορτος, Παρασκ. δ΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. ιθ΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαββάτου διακαινησίμου (Ἰω. γ΄ 22-23).

9. Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Πολυεύκτου μάρτυρος († 295)· Εὐστρατίου ὁσ. (θ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Ἀπόστολος Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα, Κυρ. κζ΄ ἐπιστ., *«Ἐνδυ-*

ναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» (Ἐφεσ. ς΄ 10-17)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἀνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον»* (Μτθ. δ΄ 1-11). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ».*

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης († 395), Δομετιανοῦ Μελιτινῆς († 602)· Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου οἰκονόμου Μεγ. Ἐκκλησίας. Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ι΄ (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Θεοφανείων §§ 8-10).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἐν Ἰορδάνῃ»,* Δόξα, *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς 4 *«Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν»* (ζήτει εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 6ης Ἰανουαρίου), Δόξα, *«Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος...»* (ζήτει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται»* (λιτὴ 6ης Ἰανουαρίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν Ἰορδάνῃ».*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου· τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἐν Ἰορδάνῃ».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς (10 Ἰαν.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ β΄ τῶν Θεοφανείων (ἄνευ εἱρμῶν) μὲ στίχον *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ

μεθέορτον μεσῴδιον κάθισμα. Ἀφ᾽ ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος ἀναστάσιμα καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Στείβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὦ τῶν ὑπὲρ νοῦν».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»,* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4, καὶ τῆς ἑορτῆς (6ης Ἰαν.) 4 *«Φῶς ἐκ φωτὸς»* κ.λπ., μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω»,* β) *«Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;»,* Δόξα, τὸ ι΄ ἐωθινὸν *«Μετὰ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς μὲν τὸ β΄ *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ...»,* εἰς δὲ τὸ γ΄ *«Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου»*).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Ἐν Ἰορδάνῃ»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον».* Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα, *«Ἑνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις»* (Ἐφεσ. δ΄ 7-13) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ–· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, *«Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη»* (Μτθ. δ΄ 12-17).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Εἴη τὸ ὄνομα».* Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

11. Δευτέρα. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ κοινοβιάρχου († 529).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ὁσίου, Παρασκ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»* (Λκ. ς΄ 17-23)· Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Στείβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν».* Δοξο-

λογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* ἅπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ σημειούμενος, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»*.

12. Τρίτη. Τατιανῆς μάρτυρος († 226)· Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων († 305).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Ἰανουαρ. 12 (Ἰω. ι΄ 39-42).

13. Τετάρτη. Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων († 315).

Συμψάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθὼ ἀββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ΄ 11-δ΄ 6).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετ. ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 1-8).

14. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαϊθὼ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἅπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰαν. 6) μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν.

Ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς καὶ τοῦ Ἁγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, καὶ εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ὡς εἰς τὸ Μηναῖον· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα *«Τὰ ῥεῖθρα ἡγίασας»*· ἀφ᾽ ς΄, μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ τοῦ ἁγιασμοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»* καὶ κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον

τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. δ΄ 7-ε΄ 9)· Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαββάτου ε΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ι΄ 27-38), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα».* Κοινωνικὸν *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*· ἀπόλυσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

15. Παρασκευή. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίμου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς (πλὴν τῶν ἑορταζομένων ἁγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ Παρακλητική.*

2. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς «Χέρσον ἀβυσσοτόκον», *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Ὁ μήτραν παρθενικήν» *(ζήτει 2 Φεβρ.).*

3. Διὰ τὰς μὴ ἑορτασίμους ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§1-30.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Πέτρ. α΄ 1-β΄ 10).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιε΄ Ματθ. (Μτθ. κβ΄ 35-46).

16. Σάββατον. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἁλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πευσίππου, Ἐλασίππου, Μεσίππου, Νεονίλλης μαρτύρων († 161-180), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. γ΄ Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 11-16).

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ. † Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 356). Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις († 1838). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὴν Ῥώμην μὴ λιπών»*· κοντάκιον *«Τὸν κορυφαῖον».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου 4, Δόξα, *«Τὸ κατ᾽ εἰκόνα τηρήσας»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου *«Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Ἀνύμφευτε παρθένε».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,* Δόξα, *«Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν»,* Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἶτα τὰ διὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τοῦ Μηναίου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ τῶν εἱρμῶν) μετὰ στίχου *«Ὅσιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μεσῴδιον αὐτοῦ κάθισμα *«Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου»* μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον *«Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν»,* τοῦ ὁσίου *«Καινὴν ὁδὸν καὶ ἄτριπτον»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ἐλπὶς τοῦ κόσμου».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 4 *«Ὅσιε πάτερ Ἀντώνιε»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ»,* β) *«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς*

ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα», Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν *«Φανερῶν ἑαυτόν»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Τὸν ζηλωτὴν Ἠλίαν»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ὁσίου, ζήτει Δεκεμβρίου 6, *«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις»* (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ΄ Λουκᾶ [10 λεπρῶν], *«Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἴς τινα κώμην»* (Λκ. ιζ΄ 12-19).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

18. Δευτέρα. † Ἀθανασίου († 373) καὶ Κυρίλλου († 444) πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἔργοις λάμψαντες»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ. λειτουργίας 13ης Νοεμβρίου, *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ τῶν ἁγίων· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον».* Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»·* Ἀπόστολος: 18ης Ἰαν., *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

19. Τρίτη. Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἀρσενίου Κερκύρας, Μάρκου ἀρχιεπ. Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ († 23 Ἰουν. 1444), Μακαρίου ὁσ. ἱεροδιακόνου τοῦ Πατμίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιδ΄ 16-θ΄ 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 13-21).

20. Τετάρτη. Εὐθυμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἄρτης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐφραίνου ἔρημος»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος»*. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου, Πέμπτης δ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ τοῦ ὁσίου οἱ δύο· καταβασίαι *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»* (Λκ. ς΄ 17-23)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

21. Πέμπτη. Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 662), Νεοφύτου μάρτυρος († 305). Πατρόκλου καὶ Ἁγνῆς μαρτύρων, Μαξίμου ὁσίου τοῦ Γραικοῦ.

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Ῥωμ. ιε΄ 1-7).
Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ζ΄ Ματθαίου (Μτθ. θ΄ 27-35).

22. Παρασκευή. Τιμοθέου ἀποστόλου († 96), Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 628).

Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, 22as Ἰαν. (Β΄ Τιμ. α΄ 3-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 1-9).

23. Σάββατον. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ἀγκύρας († 312), Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος († 312), Διονυσίου ὁσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ († 1540).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-41).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. β΄ 6-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ΄ 15-22).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ. Ξένης ὁσίας (ε΄ αἰ.). Βαβύλα ἱερομάρτ. (γ΄ αἰ.), Φίλωνος ἐπισκ. Καρπασίας, Νεοφύτου τοῦ ἐν Κύπρῳ. Ἦχος α΄, ἑωθινὸν α΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσό-

μοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν *«Ἰδοὺ πεπλήρωται».* Ἀπολυτίκιον *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ εἱρμὸς «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»,* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Τοῖς μαθηταῖς συνέχαιρες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν *«Εἰς τὸ ὄρος»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. λα΄ ἐπιστ., *«Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος»* (Α΄ Τιμ. α΄ 15-17)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ιδ΄

Λουκᾶ, *«Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἰεριχώ»* (Λκ. ιη΄ 35-43).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

25. Δευτέρα. † Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου (Ναζιανζηνοῦ) († 390).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».* Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., *«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (Ἰω. ι΄ 1-9)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ δύο τοῦ ἱεράρχου· καταβασίαι *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»·* εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἴνων *«Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις»* (Παρακλ. ἦχος α΄, Δευτέρα ἑσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»·* Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

26. Τρίτη. Ξενοφῶντος ὁσίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (ς΄ αἰ.)· Κλήμεντος ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου († 1111).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιβ΄ 20-ιγ΄ 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 24-34).

27. Τετάρτη. † Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱεράρχου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἐλλείποντα στιχηρὰ ζήτει εἰς τὴν 13ην Νοεμ., λέγονται δὲ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ τοῦ στόματός σου»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς».* Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (Ἰω. ι΄ 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ τῆς

Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος τοῦ ἱεράρχου, 13 Νοεμ., *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26 - η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 13 Νοεμβρίου, *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

28. Πέμπτη. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου († 373). Παλλαδίου ὁσίου (δ΄ αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιβ΄ ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. ιε΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιβ΄ Ματθαίου (Μτθ. ιθ΄ 16-26).

29. Παρασκευή. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου († 107).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ε΄ ἐπιστ. (Ῥωμ. ι΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε΄ 22-24, 35-ς΄ 1).

30. Σάββατον. † Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἱππολύτου ἱερομάρτυρος· ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὑρέσεως τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου (1823)· Αὔρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. (Τυπικὸν 30ῆς Ἰανουαρίου §§1-3.)

Σημείωσις. *Ὡς ὁρίζεται εἰς τὸ μηναῖον, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἱππολύτου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν κεκραγαρίων *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»* (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἤχου), εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων *«Μακαρίζομέν σε»* (Παρακλητική, ἦχος πλ. α΄, Δευτέρα ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον μόνον τὸ α΄ *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὡς τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀμφότερα τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»*, Δόξα, *«Ὡς τῶν ἀποστόλων»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος»*. Καθίσματα κ.λπ. ὡς

ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου, 30ῆς Ἰανουαρίου *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν ἁγίων οἱ δύο (ἄνευ εἱρμῶν), ὡς εἰς τὸ Μηναῖον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*. Στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν»* εἰς ἦχον β΄ εἱρμολογικόν, εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ εἱρμοῦ *«Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον»*, λέγοντες εἰς τὰ λοιπὰ τρία τροπάρια στίχον *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*, καὶ οἱ δύο κανόνες τῶν ἁγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ὁ εἱρμὸς *«[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»*. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ β΄ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους»* καὶ τὸ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν»*. Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, 18 Ἰαν., *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 30 Ἰαν., *«Ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων († 311). Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἓξ μαρτύρων († 251), Ἠλία νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτᾳ († 1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν β΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας»*· κοντάκιον *«Τοὺς ἱεροὺς καὶ θεοφθόγγους»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Δυὰς μαρτύρων»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Δεῦτε τῶν πιστῶν ὁ σύλλογος»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»* (Παρακλητική, ἦχος β΄, Σάβ. ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα). Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου»*, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*), καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»*, τὸ β΄* τοῦ Μηναίου *«Θαυματουργοὶ φωστῆρες»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Σὲ προστασίαν πάντες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου ἕτερα 4 *«Τὴν δυάδα τιμήσωμεν»* κ.λπ., Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων προσελθούσαις»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Τὰ θαύματα τῶν ἁγίων σου»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. λβ΄ ἐπιστ., *«Πιστὸς ὁ λόγος... εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν»* (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15)· Εὐαγ-

---

* Ἐπειδὴ ἡ ἡμιεορτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἁγίων ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει σταυροθεοτοκία, ἐν Κυριακῇ δικαιοῦνται μόνον ἑνὸς ἐξαποστειλαρίου· ὅθεν καταλιμπάνεται τὸ α΄ ἐξαποστειλάριον αὐτῶν ὡς μὴ ἔχον θεοτοκίον ὅμοιον καὶ λέγονται τὰ ἑπόμενα δύο.

γέλιον: Κυρ. ιε΄ Λουκᾶ, *«Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἰεριχώ»* (Λκ. ιθ΄ 1-10).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

ΜΗΝ
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Μην Φεβρουαριος

ἔχων ἡμέρας εἴκοσιν ὀκτῶ
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. Δευτέρα. Προεόρτια Ὑπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτ. († 250). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 870), Ἀναστασίου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Ναυπλίου († 1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον *«Οὐράνιος χορός»*, τοῦ μάρτυρος *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἦχος δ΄, πρὸς τὸ *«Ἐπεφάνης σήμερον»*

Ὡς ἀγκάλας σήμερον, πιστοί, καρδίας / ἐφαπλοῦντες δέξασθε καθαρωτάτῳ λογισμῷ, / ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, / προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Σεπτ. 2 (Ῥωμ. η΄ 28-39)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθαίου (Μρ. ε΄ 24-34). Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. *1. Ὅπου τιμᾶται ἐπισημότερον ὁ ἅγιος Τρύφων ἢ ὁ ἅγιος Ἀναστάσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου συμψάλλεται μετὰ τῆς προεορτίου ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». *Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, κοινωνικὸν* «Εἰς μνημόσυνον».

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητική.

2. Τρίτη. † Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Οὐράνιος χορός»*, Δόξα, *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀγκάλας σήμερον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς δευτεροῦνται). Ἀπόστιχα τὰ

ἰδιόμελα τοῦ Μηναίου, ἀλλ᾽ εἰς τὰ δύο τελευταῖα μετὰ στίχων· α) *«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν»*· β) *«Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ».* Τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* τρίς. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* (ἅπαξ).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τρίς. Καθίσματα, ἀναβαθμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς, ὃ ζήτει Φεβρ. 2, *«Ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἰερουσαλήμ»* (Λκ. β΄ 25-32). Ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 6 («ἄνευ στίχων»). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»*· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου *Τὴν τιμιωτέραν*) εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν τὰ μεγαλυνάρια *«Ἀκατάληπτον ἐστὶ»* μέχρι τοῦ *«Κατελθόντ᾽ ἐξ οὐρανοῦ»*, ἀπὸ δὲ τοῦ *«Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν»* συμψάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς (ὁ εἱρμὸς καὶ τὸ α΄ τροπάριον δίς), εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ».* Ἐξαποστειλάριον καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».* Μετὰ τὴν εἴσοδον ψάλλονται μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».* Τρισάγιον. Ἀπόστολος: 2ας Φεβρ., *«Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας»* (Ἑβρ. ζ΄ 7-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς»* (Λκ. β΄ 22-40). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι»* (ἀντὶ τοῦ *Ἄξιον ἐστίν*). Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*

(ἢ *«Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν· ἀλληλούια»*)· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ὑπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητική, εἰς δὲ τοὺς κανόνας τῶν Μηναίων προτάσσεται καθ' ἑκάστην ὁ τῆς ἑορτῆς.*

2. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

3. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἕως τῆς ἀποδόσεως στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς».

3. Τετάρτη. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων († 1822).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ΄ 16-22).

Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 3ης Φεβρουαρίου (Λκ. β΄ 25-38).

4. Πέμπτη. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου († 436-440). Ἰωάννου ὁσίου, Νικολάου ὁμολογητοῦ († 868), Ἀβραμίου ἱερομάρτυρος († 347).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ε΄ ἐπιστ. (Ῥωμ. ι΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 30-45).

5. Παρασκευή. Ἀγάθης μάρτυρος († 251)· Πολυεύκτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 570), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1774).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιʹ ἐπιστ. (Α΄ Κορ. α΄ 10-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 45-53).

6. Σάββατον. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α΄ αἰ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἰσαποστόλου († 891).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 17-ε΄ 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ΄ 1-13).

Εἴδησις. *Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Φωτίου –προστάτου τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– τελεῖται πανηγυρικὴ συνοδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῇ ἀποφάσει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Ἡ ἰδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγίου συμψάλλεται μετὰ*

τῶν μεθεόρτων, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς φυλλάδος, ἀλλ᾽ εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται καὶ τὰ 6 ἑσπέρια προσόμοια τοῦ ἱεράρχου, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου, ἅ περ ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου.

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου (δ΄ αἰ.), Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ἑλλάδος (946). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν γ΄.

«Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς, ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡρίσθη ὅπως τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων μητέρων τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἐμμελείας, Νόννας καὶ Ἀνθούσης».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 ἰδιόμελα (2ας Φεβρ.) *«Λέγε, Συμεὼν»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς»* (λιτῆς 2ας Φεβρ.), Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ παλαιὸς ἡμερῶν νηπιάσας σαρκί»* (εἰς τὴν λιτὴν τῆς 2ας Φεβρ.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*. [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (7 Φεβρουαρίου). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς (2 Φεβρ.), ἀμφότεροι μετὰ τῶν εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθι-

σμα τῆς ἑορτῆς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Θεοτόκε ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γράμματι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»,* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Πληρῶν σου τὴν ἀπόρρητον»* (7 Φεβρουαρίου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς (2 Φεβρουαρίου) προσόμοια 3 *«Νόμον τὸν ἐν γράμματι»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν»,* β) *«Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ»,* Δόξα, τὸ γ΄ ἑωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. [Ἂν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς εἰς 4.]

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ μήτραν παρθενικήν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος Κυρ. ις΄ ἐπιστ., *«Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν»* (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ις΄ Ματθ. [τῶν ταλάντων], *«Εἶπεν ὁ Κύριος... Ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν»* (Μτθ. κε΄ 14-30).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ ὄνομα».* Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

8. Δευτέρα. Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Ζαχαρίου τοῦ προφήτου († 620 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ΄ 28-ε΄ 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ς΄ 54-ζ΄ 8).

9. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος († 257), Μαρκέλλου Σικελίας, Φιλαγρίου Κύπρου, Παγκρατίου Ταυρομενίου (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς καταλιμπανομένων ἐν τῷ ἑσπερινῷ τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἐν τῷ μεσονυκτικῷ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς. Συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 9ης τοῦ μηνός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιθ΄ ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 5-16).

10. Τετάρτη. † Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος τοῦ θαυματουργοῦ († 202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὁσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, ζήτει Τρίτῃ ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19). Κανόνες· ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, καὶ τοῦ ἁγίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 15ης Δεκ.– τοῦ ἁγίου, ζήτει 26 Ὀκτ., *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν., *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται πάλιν ψαλλομένη ἡ Παρακλητική. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).*

11. Πέμπτη. Βλασίου ἱερομάρτυρος († 316). Θεοδώρας βασιλίσσης († 867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὀρθοδοξίαν.

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. κ΄ ἐπιστ. (Γαλ. α΄ 11-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ζ΄ 24-30).

12. Παρασκευή. Μελετίου Ἀντιοχείας († 381). Ἀντωνίου (Β΄) Κων/πόλεως († 901), Χρίστου νεομ. τοῦ κηπουροῦ († 1748).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. κγ΄ ἐπιστ. (Ἐφεσ. β΄ 4-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ν΄ 1-10).

13. Σάββατον. Μαρτινιανοῦ ὁσίου (ε΄ αἰ.). Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, Εὐλογίου Ἀλεξανδρείας († 607).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Α΄ Κορ. ι΄ 23-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδ. Ματθ. (Ματθ. κδ΄ 34-37, 42-44).

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Αὐξεντίου ὁσίου († 470). Ἀβραὰμ (ε΄ αἰ.) καὶ Μάρωνος (δ΄ αἰ.) τῶν ὁσίων. Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν δ΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια 3, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ἡ καθαρὰ τοῦ Πνεύματος»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν *«Νεῦσον παρακλήσεσιν»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Τῆς ἐρήμου πολίτης»*, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*, καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 4, καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἄνευ εἱρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς μεσῴδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἅπας γηγενής»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»,* τοῦ Μηναίου *«Αὐξήσει τῶν ἀγώνων σου»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Καὶ σχετικῶς ἀσπάζομαι».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν *«Ὄρθρος ἦν βαθύς»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Τῆς ἐρήμου πολίτης»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία τῶν χριστιανῶν».* Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τοῦ ἤχου– Κυρ. ιζ΄ ἐπιστ., *«Ὑμεῖς ἐστὲ ναὸς Θεοῦ ζῶντος»* (Β΄ Κορ. ς΄ 16-ζ΄ 1)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ΄ Ματθ., *«Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος»* (Μτθ. ιε΄ 21-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

15. Δευτέρα. Ὀνησίμου ἀποστόλου († 109). Εὐσεβίου ὁσίου (ε΄ αἰ.), Μαΐωρος μάρτυρος, Ἀνθίμου ὁσίου (τοῦ Βαγιάνου) τοῦ ἐν Χίῳ († 1960).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, 22 Νοεμβρίου (Φιλήμ. 1-25).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ις΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 13-17).

16. Τρίτη. Παμφίλου μάρτυρος († 307) καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. κη΄ ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 12-18).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 18-27).

17. Τετάρτη. Θεοδώρου μεγαλομάρτ. τοῦ Τήρωνος († 307). Μαριάμνης ἀδελφῆς τοῦ ἀποστ. Φιλίππου (α΄ αἰ.), Μαρκιανοῦ καὶ Πουλχερίας τῶν βασιλέων, Θεοστηρίκτου ὁσίου, Θεοδώρου νεομάρτ. τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ († 1795).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. λ΄ ἐπιστ. (Κλσ. γ΄ 12-16).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 28-38).

18. Πέμπτη. Λέοντος πάπα Ῥώμης († 461). Ἀγαπητοῦ ἐπισκόπου Σινάου τοῦ ὁμολογητοῦ (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Πέτρ. δ΄ 12-ε΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 38-44).

19. Παρασκευή. Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α΄ αἰών). Φιλοθέης ὁσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας († 1589).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. α΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 1-9).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἑορτάζοντας τὴν ἁγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φυλλάδος αὐτῆς.*

20. Σάββατον. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης († 780). Βησσαρίωνος ὁσίου, Πλωτίνου ὁσίου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. β΄ 11-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 2-8).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ. Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ΄ αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας († 360), Ζαχαρίου Ἱεροσολύμων († 633), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως († 577). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ε΄.

Ἄρχεται τὸ Τριῴδιον

Σημείωσις. *Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμψαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λειτουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριῳδίου περιεχόμενοι ὕμνοι. Ἐν τισι ναοῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἠὐτρεπισμένου σκίμποδος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ Τριῳδίου, ἔνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τοὺς ἐν τοῖς ἀναλογίοις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνος μετανοίας 3, ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸ Τριῴδιον καὶ ἀσπάζεται αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανοίας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριῳδίου εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν αὐτοῦ.*

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου *«Μὴ προσευξώμεθα»*, *«Φαρισαῖος κενοδοξίᾳ»* εἰς 3, Δόξα, *«Παντοκράτορ Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου»*, Καὶ νῦν, *«Ναὸς καὶ πύλη»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ε΄), μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα Δόξα, *«Τῆς μετανοίας»,* Καὶ νῦν, *«Τῆς σωτηρίας»* καὶ εἰς τὸν στίχον *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός», «Τὰ πλήθη».*

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»·* ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Θεὸν ἀνθρώποις».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός»,* τοῦ Τριῳδίου *«Ὑψηγορίαν φύγωμεν»* καὶ τὸ ὅμοιον θεοτοκίον *«Ὁ ποιητὴς τῆς κτίσεως».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 4 (εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, *«Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἂν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ Τριῳδίου εἰς 4].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Φαρισαίου φύγωμεν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου (πλ. α΄)· Ἀπόστολος: Κυρ. λγ΄ ἐπιστολῶν, *«Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ»* (Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ις΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν»* (Λκ. ιη΄ 10-14).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἴδησις. *Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ἥ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλσαμῶν).*

22. Δευτέρα. Ἡ εὕρεσις τῶν ἱ. λειψάνων τῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου († 395-423).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. α΄ 20-β΄ 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιζ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 9-13).

23. Τρίτη. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης († 166).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Πέτρ. β΄ 9-22).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως ἡμέρας, Τρ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 14-23).

24. Τετάρτη. † Ἰωάννου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνείᾳ τῆς α΄ καὶ β΄ εὑρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὴν α΄ στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, ἑσπέρια στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου 3 *«Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλὴ»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ *«Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν»,* Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον α΄ θεοτοκίον *«Τίς μὴ μακαρίσει σε».* Εἴσοδος κ.λπ.. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τοῦ προδρόμου *«Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν»* κ.λπ. (ζήτει ταῦτα μετὰ τὸν ὄρθρον τῆς 24ης καὶ πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης τοῦ μηνὸς), μὲ στίχους εἰς μὲν τὸ β΄ *«Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου»,* εἰς δὲ τὸ γ΄ *«Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ᾽ αὐτόν»,* Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον *«Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν»,* Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον *«Χαῖρε, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν»* (ζήτει αὐτὸ εἰς τὸν στίχον τοῦ ἀρχικοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 24ης). Ἀπολυτίκιον *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»,* Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν (ψάλλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἰδιόμελον *«Ἡ πρῴην ἐπὶ πίνακι»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου»*), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ καθίσματα μετὰ τῶν θεοτοκίων κατὰ σειράν. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου, ὁ ν΄ χῦμα, καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἐν ᾗ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Φεβρ. 24 ἢ Πέμπ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ»* (Λκ. ζ΄ 17-30). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».* Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».* Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ»* (Μθ. ια΄ 2-15). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

25. Πέμπτη. Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ῥηγίνου ἱερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου (335), Ἀλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θρᾴκῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰωάν. α΄ 8-β΄ 6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ΄ 31-ιδ΄ 2).

26. Παρασκευή. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης († 420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κων/πόλει († 1575).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰωάν. β΄ 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ΄ 3-9).

27. Σάββατον. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου († η΄ αἰ.). Στεφάνου τοῦ γηροκόμου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ἁδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ς΄ 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 46-κα΄ 4, η΄ 8).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ. Βασιλείου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 750). Προτερίου Ἀλεξανδρείας ἱερομάρτυρος († 457), Κυράννης νεομάρτ. τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ († 1751). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ς΄ (τυπικὸν Τριῳδίου, Κυριακὴ τοῦ ἀσώτου §§ 4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, Δόξα, *«Ὦ πόσων ἀγαθῶν»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς»* κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ς΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἀφ᾽ ς΄

* Τὸ ἐν λόγῳ μεσῴδιον κάθισμα *«Ἀγκάλας πατρικὰς»* ὑπάρχει διωρθωμένον καὶ πλῆρες (μετὰ πολλῶν ἄλλων διορθώσεων καὶ συμπληρώσεων) εἰς

κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ Τριῳδίου *«Τὴν Μωσέως ᾠδήν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τῶν γηγενῶν τίς ἤκουσεν».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ϛ΄ ἀναστάσιμον, τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου 3 *«Τὴν τοῦ ἀσώτου φωνὴν»* κ.λπ., Δόξα, *«Πάτερ ἀγαθέ»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ϛ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Τριῳδίου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου *«Τῆς πατρῴας δόξης σου».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. λδ΄ ἐπιστ., *«Πάντα μοι ἔξεστιν»* (Α΄ Κορ. ϛ΄ 12-20)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς»* (Λκ. ιε΄ 11-32).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Εἴδησις. *Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρούσης πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἑβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.*

29. Δευτέρα. Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ Ῥωμαίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. β΄ 18-γ΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτέρας ἀπόκρεω (Μρ. ια΄ 1-11).

τὴν νέαν ἔκδοσιν τοῦ Τριῳδίου ὑπὸ τῆς Ἀπ. Διακονίας (Ἀθῆναι 2014, σελ. 40), ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀοιδίμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.

ΜΗΝ
ΜΑΡΤΙΟΣ

Μην Μαρτιος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. Τρίτη. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος († 160-170), Μαρκέλλου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. γ΄ 9-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ἀπόκρεω (Μρ. ιδ΄ 10-42).

2. Τετάρτη. Ἡσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνείας Κύπρου († 326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος († 252). Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ († 1932).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. γ΄ 21-δ΄ 11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ἀπόκρεω (Μρ. ιδ΄ 43-ιε΄ 1).

3. Πέμπτη. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Ἰω. δ΄ 20-ε΄ 20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ἀπόκρεω (Μρ. ιε΄ 1-15).

4. Παρασκευή. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ († 475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων († 273).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λε΄ ἑβδομ. ἐπιστ. (Β΄ Ἰω. 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε΄ 20, 22, 25, 33-41).

5. † Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν». Κόνωνος ὁσιομάρτυρος (α΄ αἰ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ΄ αἰ.). Μάρκου ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου († δ΄ αἰ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ῥαψάνης.

(Τ.Μ.Ε., Τυπικὸν Τριῳδίου, §§7-9· τὰ σχετικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου 3 *(«Οἱ μαρτυρήσαντες διὰ σέ», «Οἱ*

ἀθλοφόροι μάρτυρες», «Ὁ σταυρός σου, Κύριε»), καὶ προσόμοια τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) *«Τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι»,* Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τίς μὴ μακαρίσει σε».*

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ ψάλλομεν, ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἦχον πλ. δ΄ τὸ *«Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»* ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β΄ *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»,* τὸ δὲ γ΄ *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν»·* εἶτα εὐθὺς τὸ *«Καταξίωσον»* κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου*, ἤτοι· α) ἄνευ στίχου *«Κύριε, ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων σου»,* β) μὲ στίχον *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ», «Κύριε, εἰ μὴ τοὺς ἁγίους σου»,* γ) μὲ στίχον *«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος», «Μνήμη μαρτύρων»,* δ) μὲ στίχον *«Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν», «Τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐθαυμάστωσε»* (ζήτει ταῦτα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, τῷ Σαββάτῳ πρωὶ εἰς τοὺς αἴνους, ἦχος πλ. β΄), Δόξα, *«Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις»,* Καὶ νῦν, τὸ μετ᾽ αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον *«Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».*

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β΄ ἤχου *«Ἐν οὐρα-*

---

* Εἰς τὰ ἀπόστιχα ψάλλεται κανονικῶς τὸ δ΄ μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἤχου, ὡς ἐξῆς.

Οἱ μάρτυρές σου Κύριε, οὐκ ἠρνήσαντό σε, οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου· ταῖς αὐτῶν πρεσβείαις ἐλέησον ἡμᾶς.

Στίχος. *Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.*

Ἐτίμησας εἰκόνι σου, τὸ τῶν χειρῶν σου σῶτερ πλαστούργημα, ζωγραφήσας ἐν ὑλικῇ μορφῇ, τῆς νοερᾶς οὐσίας τὸ ὁμοίωμα, ἧς καὶ κοινωνόν με κατέστησας, θέμενος τῶν ἐπὶ γῆς κατάρχειν με τῷ αὐτεξουσίῳ Λόγε· δι᾽ ὃ σῶτερ τοὺς δούλους σου ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς δικαίων ἀνάπαυσον.

Στίχος. *Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.*

Ἵνα μοι τὸ ἀξίωμα τῆς τῶν λοιπῶν ζωῆς διακρίνηται, κῆπον ἐν τῇ Ἐδέμ, παντοίοις ὡραϊσμένον φυτοῖς ἐφύτευσας, λύπης καὶ μερίμνης ἐλεύθερον, μέτοχον θείας ζωῆς, ἰσάγγελον ἐπὶ γῆς μικτόν με τάξας· δι᾽ ὃ σῶτερ τοὺς δούλους σου ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν σκηναῖς δικαίων ἀνάπαυσον.

νίοις θαλάμοις» ἄνευ τῶν εἱρμῶν εἰς τὰ ἑξῆς προοίμνια καὶ στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἑκάστης ᾠδῆς εἰς τὸ *«Πρεσβείαις τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»·*

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»·*

τὸ 3ον τροπ. εἰς τὸ *«Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι»·*

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ *«Καὶ νῦν καὶ ἀεί»·*

μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον»* ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ Τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ὁ βάθει σοφίας»,* Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος»,* ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἡ ἐκτενὴς *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».*

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *«Ὅτι ἐλεήμων»* ψάλλονται τὰ τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., καὶ μετὰ ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εὑρίσκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποιχομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἑξῆς:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον»* γ΄.

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίου μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ᾽ ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον»* γ΄ χῦμα.

«Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»· ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον»* γ΄ χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς *«Παράσχου, Κύριε».*

Ὁ ἱερεὺς *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν»,* ὁ χορὸς *«Κύριε, ἐλέησον»* ἅπαξ. Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

«Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ᾽ αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί...»

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* ἐκ τρίτου. Εἶτα ὁ ἱερεὺς *«Σοφία»· «Ὁ ὢν εὐλογητὸς»* κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»,* ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἀντὶ τοῦ *«Θεὸς Κύριος»* ψάλλεται ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς ἦχον πλ. δ΄ τὸ *«Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια»* τετράκις, δὶς ἄνευ στίχου καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων *«Μακάριοι οὗς ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν».* Εἶτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοτοκίου ὡς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἑσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος».*

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. β΄ ἤχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) *«Ἀθλητικαὶ ἐνστάσεις», «Ἀθλητικὸν ἀγῶνα», «Τῶν ἁγίων σου ἡ μνήμη»* –εἰς τοὺς οἰκείους στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»* (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς). Εὐθὺς (ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Ἀμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινόν. Κατόπιν οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κάθισμα *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»,* Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας».*

ΚΑΝΩΝ. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια α) *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε»,* β) *«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν»,* γ) *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»,* δ΄) *«Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ψάλλεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς ὑπομείνας»* μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριῳδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς *«Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Τὸν προδηλωθέντα»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»,* τὸ ἕτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ προσόμοια *«Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες»* κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα *«Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὄρθρου τῶν καθημερινῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ πλ. β΄ ἤχου) *«Ἔχων ἀκατάληπτον»* κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ

νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου *«Ἄλγος τῷ Ἀδάμ»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον, *«Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»· «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ὁ βάθει σοφίας»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα»,* ὡς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριῳδίου, εἰς τὸ τέλος τῆς §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου· ἂν ὅμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας («τῶν καθημερινῶν»). Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὁ βάθει σοφίας»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον νεκρώσιμα· Ἀπόστολος κοιμηθέντων, *«Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν»* (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17)· Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, *«Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε»* (Λκ. κα΄ 8-9, 25-27, 35-36).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω». «Εἴδομεν τὸ φῶς». «Πληρωθήτω».*

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς *«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος»,* καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων († 845). Μνήμη τῆς εὑρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἁγίας Ἑλένης (326). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριῳδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»·* κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 4 *«Ὅταν μέλλῃς ἔρχεσθαι»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τρι-

ῳδίου *«Ὅταν τίθωνται θρόνοι»,* Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».* Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Οἴμοι, μέλαινα ψυχή»,* Καὶ νῦν, *«Ἀνύμφευτε παρθένε».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου *«Ἄνοιξόν μου τὸ στόμα»,* Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς *«Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὑπὸ τὴν σήν, δέσποινα»,* τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».*] Τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῴδια τοῦ Τριῳδίου καθίσματα (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου *«Τὸν πάντων ποιητήν»*)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Βοηθὸς καὶ σκεπαστής». «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ᾖραν τὸν Κύριον»* καὶ τὰ τοῦ Τριῳδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3 *«Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην»* κ.λπ., Δόξα, *«Προκαθάρωμεν ἑαυτούς»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»,* δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ϛ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρεω εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου *«Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς*· Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, *«Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν»* (Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ἀπόκρεω, *«Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου»* (Μτθ. κε΄ 31-46). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Εἰδήσεις. *1. Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρούσης ἑβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοίξια οὔσης τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.*

2. Συμφώνως μὲ ἀρχαίας ἱστορικὰς καὶ λειτουργικὰς μαρτυρίας (καὶ δὴ κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα τοῦ ἁγίου Φωτίου τοῦ μεγάλου) ἡ παροῦσα ἑβδομὰς ἦτο κάποτε αὐστηρῶς νηστήσιμος ὡς πρώτη τῆς τεσσαρακοστῆς νηστείας.

3. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς Τυρινῆς διεξάγονται ὡς διατάττονται ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἑορτὴ ἢ μνήμη ἁγίου (πρβλ. Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριῳδίου §13, καὶ τὰς διατάξεις τῆς ἐπαύριον Δευτέρας).

7. Δευτέρα τῆς τυρινῆς. Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ἱερομαρτύρων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου κ.λπ. (δ΄ αἰ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἑσπέρια τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἄνευ εἰσόδου *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας κ.τ.λ.. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου (σήμερον *«Λιχνευσάμενοι, τὴν*

* Προκείμενον, ἦχος βαρύς, *«Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ»*, στίχ. *«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός»*. Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν»*, β΄ *«Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει»*.

πρώτην ὑπέστημεν γύμνωσιν») δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (σήμερον *«Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»*), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον τῶν καθημερινῶν (σήμερον *«Τῇ ἀνατραφείσῃ»*) (βλ. εἰς Ὡρολόγιον), καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ὡς διατάττεται ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριῴδιοι κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας ᾠδὰς λέγομεν τὰ δύο τριῴδια καταλιμπάνομεν τὰς ᾠδὰς τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς ᾠδὰς α΄, η΄ καὶ θ΄)· εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ᾠδῆς λέγεται ὁ εἱρμὸς μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ ἐν τέλει τῶν ᾠδῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς εἴθισται, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον τῆς ἡμέρας [καὶ *«Προστασία»*]. Ἀναγνώσματα Δευτ. τῆς Τυροφάγου (Γ΄ Ἰωάν. 1-15, καὶ Λκ. ιθ΄ 29-40, κβ΄ 7-39)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. *1. Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας ἀντὶ προκειμένου ψάλλεται τὸ* «Ἀλληλούια» *(γ΄) μετὰ στίχων, ἀντὶ δὲ ἀπολυτικίου ψάλλεται τὸ* «Θεοτόκε παρθένε», *διότι δὲν γίνεται λειτουργία τῇ ἑπομένῃ ἡμέρᾳ· ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν,* «Τὴν τιμιωτέραν», *καὶ ἀπόλυσις.*

2. Τῇ Παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον εἰς ὅσας ᾠδὰς τὸ Τριῴδιον ἔχει μόνον ἕνα κανόνα προηγεῖται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου, ἀλλ᾽ εἰς τὰς λοιπὰς ᾠδὰς τὸ Μηναῖον καταλιμπάνεται.

8. Τρίτη τῆς τυρινῆς. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας († 842-5), Ἑρμοῦ ἀποστόλου (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: Τρ. Τυροφάγου (Ἰούδα 1-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. κβ΄ 39-42, 45-κγ΄ 1).

9. Τετάρτη τῆς τυρινῆς. † Τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων († 320).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου *«Μακάριος ἀνήρ».* Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων *«Φέροντες τὰ παρόντα»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον»* (ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων), Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου».* Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῶν αἴνων *«Δεῦτε μαρτυρικήν, ἀδελφοὶ»* κ.λπ. μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον»,* β΄) *«Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν»,* Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Ἐν ᾠδαῖς ᾀσμάτων»* (ζήτει εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ), Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον *«Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀθλοφόρων»* (Παρακλητική, ἦχ. πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀλγηδόνας»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἴνους 3 στιχηρὰ ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων *«Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», «Ἀληθείας σε κρατῆρα»,* Δόξα, *«Προφητικῶς ἀνεβόα ὁ Δαυίδ»* (ζήτει εἰς τὸν ἐν συνεχείᾳ ἑσπερινὸν πρὸ τῆς 10ης Μαρτίου), Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»·* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀλγηδόνας τῶν ἁγίων».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τὰς ἀλγηδόνας»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».* Τὰ καθίσματα κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων ἄνευ τῶν εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».* Τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων *«Δεῦτε μαρτυρικήν, ἀδελφοὶ»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἀθλοφόροι τοῦ Χριστοῦ»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μακαρίζομέν σε»·* δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὰς ἀλγηδόνας»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».* Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, *«Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον»* (Ἑβρ. ιβ΄ 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Μτθ. κ΄ 1-16). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

10. Πέμπτη τῆς τυρινῆς. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων († 251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει († 1544).

Ἀπόστολος: Πέμ. Τυροφάγου (Ἰούδα 11-25).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως (Λκ. κγ΄ 1-31, 33, 44-56).

11. Παρασκευὴ τῆς τυρινῆς. Σωφρονίου πατρ. Ἱεροσολύμων († 638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἄρτης.

Σημείωσις. *Εἰς τὸν ὄρθρον τῆς ἡμέρας ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων τοῦ Τριῳδίου εἶναι συνήθως ἐλλιπής, ὑπάρχει δὲ πλήρης μόνον εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Τριῳδίου ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (Ἀθῆναι 2014), ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀοιδίμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.*

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Εἴδησις. *Κατ᾽ ἔθος ἐπικρατῆσαν εἰς ἅπασαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος οὔτε τελεία θ. λειτουργία οὔτε προηγιασμένη τελεῖται· ἐκτὸς ἂν τύχῃ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ὁπότε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἁγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.*

12. Σάββατον τῆς τυρινῆς. † «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Θεοφάνους τοῦ ὁμολ. († 818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαλόγου († 604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου († 1022).

Εἰς τὴν θ΄, ἀναγινωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου). Καὶ νῦν τῶν ἑσπερίων τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου «*Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης*»· ἄνευ εἰσόδου, «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ μετ᾽ αὐτὸ ἕτερον προκείμενον, τὸ «*Καταξίωσον*» κ.λπ.. Τὸ ἀπολυτίκιον «*Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν*» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος*». Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριῳδίου· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος «*Ἆσμα ἀναπέμψωμεν*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Τὸν προδηλωθέντα*»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἴνων «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ὁσίων...*» Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «*Προστασία*»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὁσιακά· Ἀπόστολος ὁσιακός, Σαβ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ., «*Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος*» (Γαλ. ε΄ 22-ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «*Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην*» (Μτθ. ς΄ 1-13)· κοινωνικὸν «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι*».

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου ΚΠόλεως († 846). Πουπλίου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν η΄ (τυπικὸν Τριῳδίου, Κυριακὴ Τυρινῆς §§14-16).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «*Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν*»· κοντάκιον «*Ὡς εὐσεβείας κήρυκας*».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, «*Ἐκάθισεν Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Ἐξεβλήθη Ἀδάμ*», Καὶ νῦν, «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου*». Ἀπολυτίκιον «*Ἐξ ὕψους κατῆλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ὁ δι᾽ ἡμᾶς*». Ἀπόλυσις.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «*Ἥλιος ἀκτῖνας*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιόν ἐστι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».*] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (η΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ. ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου (μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ᾽ ς΄ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Θεὸν ἀνθρώποις».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»,* τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»* καὶ τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου *«Τῆς ἐντολῆς σου, Κύριε»* καὶ *«Ἀποικισθέντες, Κύριε»,* ὃ ἐστὶ καὶ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3, *«Οἴμοι! ὁ Ἀδάμ»* κ.λπ. –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Ἔφθασε καιρός»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου *«Τῆς σοφίας ὁδηγέ».* Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον* τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ)· Ἀπό-

* Οἱ στίχοι τοῦ ἀλληλουιαρίου· α΄ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε»,* β΄ *«Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα».*

στολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, *«Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία»* (Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν»* (Μτθ. ς΄ 14-21). *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*· κοντάκιον Τριῳδίου *«Τῆς σοφίας, ὁδηγέ».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου (ζήτει αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) *«Σὲ τὸν βασιλέα»* κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Ἐγκρατείᾳ τὴν σάρκα»* κ.λπ. (ζήτει τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 14) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἥ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα), *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς»,* κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Ἡ ἐκτενὴς *«Εἴπωμεν πάντες», «Καταξίωσον»* καὶ τὰ λοιπά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου *«Ἔλαμψεν ἡ χάρις σου»* δὶς καὶ τὸ μαρτυρικὸν *«Ὁ ἐνδοξαζόμενος»* ἅπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον *«Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις». «Νῦν ἀπολύεις»,* τρισάγιον κ.λπ., *«Ὅτι σοῦ ἐστίν»,* οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια *«Θεοτόκε παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ»,* κ.λπ.· *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»*· ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ»,* αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»* (ἐν ᾗ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας)· πρὸ τοῦ *«Δι᾽ εὐχῶν»* ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ *«Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή»,* κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἱερέως ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν»* (τυπικὸν Τριῳδίου §17).

Εἴδησις. *Ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τοὺς κατανυκτικοὺς ἑσπερινοὺς καὶ τῶν ἑπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἤχων ἑκάστης ἑβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριῳδίου.*

14. † Καθαρὰ Δευτέρα. Βενεδίκτου ὁσίου († 543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμψάκου († θ΄ αἰ.).

Ἄρχεται ἡ ἁγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωὶ παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν «διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας παράκλησιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε»,* τρισάγιον κ.τ.λ., *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»,* καὶ ὁ ἱερεὺς εὐθὺς* *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»,* ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἑξάψαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι».*

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος (πλ. δ΄ ἦχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τοὺς στίχους αὐτοῦ *«Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει»* κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, μεθ᾽ ὃ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου τριαδικοὺς ὕμνους** τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος (Δευτέρας τοῦ πλ. δ΄ ἤχου, ἅ περ ζήτει

---

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται ὡς συνήθως· [ἐν δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς] λέγονται καὶ οἱ δύο ψαλμοὶ 19 καὶ 20 ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

** Ἰστέον, ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὕμνων γίνεται ὡς ἑξῆς. Τοῦ 1ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: *«προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς».* Τρίτη: *«πρεσβείαις τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς».* Τετάρτη καὶ Παρασκευή: *«δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς».* Πέμπτη: *«πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς»*).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. *«πρεσβείαις τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς»* ἢ *«πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου...»* ἢ *«πρεσβείαις τῶν μαρτύρων...»* ἢ *«πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς»* κ.λπ.). Ἂν ὅμως ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ᾽ ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α΄, πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὔσης καὶ εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καθ᾽ ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μὲ τὸ *«πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς».*

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὕμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μὲ τὸ *«διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».*

εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριῳδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριῳδίου (Δευτέρας α΄ ἑβδομάδος *«Τῆς νησταίας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ»*, κ.λπ.).

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὸ *«Σῶσον, ὁ Θεός»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς»*. Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ ᾠδαὶ κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἶτα ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προϋμνίου ἢ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἑξῆς· εἰς ὅσας ᾠδὰς ὑπάρχουν τριῴδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριῴδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς ᾠδὰς μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἂν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριῴδια, τότε ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τοῦ β΄ τριῳδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν»* καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ (Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς ϛ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἢ τοῦ τριῳδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»*. Εἶτα ἀντὶ κοντακίου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου· τὸ τυχὸν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ ᾠδῇ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»*).

Εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου, *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* καὶ στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν»*· εἶτα ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι»*.

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (ἐκ τρίτου) τὸ τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ ἐξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἴνων] στιχηρὰ αἴνων δὲν ψάλλονται, ἀλλ᾽ εὐθὺς *«Σοὶ δόξα πρέ-*

---

* Ἰστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειωθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὕμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ *«σῶσον ἡμᾶς»*, ἀλλὰ μὲ τὸ *«καὶ σῶσόν με»* (π.χ. *«πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με»*, τὸ δὲ γ΄ πάντοτε μὲ τὸ *«πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με»*).

πει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ὁ ἱερεὺς *«Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν»* κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου δὶς καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ (Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον *«Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία»*, κ.τ.λ.).

«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., *«Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου»*· ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός»*, τὸ *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»*, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς *«Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου»* καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

ΑΙ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου καὶ τοῦ Ὡρολογίου (ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν *«Κύριε καὶ Δέσποτα»* παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἡ εὐχὴ ἑκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ΄ ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ᾽ αὐτὸ τροπάρια *«Βλέπων ὁ λῃστὴς»* κ.λπ., τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου»*, ὁ ἱερεὺς *«Δι᾽ εὐχῶν»*, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς *«Κύριε καὶ δέσποτα»* καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἦχον πλ. δ΄ τοὺς μακαρισμοὺς μετ᾽ ἐφυμνίου εἰς ἕκαστον στίχον τὸ *«Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου»*, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ καὶ Ὡρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια *«Χορὸς ὁ ἐπουράνιος»* κ.λπ., Καὶ νῦν, *«Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν»*, τὸ *«Ἄνες, ἄφες»*, τὸ *«Πάτερ ἡμῶν»*, ὁ ἱερεὺς *«Ὅτι σοῦ ἐστί»*, καὶ τὰ κοντάκια *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»*, τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικόν (τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Προστασία»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»*, *«Κύριε, ἐλέησον»* (γ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ἐν ὀνόματι Κυρίου»*, ὁ ἱερεὺς *«Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς»*, αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ᾽ ἃς ἄρχεται

Ὁ ἑσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ὡς ἄνω 3 μεγ. μετανοίας εὐθὺς *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄ καὶ ὁ

προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Πᾶσαν ἁμαρτίαν»* κ.λπ., καὶ 3 τοῦ ἁγίου τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἑκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος).

Ἄνευ εἰσόδου *«Φῶς ἱλαρόν»,* ὁ ἱερεὺς *«Ἑσπέρας»,* ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, τὸ *«Καταξίωσον»,* ὁ ἱερεὺς *«Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν»* κ.τ.λ., ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον ἅπαντα τοῦ Τριῳδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. *«Νῦν ἀπολύεις»,* τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἦχον πλ. α΄ τὰ τροπάρια *«Θεοτόκε παρθένε»* κ.λπ., τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου»,* ὁ ἱερεὺς *«Ὁ ὢν εὐλογητός»,* τὸ *«Ἐπουράνιε βασιλεῦ»,* αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), *«Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου»* τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ΄ (33) *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»* καὶ ρμδ΄ (144) *«Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου»* καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὁποίᾳ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας).

Σημείωσις. *Ὁ ρμδ΄ ψαλμὸς* «Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου», *καλούμενος ἐπίσης καὶ «στίχος τῆς τραπέζης», καταλιμπάνεται διὰ τὴν νηστείαν τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τῆς α΄ ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.*

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὡρολογίῳ τάξιν· μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμῆμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν εἱρμῶν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τὰ τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς μὲ στίχον *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»,* Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»,* ὁ ἱερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας *«Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε»* Λκ. κα΄ 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸ τοῦ *«Δι᾽ εὐχῶν»* ψάλλεται τὸ τροπάριον *«Πάντων προστατεύεις»* (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἑσπέρας τὸ *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*).

Εἰδήσεις. *1. Εἰς τοὺς ἱκετευτικοὺς στίχους τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου* «Παναγία δέσποινα Θεοτόκε» *ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον* «Ὅσιοι θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» *καὶ στίχος τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἅγιος, οὗ τινος ἐψάλη ὁ ἑσπερινός, εἶναι ἑορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).*

2. Ἐπίσης τὰ ἐν τῷ Ὡρολογίῳ κείμενα τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἕτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ᾽ ἡμέραν», λέγονται τὴν ἑσπέραν ἑκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» *κ.λπ..*

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ὡς ἔχουν ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκεται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

15. Τρίτη. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ († 303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός († 1792).

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν (ὅ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὧραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἑπομένης ἄνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριῳδίου §§ 18 καὶ 19).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β΄ τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων *«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην»* (Μτθ. ϛ΄ 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον».*

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. Καθ᾽ ἑκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς τὸ πρωὶ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ὡρῶν καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑπομένης, ὡς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν α΄ ἑβδομάδα.

2. Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἑκάστῃ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἄνευ προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμβανόμενα (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Τριῳδίου §§20-21). Συμφώνως μὲ ἀρχαῖα Τυπικὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἂν ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτῇ, πλὴν βεβαίως Σαββάτου, Κυριακῆς, τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

3. Αἱ μνῆμαι ἑορταζομένων ἁγίων, αἱ ὁποῖαι συμπίπτουν ἐν καθημερινῇ τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς, εἶναι ὀρθότερον νὰ μετατίθενται

ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ, συμφώνως μὲ τοὺς μθ΄ καὶ να΄ κανόνας τῆς ἐν Λαοδικείᾳ συνόδου (ἔτους 360). Ἐξαιροῦνται αἱ μνῆμαι τοῦ ἁγ. Χαραλάμπους (10 Φεβρ.), τοῦ Προδρόμου (24 Φεβρ.) καὶ τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα (9 Μαρτίου).

4. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἑσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγουμένης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

16. Τετάρτη. Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου († 287). Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄ αἰ.), Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Τὸ πρωί. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται τῇ Καθ. Δευτέρᾳ.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα (*«Πρὸς Κύριον»*). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *«Νηστεύοντες, ἀδελφοὶ»* δίς, τὸ μαρτυρικὸν *«Εἴ τις ἀρετὴ»* ἅπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 *«Φεγγοβόλους ὑμᾶς»* κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (17 Μαρτ.) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* ἄνευ μέλους, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»*, *«Νῦν αἱ δυνάμεις»*, κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»*, *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»*, καὶ ἡ ἀπόλυσις (ἐν ᾗ μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἑπομένης ἡμέρας).

Εἴδησις. *Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζομένου ἁγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἴσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριῳδίου ψάλλονται τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἁγίου τῆς ἐπαύριον, εἰς δὲ τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὡσαύτως ὁ ἑορταζόμενος ἅγιος.*

17. Πέμπτη. Ἀλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ († 411).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὄρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὧραι καὶ ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἑπομένης (27 Φεβρ.) ἄνευ προηγιασμένης.

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ τῆς 10ης Φεβρ. καὶ τῆς 9ης Μαρτίου· Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 1-10).*

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δ΄ τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων *«Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν»* (Μτθ. ζ΄ 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*.

18. Παρασκευή. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων († 386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 300).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα *(«Πρὸς Κύριον»)*. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (ἦχος πλ. α΄) ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) *«Δεῦτε πιστοί»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου *«Μάρτυρες Κυρίου»* κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) *«Δεῦτε, φιλομάρτυρες»* κ.λπ., Δόξα, *«Ὀργάνῳ χρησάμενος»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»* (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, Παρασκευὴ ἑσπέρας, ἦχος πλ. δ΄). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»*, *«Νῦν αἱ δυνάμεις»*, κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε»*, *«Εὐλογήσω τὸν Κύριον»*.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ α΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστὶ»* ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἑκάστην ᾠδήν· εἶτα τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ α΄ στάσις τῶν οἴκων (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ»* σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολύαθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀήττητος»·

«Κύριε, ἐλέησον» (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»*, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»* τὸ Εὐαγγέλιον τῆς παννυχίδος (Ἰω. ιε΄ 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ *«Εὐξώμεθα»*, τὸ κάθισμα *«Τὴν ὡραιότητα»* καὶ εἶτα *«Δι' εὐχῶν»* (τυπικὸν Τριῳδίου §26).

Σημείωσις. *Ἡ τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεξῆς Παρασκευὰς τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδος, ἄνευ ὅμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἓξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος·*

«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε».

19. Σάββατον α΄ τῶν νηστειῶν. † «Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος (μνήμη τοῦ διὰ κολλύβων θαύματος)». Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας· Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων († 283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ († 1564).

Εἴδησις. *Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρωὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἑσπέρας ψάλλεται, ὡς συνήθως, ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ᾽ ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.*

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἴνων ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου *«Χορεύουσι στίφη μαρτύρων»* κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ΄ καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».* Καθίσματα [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ΄ ἤχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) *«Φωστῆρες νοεροὶ»* κ.λπ. (ζήτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»,* εἶτα [μετὰ τὸν Ἄμωμον] τὰ τοῦ ἁγίου (Τριῴδιον, Σάββατον α΄ ἑβδομ.) *«Ζέων πίστεως»,* Δόξα, *«Θεῖον δῶρον»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν».* Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντά-

κιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (26 Ὀκτ.), *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, *«Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν»* (Μρ. β΄ 23-γ΄ 5). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς *«Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου»* (βλ. Ἱερατικόν). Εἶτα «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. *Ἰστέον ὅτι κατ᾽ ἀρχαίαν παράδοσιν, ἥ τις ὑπονοεῖται ἐν τῷ ἰσχύοντι Τυπικῷ, προτίθενται σήμερον πρὸς εὐλόγησιν εἰδικὰ κόλλυβα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἑορταζομένου μεγαλομάρτυρος καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὑπ᾽ αὐτοῦ διὰ κολλύβων τελεσθέντος θαύματος, περὶ οὗ ἡ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἀκολουθία. Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἐπίσης ἡ συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελῆται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἂν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, θεωροῦμεν ὀρθὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι᾽ εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἱερεὺς εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων, «ἵνα μὴ συμψάλλωνται τὰ χαρμόσυνα τοῖς πενθίμοις».*

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). «Ἀνάμνησις τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων» (843). Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων († 796)· Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου († 1793). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν θ΄ (τυπ. Τριῳδίου §§28-30).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»*· κοντάκιον *«Πίστιν Χριστοῦ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ἡ χάρις ἐπέλαμψε»*, Καὶ νῦν,

«Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριῳδίου *«Οἱ ἐξ ἀσεβείας».* Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»,* Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Χαίρετε, προφῆται τίμιοι»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»,* τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».*

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, β΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθῇ μία θεία λειτουργία προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ᾽ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ τροπάρια *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ *«Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Λίθος ἀχειρότμητος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἑορτῆς *«Σκιρτήσατε, κροτήσατε»* καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ῥομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 *«Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»,* δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ᾀσματικὸν τῆς δοξολογίας *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τῆς θ. λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἱ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν

Ἐξελθόντες τοῦ ἱ. ναοῦ ὅ τε ἱ. κλῆρος καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἱ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα*, περιερχόμεθα ἅπαξ τὸν ἱερὸν ναόν, τῶν κωδώνων αὐτοῦ χαρμοσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἑκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α΄) Ἐν τῇ νοτίᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β΄) Ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὀρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.· οἱ χοροὶ *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄) καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις»*.

γ΄) Ἐν τῇ βορείᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ΄) Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἢ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέᾳ) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος *«Ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι»* κ.λπ., *«Ἐπάκουσον ἡμῶν»* καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ἱερεὺς (ἢ ἂν ᾖ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἑξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω

* Ἡ παροῦσα διάταξις εὕρηται ἀναλυτικῶς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι» σ. 16-20, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν νέαν καὶ ἀναθεωρημένην ἔκδοσιν τοῦ «Ἀρχιερατικοῦ» (Ἀποστ. Διακονία, Ἀθῆναι 2014, σ. 247-250).

λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθήτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἁγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη» γ΄.*

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαί τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν».* Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἱ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»,* καὶ εἶτα τὸ *«Σήμερον σωτηρία».*

Ἡ λιτανεία τῶν ἱερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ἱερὰ πομπὴ ὡς ἑξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἶτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἑξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἶτα οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἱ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὑρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φο-

ρητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λιτανείας ἵστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος· *«Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον».* Ὁ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων· *«Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».* Ὁ χορὸς *«Ἀμήν».*

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας συνοδικοῦ·

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἑπόμενοι ῥήσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἴκοντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχούμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἑορτάζομεν. Καὶ ταύτῃ εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ᾄσμασιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»,* εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χῶρον τῆς ἑπομένης στάσεως.

Σημείωσις. *Λόγῳ τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολυτικίου, δύναται νὰ ψαλῇ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὕτως· ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας* «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὲ ὁ Θεός», *ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ* «βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας... ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ» *καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης* «Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἱσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α΄ ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως *«Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων».*

Ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄).

Ὁ ἀρχιερεύς·

Τῶν εἰδότων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ τῇ μὲν θεϊκῇ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τά τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄).

Ὁ ἀρχιερεύς·

Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκευομένων, ἅ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἑκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τήν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν καὶ τὴν δι᾽ εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄.

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἤ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι᾽ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτίαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὡρισμένον τόπον, ἵσταται ἡ πομπή, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἁγίας αὐτοῦ μητρός, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄).

Ὁ ἀρχιερεύς·

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Ἀλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαξαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* (γ΄).

Ἰγνατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Ἀντωνίου, Ἰωσὴφ καὶ πάντων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ὁ χορὸς *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαί τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμὴν»* καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα»* κ.λπ.], ἐνῷ ἡ ἱ. πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον *«Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος»*. Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἶτα τὸ *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥ τις οὐ σαλευθήσεται. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.*

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Ἀλληλούια.*

Ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς....*

Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»*

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς*· Ἀπόστολος: Κυρ. α΄ νηστ., *«Πίστει Μω-*

---

* Προκείμενον, ἦχος δ΄, Ὠδὴ τῶν πατέρων, *«Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»*, στίχ. *«Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν».* Ἀλληλουιάριον, ἦχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ *«Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ»*, στίχ. β΄ *«Ἐπεκαλοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν· ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτούς».* (βλέπε καὶ ἐν τῷ Τριῳδίῳ).

υσῆς μέγας γενόμενος» (Ἑβρ. ια΄ 24-26, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»* (Ἰω. α΄ 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»·* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»·* κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἑσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικὰ τοῦ (α΄) ἤχου 4 *«Ὅτι τὸ πέλαγος πολὺ»* κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 *«Δίδου μοι κατάνυξιν»,* κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (21 Μαρ.) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν»,* κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»* κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

21. Δευτέρα. Ὁσίου Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως († 610).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς ἑπομένης, ὡς προδεδήλωται, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

1. Καθ' ἑκάστην ἑσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἕως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἄνευ Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Σχετικῶς μὲ τοὺς κανόνας ὑπάρχουν κατὰ τόπους καὶ κατὰ ἱ. μονὰς διάφορα τυπικά. α) Πολλαχοῦ τὸ μέγα ἀπόδειπνον διεξάγεται ἄνευ οἱουδήποτε κανόνος (πλὴν τῆς α΄ ἑβδομάδος βεβαίως). β) Τὸ Τ.Μ.Ε. (τυπικὸν Τριῳδίου §23, ὑποσ. 17) ὁρίζει μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου μόνον ὁ ὡρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἑβδομάδος· τοῦτο τηρεῖται καὶ εἰς πολλὰς ἐνορίας, ἰδίως νησιωτικῶν περιοχῶν. γ) Εἰς πολλὰς ἱ. μονὰς τοῦ Ἄθωνος καὶ ἀλλαχοῦ, ὁσάκις ἐν τῷ ἀποδείπνῳ λέγεται κανὼν ἐκ τοῦ Μηναίου, τὸ Θεοτοκάριον ψάλλεται ἐν

τῷ ἑσπερινῷ ἢ παραλείπεται ὅλως. δ) Τέλος εἰς ὡρισμένας ἐκκλησίας συμψάλλονται ἀμφότεροι οἱ κανόνες, ὁ τοῦ Θεοτοκαρίου καὶ ὁ τοῦ Μηναίου, κατὰ τὴν ἐφεξῆς σημείωσιν.

2. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ σημειουμένην τάξιν (α΄ Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανυκτικοῦ ἑσπερινοῦ), ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἑσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (23 Ἀπριλίου – 8 Μαΐου) ὁμοῦ μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὁποῖοι καὶ προηγοῦνται. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ᾽ ς΄ τῆς Θεοτόκου· μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἶτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὅταν συμπληρωθοῦν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.

3. Κατὰ ταῦτα ἡ καθ᾽ ἡμέραν σειρὰ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου (ἐκ τῆς περιόδου 23 Ἀπριλίου - 8 Μαΐου) εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον ἔχει ὡς ἑξῆς·

Τὸ ἑσπέρας τῆς	ψάλλονται κανὼν καὶ προσόμοια τῆς
21 Μαρτίου	*24 Ἀπριλίου (ὁσίας Ἐλισάβετ)*
22 Μαρτίου	*26 Ἀπριλίου (ἱερομ. Βασιλέως)*
23 Μαρτίου	*27 Ἀπριλίου (ἱερομ. Συμεών)*
28 Μαρτίου	*28 Ἀπριλίου (τῶν ἐν Κυζίκῳ μαρτ.)*
29 Μαρτίου	*29 Ἀπριλίου (Ἰάσωνος & Σωσιπάτρου)*
30 Μαρτίου	*30 Ἀπριλίου (ἀποστόλου Ἰακώβου)*
31 Μαρτίου	*1 Μαΐου (προφήτου Ἱερεμίου)*
4 Ἀπριλίου	*3 Μαΐου (ἁγ. Τιμοθέου & Μαύρας)*
6 Ἀπριλίου	*4 Μαΐου (ἁγίας Πελαγίας)*
11 Ἀπριλίου	*5 Μαΐου (μάρτυρος Εἰρήνης)*
12 Ἀπριλίου	*6 Μαΐου (δικαίου Ἰώβ)*
14 Ἀπριλίου	*7 Μαΐου (τοῦ σημείου τ. σταυροῦ)*
18 Ἀπριλίου	*3 Μαΐου (ὁσίου Λουκᾶ)**
19 Ἀπριλίου	*6 Μαΐου (ὁσίου Σεραφίμ)*

22. Τρίτη. Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας († 362). Καλλινίκης μάρτυρος († 252).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 14 καὶ 21 Μαρτίου.

---

* Αἱ δύο τελευταῖαι ἀκολουθίαι ὑπάρχουν εἰς διαφόρους ἐκδόσεις Μηναίων.

23. Τετάρτη. Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων († 251).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα *(«Πρὸς Κύριον»).* Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον *«Τὴν πνευματικήν, ἀδελφοί»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν *«Πανεύφημοι μάρτυρες»* καὶ τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου ἀνὰ μίαν, εἶτα 3 τοῦ Μηναίου (24 Μαρτ.) *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ»·* εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

24. Πέμπτη. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (α΄ αἰ.).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Μεσονυκτικὸν τὸ καθ᾽ ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β΄ τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται»*) τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου»,* μετὰ δὲ τὸ γ΄ ἀντὶ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ κοντάκιον *«Ἐπελεύσει πνεύματος».* Μετὰ τὸ *«Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου»,* τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ..

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. [Ἡ α΄ στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου]. Καθίσματα τῆς α΄ στιχολ. ἀποστολικὰ τοῦ α΄ ἤχου (βλ. Τριῴδιον, εἰς τὸ τέλος, ἦχος α΄, τῇ Πέμπτῃ πρωί) *«Τῇ σαγήνῃ τοῦ λόγου»,* στίχος *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»* καὶ τὸ *«Οἱ σοφοὶ τῆς οἰκουμένης»,* στίχος «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς» καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς σειρᾶς *«Τοὺς μάρτυρας Χριστοῦ»,* Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ»·* [μετὰ τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου], τὰ τῆς ἡμέρας καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (βλέπε Πέμπτῃ β΄ ἑβδομάδος) *«Χριστὸς ἡ ἄμπελος»* κ.λπ.. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»* καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος *«Ὁ κόσμος περιχαρῶς»* μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ τὰ δίειρμα τριῴδια τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου

κάθισμα *«Σήμερον ἅπασα κτίσις»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον *«Ἐπελεύσει Πνεύματος»* καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς στίχον *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ δευτέρου τριῳδίου *«Ὃν στρατιαί»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ πάλιν τριῳδίου *«Ἀσπόρου συλλήψεως»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Ἐξαποστειλάριον τὸ προεόρτιον *«Ὡς δῶρα προεόρτια»* (δίς), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἴνων], *«Σοὶ δόξα πρέπει»*, ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας *«Μετανοίας ὁ καιρός»* (δίς), τὸ ὁμόηχον μαρτυρικὸν *«Πίστιν τοῦ Χριστοῦ»* (ἅπαξ) εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς»*.

Αἱ ὧραι α΄, γ΄ καὶ ς΄ λιταὶ (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), ἀρχόμεναι ἅπασαι μετὰ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄. Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς ἑκάστης Δόξα, *«Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς»*, Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον θεοτοκίον· μετὰ τὸ τρισάγιον τὸ κοντάκιον *«Ἐπελεύσει Πνεύματος»*· μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ς΄ ὥρας *«Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων»* ἡ ἀπόλυσις.

25. Παρασκευή. † Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ΄, ἀναγινωσκομένην πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ, ὡς εἴθισται, κοντάκιον καὶ ἀπολυτίκιον προεόρτια.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς διεξάγεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε ἐκέκραξα»* στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον *«Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἤ τοι τὰ εὑρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β΄ ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς 25ης (α΄–Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. *«Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ ὄρος τοῦ Θεοῦ Χωρήβ»*, β΄–Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. *«Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ»*,

γ΄–Προφητείας Ἰεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. *«Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα»*)].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα *«Τῷ ἕκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος»* κ.λπ., εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον»* ἐκ τρίτου. Ἀπόλυσις *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἅπαξ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου»*.] Καθίσματα καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ μόνον ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς. Ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*, ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον *«Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην»* ἑξάκις μετ᾽ ἐφυμνίου ἑκάστοτε τὸν εἱρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν *«Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ»*.

Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι᾽ ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»* καὶ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς (25ης Μαρτίου), *«Ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι»* (Ἑβρ. β΄ 11-18)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Συνέλαβεν Ἐλισάβετ»* (Λκ. α΄ 24-38).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ»*. Κοινωνικὸν *«Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ᾑρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»*, τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, εὐθὺς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἐξῆς αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄, καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῷ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ

ἑκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὁροθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἐξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδείξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὖθις βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἢ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*, ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν, καὶ τὸ *«Δι' εὐχῶν»*.

Εἴδησις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.*

Οἱ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἑσπερινοῦ (βλέπε κατωτέρω 26η Μαρτίου).

26. Σάββατον β΄ τῶν νηστειῶν. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου». Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»*· κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς χθές.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· τὰ 3 προσόμοια *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. ἀνὰ μίαν καὶ τοῦ ἀρ-

χαγγέλου (Μαρτίου 26) ἕτερα 3 *«Γαβριὴλ ὁ μέγιστος»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ»*. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου *«Τῷ ἕκτῳ μηνὶ»* κ.λπ., μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια»*. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ψάλλεται τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ἱερέως ἐμμελῶς ἡ β΄ στάσις τῶν οἴκων τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου *«Ἤκουσαν οἱ ποιμένες»*, ὡς εἴθισται· μετὰ τὸ τέλος τῶν οἴκων τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»* γ΄. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόδειπνον τὸ μικρόν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ὡς εἴθισται. Μετὰ τὸ β΄ τρισάγιον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου, [τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα τῆς ἑορτῆς, [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] *«Ὁ μέγας στρατηγός»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἅπασα»*· [μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν] τὰ δύο ἕτερα· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ ἀρχαγγέλου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* ὡς χθές, *«Τὴν τιμιωτέραν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Εὐαγγελίζου, γῆ... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ»*. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον *«Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοί»* (ὃ ζήτει εἰς τὸ Μηναῖον μετὰ τὴν λειτουργίαν τῆς 25ης Μαρτίου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν* τῆς ἑορτῆς, ὡς χθές· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς, [τοῦ ἀρχαγ-

* Ἡ περὶ τοῦ εἰσοδικοῦ διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. (25 Μαρτ. §8) ἀντιφάσκει ἐμμέσως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς Προθεωρίας αὐτοῦ (§38), τὸ πνεῦμα τῆς ὁποίας ἠκολουθήσαμεν.

γέλου] καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Ἀναγνώσματα: Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. νηστ., *«Βλέπετε μήποτε ἔσται»* (Ἑβρ. γ΄ 12-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον»* (Μρ. α΄ 35-44), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς) *«Ἐξελέξατο Κύριος...»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*· ἀπόλυσις ὡς χθές.

Σημείωσις. *Τὸ Τ.Μ.Ε. ὁρίζει εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγνώσματα τοῦ ἀρχαγγέλου (8ης Νοεμβρίου) καὶ κοινωνικὸν «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους...» (τῆς Δευτέρας). Ἀλλὰ ταῦτα δὲν δικαιολογοῦνται, καθόσον ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας στερεῖται ἰδιομέλων καὶ ἄλλων ἑορτίων στοιχείων ἰδιαιτέρων διὰ τὸν ἀρχάγγελον· εἶναι δυνατὸν ὅμως νὰ λεχθοῦν εἰς ναοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι αὐτοῦ.*

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (γ΄-δ΄ αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου († 950). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ι΄ (τυπικὸν Τριῳδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Σήμερον τῆς σωτηρίας»*· κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*· ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς καὶ ἀπόδοσις αὐτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 3 εἰς 4, Δόξα, *«Ὅσιε τρισμάκαρ»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου»*, Καὶ νῦν, *«Ἀνύμφευτε παρθένε»*. Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*, κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, γ΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστ. ἀπολυτικίου *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοι-*

αν», καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ι΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου, εἶτα τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»,* τοῦ Τριῳδίου *«Χαῖρε, πατέρων καύχημα»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 *«Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, *«Τοῖς ἐν σκότει ἁμαρτημάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Ὀρθοδοξίας ὁ φωστὴρ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».* Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. β΄ νηστ., *«Κατ᾽ ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας»* (Ἑβρ. α΄ 10 - β΄ 3)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ»* (Μρ. β΄ 1-12). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*· κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε».*

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»,* Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ»*· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* κατανυκτικὰ 4 τοῦ β΄ ἤχου *«Ἥμαρτον εἰς σέ, σωτήρ»* κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου),

προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου *«Ἀμέτρητά σοι πταίσας»* καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (28 Μαρτίου) *«Βίον ἀκηλήδωτον»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον *«Τὸ χαῦνον καὶ ἔκλυτον».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς».* Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον *«Χαλινοὺς ἀποπτύσας»* (δίς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὰ οὐράνια ὑμνεῖ σε», «Νῦν ἀπολύεις»,* τρισάγιον κ.λπ., τὰ *«Θεοτόκε παρθένε»* κ.λπ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

28. Δευτέρα. Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου μονῆς Πελεκητῆς († 754)· Ἡρῳδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 14 καὶ 21 Μαρτίου.

29. Τρίτη. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς († 364).

30. Τετάρτη. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» († 615).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου *«Ἀσώτως διασπείρας»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν *«Ἱερεῖα ἔμψυχα»* (ἅπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου *«Ἡλίου αὐγάσματα»* καὶ ἕτερα 3 τοῦ Μηναίου (31 Μαρτίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

31. Πέμπτη. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἱερομ. († 326), Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

ΜΗΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Μην Απριλιος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. Παρασκευή. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας († 522)· Γεροντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη΄ κάθισμα. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου *«Ἀσώτου δίκην ἀπέστην»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου *«Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν»* (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τοῦ Μηναίου (2 Ἀπριλίου) ἕτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου *«Οἴμοι! οἷον ἀγῶνα»,* Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου»* (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου)· εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ γ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται ἡ γ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου *«Νέαν ἔδειξε κτίσιν»,* ὡς εἴθισται. Κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».* Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ᾽ ἄνευ Εὐαγγελίου).

2. Σάββατον γ΄ τῶν νηστειῶν. Τίτου ὁσίου (θ΄ αἰ.)· Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων († 306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν *«Ὅτι πρέπει σοι»,* οἱ χοροὶ εἰς ἦχον β΄ τὸ ἀλληλουϊάριον, δὶς ἄνευ στίχων καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν».* Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»,* Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Μνήσθητι, Κύριε»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον, *«Μήτηρ ἁγία».* Εἰς τὰ καθίσματα τὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου 2 μαρτυρικὰ τοῦ β΄ ἤχου *«Ὁ φαιδρύνας»* καὶ *«Ἀθλοφόροι Κυρίου»,* ἀλλ᾽ ὡς 3ον ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ὑπάρχοντος *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»* (ὅ περ ψάλλεται ὡς ἀπολυτίκιον) λέγεται τὸ παρόν (ἦχος β΄)·

«Σὲ τὸν περιβάλλοντα τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις / ἔχοντες οἱ ἅγιοι περιβολὴν ἐν τῷ κόσμῳ / τὰς βασάνους τῶν ἀνόμων ὑπέμειναν / καὶ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων κατήργησαν· / αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις καὶ ἡμᾶς ἐλευθέρωσον / τοῦ ἀοράτου ἐχθροῦ, σωτήρ, / καὶ σῶσον ἡμᾶς».

Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Ἡ μνήμη τῶν κεκοιμημένων»,* Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»* (Ὡρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια). Εὐθὺς [ὁ Ἄμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ ὁποῖα γίνεται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῆς ἀπόκρεω (5 Μαρτίου). Εἶτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»,* Δόξα, *«Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ ἐκ παρθένου ἀνατείλας».* Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. [Ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν καὶ] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε΄ ᾠδῆς μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς μετὰ τῶν τετραῳδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριῴδιον, Σάβ. γ΄ ἑβδ.). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ Μηναίου, αἴτησις, *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός»,* τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Ὁ δι᾽ ἀγγέλου παῖδας δροσίσας»,* αἴτησις, *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς»,* εἶτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναῖον) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»* καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ᾽ εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Οἱ θεορρήμονες παῖδες»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῳδίου *«Μεγαλύνομέν σε τὴν μητέρα τοῦ φωτὸς»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».* (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου *«Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων»* καὶ θεοτοκίον *«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων»* (βλέπε εἰς Ὡρολόγιον). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 4 ἰδιόμελα τοῦ β΄ ἤχου *«Ὑπὲρ Χριστοῦ παθόντες»* κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον *«Ἐκ γῆς πλαστουργήσας με»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Χαῖρε, Μαρία Θεοτόκε».* Εὐθὺς *«Σοὶ δόξα πρέπει»,* ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἤχου *«Ῥύμην τοῦ θανάτου καὶ φθορὰν»* κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τρι-

ῳδίου. *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ᾽ Ἀλληλούια ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Μήτηρ ἁγία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («τῶν καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, *«Μνήσθητι, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκια *«Μετὰ τῶν ἁγίων»* καὶ *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Ἀπόστολος Σαββάτου γ΄ ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἑβρ. ι΄ 32-38)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως (Μρ. β΄ 14-17). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· *«Ἄξιον ἐστί»*· *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*. Ἐὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἱερέως τὰ ὀνόματα ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἴδησις. *Οὗτος ὁ τύπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὸ ἑπόμενον Σάββατον τῆς δ΄ ἑβδομάδος, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος· ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου.*

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Νικήτα ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ († 824). Ἰωσὴφ τοῦ ὑμνογράφου († 833). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ια΄ (τυπικὸν Τριῳδίου §§38-40).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ συμμαχήσας, Κύριε»*. Ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τοῦ σταυροῦ *«Ὁρῶσά σε ἡ κτίσις»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, δ΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν δύο λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εἶτα κάθισμα τοῦ Τριῳδίου *«Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ια΄)· μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριῳδίου μόνον μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ εἱρμὸς δὶς *«Ὁ θειότατος προετύπωσεν»,* εἶτα εἰς τὸ α΄ τροπάριον στίχος *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»,* εἰς δὲ τὰ λοιπὰ *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»,* Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ὡς εἰς τὸ Τριῳδιον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου κατὰ σειράν, *«Ὁ σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται»* κ.λπ.. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδήν, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν *«Ὁ θειότατος προετύπωσε»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ὦ μῆτερ παρθένε».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 *«Ἐν φωναῖς ἀλαλάξωμεν»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἦχον δ΄ [αγια]), εἰς τὸ ἀσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱ. βήματος σχηματίζεται ἱ. λιτανεία κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν· προη-

γοῦνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἑξαπτέρυγα, εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ᾀσματικὸν *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* καὶ εἶτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῷ ψάλλεται τὸ ᾀσματικόν, ὁ ἱερεύς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, κείμενον ἐπ᾽ αὐτῆς ἐν ἠὐτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ᾽ ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἶτα αἴρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἁγ. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἱ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸ ἠὐτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸ καὶ ἵσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ᾀσματικοῦ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· *«Σοφία, ὀρθοί»,* θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»,* τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἶτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλων τὸν ὕμνον *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν»,* ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἶτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα *«Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν»* κ.λπ., ἐνῷ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον *«Σήμερον σωτηρία».*

Σημείωσις. *Ὁ τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ἠὐτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἄχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ὅτε μετὰ τὴν θ΄ ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγιασμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἴρεται ἐν τῷ ἱερῷ βήματι.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α΄

Ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ᾐχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, Κύριε. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Εἴδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.*

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς. *Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

Καὶ ποίμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος. *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»*

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».* Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».* Ἀντὶ τρισαγίου, *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ΄ νηστ., *«Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν»* (Ἑβρ. δ΄ 14-ε΄ 6)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»* (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Κοινωνικὸν *«Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια»*. Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Σῶσον, Κύριε»*.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ *«Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, κατανυκτικὰ 4 τοῦ γ΄ ἤχου *«Ἑσπερινὸν ὕμνον»* κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 *«Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἑκουσίως»* κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Ἀπρ. 4) ἕτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν»*. Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»*· τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

4. Δευτέρα. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῷ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων (ϛ΄ αἰ.), Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ἱερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις († 1808).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 14 καὶ 21 Μαρτίου.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, καὶ ὡρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν ὡς προδεδήλωται.

Εἴδησις. *Σήμερον Δευτέρᾳ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α΄ ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων* «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» *ψάλλομεν «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» *τρίς· καὶ τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν α΄ ὥραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ ἡ προσκύνησις γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α΄ ὥρᾳ ἀλλ' ἐν τῇ θ΄, μεθ' ἣν αἴρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ ἱ. βήματι. Σημειωτέον ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις, ἐν αἷς γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τ. Σταυροῦ, εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς.*

5. Τρίτη. Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Εἴδησις. *Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριῳδίου, ἡ δὲ*

ἀκολουθία τῆς 6ης Ἀπριλίου καταλιμπάνεται (λεγομένη εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον σήμερον τὸ ἑσπέρας).

6. Τετάρτη. Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως († 582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων († 344-47).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Εἰς τὸν ὄρθρον ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριῳδίου, ἄνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· εἰς ἑκάστην ᾠδὴν τοῦ ἐννεαῳδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ εἱρμοὶ αὐτοῦ (*«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*)· μετὰ τὴν ϛ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Σταυροῦ *«Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία», «Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο»* καὶ εἶτα τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Σημείωσις. *Οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ, μὴ ὑπάρχοντες εἰς τὰ ἔντυπα Τριῴδια, εὑρηνται εἰς τὸ Ὡρολόγιον εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ.*

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριῳδίου) *«Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος»* καὶ *«Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἐργαζόμενοι»*, τὸ μαρτυρικὸν *«Ἀκορέστῳ διαθέσει»*, τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (7 Ἀπρ.) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ»* (τοῦ Τριῳδίου). Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ᾗ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακονικὰ τῶν «φωτιζομένων» *«Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα»*.

7. Πέμπτη. Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων († 304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης († θ΄ αἰ.).

Εἴδησις. *Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἑσπερινὸν ψάλλονται 3 ἑσπέρια τοῦ Τριῳδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (8 Ἀπρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Τὸ ἑσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἔνθα λέγονται κανόνες, μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκαρίου λέγεται καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (8ης Ἀπρ.), διότι θὰ παραλειφθῇ αὔριον εἰς τὸν ὄρθρον· μετὰ τοὺς κανόνας ὅμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐψάλησαν εἰς τὸν ἑσπερινόν.*

8. Παρασκευή. Ἀγάβου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἑρμοῦ κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης († 432), Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῷ († 1669).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ὁ ὄρθρος καὶ σήμερον θὰ ψαλῇ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, Παρασκευὴ πρωί, ἦχος γ΄) ψάλλεται μετὰ στίχου *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς»* τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα *«Ἐκλάμπετε διὰ τῆς πίστεως»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον *«Τὸν ἐπονείδιστον, οἰκτίρμον, θάνατον»·* μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ *«Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία»* καὶ εἶτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὴν α΄ ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς προεσημειώθη. Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν *«Παναγία Τριὰς τὸ ὁμοούσιον κράτος»* ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὑρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιᾷ τρὶς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὕμνου *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν»* γ΄ καὶ τοῦ ἰδιομέλου *«Δεῦτε, πιστοί»* (ζήτει τῇ προλαβούσῃ Κυριακῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ· εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον, ἐφ᾽ οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημοθύρων εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἁγ. τραπέζης· εἶτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον *«Τοῖς πάθεσι δουλώσας»* (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ γ΄ ἤχου *«Μεγάλη τῶν μαρτύρων σου»* κ.λπ.. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (9 Ἀπρ.) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτήρ»,* Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»·* εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Οἱ δ΄ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ὡς εἴθισται, ἡ δ΄ στάσις τοῦ ἀκαθίστου *«Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων»,* εἰς ἣν συνά-

πτεται καὶ ὁ α΄ οἶκος (μόνον) *«Ἄγγελος πρωτοστάτης»*. Κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*. Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α΄ χαιρετισμῶν (ἀλλ᾽ ἄνευ Εὐαγγελίου).

9. Σάββατον δ΄ τῶν νηστειῶν. Εὐψυχίου μάρτυρος († 362). Βαδίμου ἱερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων († 364).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ᾽ Ἀλληλούια κατὰ τὸν τύπον τοῦ γ΄ Σαββάτου τῶν νηστειῶν (2 Ἀπρ.), ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ γ΄ ἤχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου). Οὕτως εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν ψάλλονται τὰ 3 μαρτυρικὰ καθίσματα τοῦ γ΄ ἤχου *«Ὅσοι φιλομάρτυρες»* κ.λπ., ἀλλὰ μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α΄ ἤχου *«Ἀνάπαυσον, σωτὴρ ἡμῶν»* κ.λπ. Ὁ α΄ κανὼν τοῦ Μηναίου καὶ τὰ τετραῴδια τοῦ Τριῳδίου. Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων»* καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῴδιου *«Γῆ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τετραῴδίου *«Μεγαλύνομεν πάντες»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου (ἦχος γ΄). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ ἁγία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἅπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ γ΄ Σάβ. τῶν νηστειῶν (2 Ἀπρ.). Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ΄ ἑβδομάδος νηστειῶν (Ἑβρ. ς΄ 9-12· Μρ. ζ΄ 31-37).

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Ἰωάννου ὁσίου συγγραφέως τῆς Κλίμακος». Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μιλτιάδου καὶ ἑτέρων 35 μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Γρηγορίου Ε΄ ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν α΄ (τυπικὸν Τριῳδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ὅσιε πάτερ»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ».* Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον»,* Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ».* Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»,* Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθείς».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»,* κ.λπ..

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα, ε΄ τῶν νηστειῶν, θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου εἰς τὸ Καὶ νῦν *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος»,* καὶ τὰ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (α΄)· μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου, εἶτα τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον, τὸ τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις) *«Πάτερ Ἰωάννη ὅσιε»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα»,* β΄) *«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ»,* Δόξα, *«Δεῦτε ἐργασώμεθα»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ».* Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. δ΄ νηστ., *«Τῷ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός»* (Ἑβρ. ϛ΄ 13-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Μρ. θ΄ 17-31). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Σημείωσις. *Ἔνθα τυχὸν τιμᾶται σήμερον ὁ ἅγιος Γρηγόριος Ε΄, συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ (ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐν τέλει τοῦ Μηναίου), κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε. 9 Μαρτίου, περ. ε΄, §§8-10). Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου (13ης Νοεμβρίου, Ἑβρ. ζ΄ 26 - η΄ 2) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.*

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων»*· ἡ ὑπακοὴ «Τὰ τῆς σῆς παραδόξου ἐγέρσεως».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* κατανυκτικὰ 4 τοῦ δ΄ ἤχου *«Ἤθελον δάκρυσιν ἐξαλεῖψαι»* κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου *«Μεγίστους ἐν καιρῷ»* καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (11 Ἀπρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ μέγα προκείμενον *«Μὴ ἀποστρέψῃς».* Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»,* τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

11. Δευτέρα. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου († 92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 14 καὶ 21 Μαρτίου.

12. Τρίτη. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (η΄ αἰ.)· Ἀνθούσης ὁσίας († 801).

13. Τετάρτη. Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ († 655), Ζωίλου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Φράγγων γενομένης ἁλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Ἀπριλίου 1204)].

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων δώρων. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτῶν»* (ὅπως ἀκριβῶς ὁρίζει τὸ Τριῴδιον) καὶ ψάλλομεν τὸ ἰδιόμελον *«Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν»* (δίς), τὸ μαρτυρικόν (ἅπαξ), τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου, καὶ πάντα τὰ κατ᾽ ἀλφάβητον στιχηρὰ *«Ἅπας ὁ βίος μου»,* μὲ τοὺς στίχους αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον *«Ὦ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης (τυπικὸν Τριῳδίου §44).

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ *«Ἄξιον ἐστίν»·* ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας κανὼν (μετὰ τῶν εἱρμῶν) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»* ἢ μὲ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριῴδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσῴδια καθίσματα καὶ τὸ δίειρμον τριῴδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ᾠδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ϛ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* ἐμμελῶς· ἀκολούθως ἡ ζ΄, ἡ η΄ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως».* Τρισάγιον κ.λπ., τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* χῦμα, *«Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

Β. Ὁ μέγας κανὼν εἰς τὸν ὄρθρον

[**Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον.** Μετὰ τὸ *«Πιστεύω»* ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηναίου ἡ ἀκολουθία τῆς 14ης Ἀπριλίου.]

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»,* οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ΄ καὶ κ΄ καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, καὶ ὁ ἑξάψαλμος. Εἰς τὸ *«Ἀλληλούια»* οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ δ΄ ἤχου (βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριῳδίου), μὲ καταλήξεις· εἰς τὸ α΄ *«Πρεσβείαις τῶν*

ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β΄ *«Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου σῶσον ἡμᾶς»,* καὶ εἰς τὸ γ΄ *«Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς».* [Μετὰ τὸ η΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] καθίσματα ἀποστολικὰ τοῦ ἤχου (ὅρα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) δύο *«Φωστῆρας εἰς τὰ πέρατα»,* (στίχος α΄ *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*) *«Ὡς Μωυσῆς τὸν Ἰσραήλ»,* εἶτα (στίχος β΄ *«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς»*) τὸ μετὰ τὸ θεοτοκίον μαρτυρικὸν *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός».* Ὁ ν΄ χῦμα καὶ ἡ ἱκεσία *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»·* [ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν (Τ.Μ.Ε., Διάτ. Τρ. §46)]. Εἶθ᾽ οὕτως ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος (τὰ τροπάρια εἰς προΰμνιον *«Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»*), συνάπτοντες καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια καὶ τὰ τριῴδια (ὅπου ὑπάρχουν), κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Στερέωσον, Κύριε»,* αἴτησις καὶ τὰ μεσῴδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἀφ᾽ ς΄ ὁ εἱρμὸς *«Ἐβόησα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου»,* αἴτησις, τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου, ψυχή μου»* μετὰ μέλους, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου, καὶ οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν. Εἶθ᾽ οὕτως αἱ λοιπαὶ ᾠδαί· εἰς τὴν η΄ ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρὶ λέγομεν *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον...»,* μετὰ τὸ Καὶ νῦν, εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς *«Ὃν στρατιαί», «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός»,* [στιχολογοῦμεν *«Τὴν τιμιωτέραν»*], ψάλλονται τὰ τριῴδια καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ μεγ. Κανόνος, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ εἱρμὸς *«Ἀσπόρου συλλήψεως».* Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ὡς προεσημειώθη καὶ εἰς τὰ τριαδικά), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἴνων], *«Σοὶ δόξα πρέπει»,* ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἴνων ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.λπ., *«Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ»* καὶ ἀπόλυσις.

(Τὸ πρωὶ αἱ ὧραι καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων, ὡς ὁρίζεται κατωτέρω τῇ 14ῃ τοῦ μηνός.)

14. Πέμπτη. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει († 1803).

Α΄. Ἂν ὁ μέγας Κανὼν ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὄρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ὡς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νηστίμοις ἡμέραις· εἶτα [μετὰ τὸ ζ΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικὰ καθίσματα τοῦ γ΄ ἤχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ζ΄ ᾠδῆς (βλέπε τὸν προηγούμενον ὄρθρον) –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», «Θαυμαστὸς ὁ Θεός»*–, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Χαῖρε ἐξ ἧς»*· εἶτα [μετὰ τὸ η΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα *«Φωστῆρας θεαυγεῖς»,* Δόξα, *«Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τὸν ἀπερίληπτον».* Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, *«Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»* [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ᾠδῶν, ὡς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ δίειρμον τριῴδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ τοῦ Τριῳδίου κοντάκιον *«Ψυχή μου ψυχή μου»* μετὰ τοῦ οἴκου *«Τὸ τοῦ Χριστοῦ ἰατρεῖον»* καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου. Εἶτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ διείρμου τριῳδίου, εἰς δὲ τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου *«Τὸν ἄναρχον βασιλέα», «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ τριῳδίου *«Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».* Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου (τρίς), *«Σοὶ δόξα πρέπει»,* ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.λπ., *«Ἐν τῷ ναῷ ἑστῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ»* καὶ αἱ γ΄ μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ὡς συνήθως, (μετὰ τὸ τρισάγιον) καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου ψυχή μου»* χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Παναγία Τριάς»,* ἡ ἀπόλυσις. Εἶτα ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς διατάσσεται κατωτέρω (εἰς τὴν Β΄ περίπτωσιν).

Β΄. Ἂν ὁ μέγας κανὼν ἐψάλη εἰς τὸν ὄρθρον

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης (ἀναγινώσκεται τὸ η΄ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἐὰν παρελείφθη χθές, καὶ) εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, λέγεται τὸ *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασι-*

λεῦ οὐράνιε», εἶτα τρισάγιον κ.λπ., *«Κύριε, ἐλέησον»* (ιβ΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄, καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὧραι, ὡς συνήθως, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ τὸ τρισάγιον, ὡς καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς, λέγεται μόνον τὸ κοντάκιον *«Ψυχή μου ψυχή μου»* χῦμα.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ *«Πρὸς Κύριον»,* εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς»* τὸ ἰδιόμελον *«Αὐτεξουσίως ἐξεδύθην»* (δίς), τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (15 Ἀπριλίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ σταυροθεοτοκίον. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης. Εἰς τὴν ἀπόλυσιν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς ἐπαύριον.

15. Παρασκευή. Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Ἀθηνῶν).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς»,* τὸ ἰδιόμελον *«Ὡς ἐξ Ἰερουσαλὴμ»* δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου *«Βουλὴν προαιώνιον»* κ.λπ. ἀνὰ μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος μυστήριον».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων· κοινωνικὸν *«Γεύσασθε καὶ ἴδετε».*

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὄρθρου.

Α΄. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας ἀναγινώσκεται **τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον** μέχρι τοῦ *«Ἄξιον ἐστί».* Μετ᾽ αὐτὸ οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».* Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χο-

ροῦ, ψάλλονται ἡ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ ᾠδή, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»,* καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν γ΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶθ᾽ οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ ζ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδή (ἐν τῇ ὁποίᾳ θυμιᾷ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεύς, ὡς εἴθισται), *«Τῇ ὑπερμάχῳ»,* καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν δ΄ στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τὸν α΄ οἶκον. Τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ *«Εὐξώμεθα»,* ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα *«Τὴν ὡραιότητα»,* καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ «Δι᾽ εὐχῶν».

Β΄. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος εἰς τὸν ὄρθρον

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, ἀναγινώσκομεν τὸ **μικρὸν ἀπόδειπνον** (ἐν τῷ νάρθηκι), [ψάλλοντες ἐν αὐτῷ τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἁγίου (16 Ἀπρ.)]. Οὐδὲν ἐκ τοῦ Ἀκαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὔτε οἱ οἶκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ᾽ εὐθὺς μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστί»* τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»·* μετὰ τὰς εὐχὰς *«Ἄσπιλε, ἀμόλυντε»* κ.τ.λ. γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις, *«Εὐξώμεθα»* καὶ *«Δι᾽ εὐχῶν».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς»* ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἑξάψαλμος καὶ μεγάλη συναπτή.

Α΄ ΣΤΑΣΙΣ. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* ἐκ τρίτου, καὶ ἡ α΄ στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὸν τὸ κράτος».*

Β΄ ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, ἡ β΄ στάσις τῶν οἴκων καὶ αὖθις *«Τῇ ὑπερμάχῳ».* Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* εἰς 6 (ἐνταῦθα ᾠδαὶ α΄ καὶ γ΄). Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ᾠδῆς (ἄχρι τῆς ε΄) καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ΄ ΣΤΑΣΙΣ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἡ καταβασία αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός»,* τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον, καὶ ἡ γ΄ στάσις τῶν οἴκων. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* σύντομον καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγός».* Αἱ ᾠδαὶ δ΄, ε΄ καὶ ς΄ τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ς΄ ᾠδῆς συμ-

ψάλλεται καὶ τὸ δίειρμον τετραῴδιον* εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκείων προϋμνίων, ὡς ἐξῆς·

«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραῳδίου·

«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» εἰς τὰ μαρτυρικὰ τῶν δύο τετραῳδίων·

«Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραῳδίου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, *Καὶ νῦν* εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραῳδίου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β΄ τετραῳδίου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ς΄ καὶ τῶν λοιπῶν ᾠδῶν, καταβασία ψάλλεται ὁ ἑκάστοτε εἱρμὸς τοῦ β΄ τετραῳδίου.

Δ΄ ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὸν εἱρμὸν *«Τοῦ κήτους τὸν προφήτην»*, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς», «Τῇ ὑπερμάχῳ»* ἅπαξ, ἡ δ΄ στάσις τῶν οἴκων, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α΄ οἴκου. Εἶτα *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου. Ἀκολούθως ἡ ζ΄ καὶ ἡ η΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων (μόνον ἐν τῷ ὄρθρῳ εἰς τὴν η΄ ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν *«Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»*). Εἶτα *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως»*. (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ εἱρμοῦ *«Ἠσαΐα, χόρευε»*.

Ἐξαποστειλάριον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* (δίς). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*. Δοξολογία μεγάλη,

---

* Εἶναι δυνατὸν σήμερον νὰ παραλειφθοῦν τὰ τετραῴδια (τὰ ὁποῖα περιέχουν μαρτυρικὰ καὶ νεκρώσιμα τροπάρια), «διὰ τὸ τῆς ἡμέρας ἑορτάσιμον», ὡς σημειοῖ καὶ ὁ ὅσιος Νικόδημος ἐν τῷ Θεοτοκαρίῳ αὐτοῦ, ἂν ἀντὶ τῶν τετραῳδίων συμψαλῇ εἰς πάσας τὰς ᾠδὰς καὶ δεύτερος κανὼν τῆς Θεοτόκου, ὁμόηχος καὶ ὁμοειρμος μὲ τὸν τῆς Ἀκαθίστου, ὃν βλέπε ἐν τέλει τοῦ ὡς ἄνω Θεοτοκαρίου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου.

«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» ἅπαξ, ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ ἀπόλυσις ὡς συνήθως. (Τὸ πρωὶ ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ὡς διατυποῦται κατωτέρω.)

16. Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων († 258).

Τῷ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἀνδρῳ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων *«Ἄκτιστε φύσις»* τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθέν»*, ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*.

Ἂν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε **ὁ ὄρθρος** τελεῖται ὡς ἑξῆς. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ τροπάριον *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* δίς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγός»* (ζήτει μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Ἀκαθίστου* *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»* μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τὸ δίειρμον τετραῴδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ὁ μέγας στρατηγός»* ἅπαξ. Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»* χῦμα, ὁ οἶκος *«Ἄγγελος πρωτοστάτης»* καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής»*. Ἐξαποστειλάριον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος σήμερον»* (δίς). Εἰς τοὺς αἴνους τὰ προσόμοια *«Κεκρυμμένον μυστήριον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»* ἅπαξ.

Ἂν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλη χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ μεσονυκτικὸν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, [ἡ α΄ ὥρα] καὶ εὐθὺς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἂν δὲν ψαλοῦν τυπικά, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λει-

* Ἢ ὁ ἕτερος ὁμόειρμος κανών, ἂν ὑπάρχῃ, καθόσον ὁ κανὼν τῆς Ἀκαθίστου προεψάλη ἤδη εἰς τὸ ἀπόδειπνον.

τουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκιον *«Τὸ προσταχθέν»*, κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, Νοεμ. 21, *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σεπτ. 8, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἅπας γηγενής»*· κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας». Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι († 344). Ἀγαπητοῦ Ῥώμης († 536), Ἀδριανοῦ μάρτυρος († 251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν β΄ (τυπικὸν Τριῳδίου §§54-56).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ προσταχθέν»*· κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, *«Ἐθαυματούργησε, Χριστέ,... ὅθεν τὸ ἀσθενὲς τῆς φύσεως ἀπορριψαμένη...»*, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ»*. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*, Δόξα, *«Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*.

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*, καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (β΄)· μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ ἰδιόμελα *«Τῆς μετανοίας»* κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσῴδιον κάθισμα καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ συναξάριον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ὁσίας καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις) *«Σὲ μὲν διεκώλυε»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου»,* β) *«Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου»,* Δόξα, τοῦ Τριῳδίου *«Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐν σοί, μῆτερ»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».* Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Ἀπόστολος: Κυρ. ε΄ νηστ., *«Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. θ΄ 11-14)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»* (Μρ. ι΄ 32-45). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει»·* κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε».*

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου»,* Δόξα, *«Ἐν σοί, μῆτερ»·* ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* κατανυκτικὰ τοῦ πλ. α΄ ἤχου 4 *«Κύριε, ἁμαρτάνων»* (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου *«Πτωχεύσας ὁ πλούσιος»* καὶ 3 τοῦ Μηναίου (18 Ἀπρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ μέγα προκείμενον *«Ἔδωκας κληρονομίαν».* Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· *«Νῦν ἀπολύεις»·* τρισάγιον κ.λπ., ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας.

18. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαΐων. Ἰωάννου ὁσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Ἀθανασίας ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 14 καὶ 21 Μαρτίου.

19. Τρίτη πρὸ τῶν Βαΐων. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος, Φιλίππας μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκ. Πισιδίας τοῦ ὁμολογητοῦ.

20. Τετάρτη πρὸ τῶν Βαΐων. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ· Ζακχαίου ἀποστόλου, Ἀθανασίου ὁσίου κτίτορος Μεγ. Μετεώρου († 1310)· Ἀναστασίου Β΄ Ἀντιοχείας, ἱερομάρτ. (ζ΄ αἰ.).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὸ ἰδιόμελον *«Πλούσιος ἐν πάθεσι»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν ἅπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (21 Ἀπριλίου) τὰ 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

21. Πέμπτη πρὸ τῶν Βαΐων. Ἰανουαρίου ἱερομάρ. († 305). Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης· Ἀναστασίου Α΄ Ἀντιοχείας, ὁσίου († 599)· Μαξίμου Κων/πόλεως († 434).

22. Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαΐων. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου († 613)· Ναθαναὴλ ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἄρτῃ, Νεάρχου μάρτυρος.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* –ἀπὸ τοῦ στίχου *«Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι»*– τὸ ἰδιόμελον *«Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἁγίαν ἑβδομάδα»* (δίς), τὸ μαρτυρικὸν (ἅπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ἰδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, *«Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου»,* Καὶ νῦν, *«Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν»* (τὸ μέγα). Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, *«Κατευθυνθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ *«Ἄξιον ἐστὶ»* ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν τοῦ ἁγίου Λαζάρου μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*· μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Ἐποίησε κράτος»* καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά», «Κύριε, ἐλέησον»* (μ΄), *«Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε»* καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀποδείπνου (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *«Εὐξώμεθα»* καὶ τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν»* (τυπικὸν Τριῳδίου §60).

23. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου († 303). (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν 23ης Ἀπριλίου, §§10-12.)

Σημείωσις. *Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος θὰ ψαλῇ μετατιθεμένη τῇ Δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου (2 Μαΐου).*

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τυπ. Τριῳδ. §61).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»* τρίς. Τὸ κάθισμα *«Κατοικτίρας τῆς Μάρθας»* (δὶς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, αἴτησις μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι ηὐλόγηταί σου»* καὶ τὸ κάθισμα *«Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας»* (δίς). Εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες καὶ τετραῴδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*)· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ τοῦ Τριῳδίου *«Ὑγρὰν διοδεύσας»*· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν τετραῳδίων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Κυρίως Θεοτόκον»*. Ἐξαποστειλάρια *«Ἅγιος Κύριος»* [τὸ *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν»* δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριῳδίου *«Λόγῳ σου, Λόγε»* δίς, *«Διὰ Λαζάρου σε, Χριστὸς»* ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 8 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Λαζάρου κατὰ σειράν, Δόξα, *«Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*, δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ΄ ᾠδὴ τοῦ α΄ καὶ ἡ ς΄ ᾠδὴ τοῦ β΄ κανόνος. Ἂν ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»· βλέπε εἰς τὰς γεν. τυπικὰς διατάξεις), ἀλλὰ μὲ ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεύτερον *«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, εἰς δὲ τὸ τρίτον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, *«Βασιλείαν ἀσάλευτον»* (Ἑβρ. ιβ΄ 28 - ιγ΄ 8)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἦν τις ἀσθενῶν Λάζαρος»* (Ἰω. ια΄ 1-45). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» ὁ α΄ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Τὴν ἁγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν»*. Κοινωνικὸν *«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

Εἰδήσεις. *1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.*

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς μὲν τὸν ὄρθρον ἡ «Τιμιωτέρα» *δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ᾽ αὐτῆς ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος ἑκάστης ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ* Ἐξαιρέτως *δὲν ψάλλεται τὸ* «Ἄξιον ἐστίν».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Εἴδομεν τὸ φῶς» *δὲν ψάλλεται.*

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται ὅμως τὰ ὀνόματα, ἂν δεήσῃ, τῶν τεθνεώτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» *κ.τ.λ. (βλέπε Τ.Μ.Ε., σ. 352, σημ. 35).*

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἰερουσαλὴμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας. Δούκα νεομάρτυρος τοῦ ῥάπτου ἐκ Μυτιλήνης († 1564), Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ († 1776).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (τυπικὸν Τριῳδίου §§63-65).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»·* κοντάκιον *«Ἡ πάντων χαρά».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* τὰ ἰδιόμελα *«Σήμερον ἡ χάρις»* κ.λπ. εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ χάρις».* Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος».* Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Συνταφέντες σοι».*

Εἴδησις. *Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ τοῦ Τριῳδίου κατὰ σειράν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α΄ ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ΄ ἤχου. Προκείμενον, ἦχος δ΄, ψαλμὸς η΄, *«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον»·* στίχος *«Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ»·* καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 6 «ἄνευ στίχων», πλὴν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος *«Ὤφθησαν αἱ πηγαί»·* (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἶτα πάλιν ὁ εἱρμὸς *«Θεὸς Κύριος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ *«Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν»* ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ Εἰς τὸ εὐλογῆσαι Βαΐα *«Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερουβίμ».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Συνταφέντες σοι»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰσοδικὸν *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὰ ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*, *«Συνταφέντες σοι»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος Κυρ. Βαΐων, *«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε»* (Φιλιπ. δ΄ 4-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 5 (Ἰω. ιβ΄ 1-18).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Θεὸς Κύριος»*. Κοινωνικὸν *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν*, τὸ *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἶτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βαΐων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας. Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»*, Δόξα, *«Συνταφέντες σοι»*· κοντάκιον *«Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀπόστιχα, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ψάλλεται ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν *«Ἰωσὴφ τὴν σωφροσύνην»*, μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*. Ἐν τέλει τῆς θ΄ ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ *«Θεοτόκε παρθένε»* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Ἀπόλυσις *«Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»*, εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον *«Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»*.

Σημείωσις. *Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπολύσεις τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἑβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἅγιος τοῦ Μηναίου, καθότι δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.*

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος συνήθως τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας). Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς εἴθισται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Τυπ. Τριῳδίου §67). Τὸ τροπάριον *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται»* ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α΄ *«προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς τὸ β΄ *«πρεσβείαις (τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς»* καὶ εἰς τὸ γ΄ *«διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς»*. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Τριῳδίου ἀναγινώσκεται τὸ μηνολόγιον τῆς 25ης Ἀπριλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας *(«Ὁ Ἰακὼβ ὠδύρετο»)*· ἀπόλυσις *«Ἐρχόμενος ὁ Κύριος»*.

25. † Μεγάλη Δευτέρα. «Μνείαν ποιούμεθα Ἰωσὴφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς». † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α΄ αἰ.).

Σημείωσις. *Ἡ ἀκολουθία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου θὰ ψαλῇ μετατιθεμένη τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου (3 Μαΐου).*

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρᾳ πρωί. [Ἀναγινώσκονται πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ΄-η΄).] Εἶτα αἱ ὧραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* καὶ τοῦ κοντακίου *«Ὁ Ἰακὼβ ὠδύρετο»*, καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριῳδίου §§ 68 καὶ 69).

Τῇ μεγ. Δευτέρᾳ ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριῳδίου §§ 23 καὶ 70).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Τρίτης, ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τυπ. Τριῳδίου §§ 71 καὶ 67). Εἰς τὸ α΄ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* κατάληξις *«πρεσβείαις τοῦ προδρόμου σῶσον ἡμᾶς»*, εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν εὐθὺς αἴτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α΄ ᾠδήν.

26. † Μεγάλη Τρίτη. «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας ἱερομάρτ. († 332), Γλαφύρας καὶ Ἰούστας ὁσίων († 322).

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ΄-ιγ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὧραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριῳδίου §§ 72 καὶ 73).

Τῇ μεγ. Τρίτῃ ἑσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριῳδίου §§ 23 καὶ 74).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγάλης Τετάρτης ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τυπ. Τριῳδίου § 67). Εἰς τὸ α΄ *«Ἰδοὺ ὁ νυμφίος»* κατάληξις *«δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς»,* εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ὡς προεσημειώθη.

27. † Μεγάλη Τετάρτη. «Μνεία τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ πόρνης γυναικός». Συμεὼν ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ἱερομάρτυρος († 107).

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἕτερα ε΄ καθίσματα τοῦ Ψαλτηρ. (ιδ΄-κ΄) καὶ εἶτα] αἱ ὧραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τυπ. Τριῳδίου §§ 75-76).

Σήμερον εἴθισται εἰς τοὺς ἱ. ναοὺς ὅπως τελῆται καὶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ εὐχελαίου.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ ἑσπέρας, τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τυπ. Τριῳδίου §77).

Ὁ ὄρθρος τῆς μεγ. Πέμπτης (ψαλλόμενος συνήθως τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Τετάρτης). Ἡ ἀκολουθία ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.λπ., [*«Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί»,*] ἡ προφητεία τῆς α΄ ὥρας μετὰ τοῦ τροπαρίου αὐτῆς, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυσις *«Ὁ δι᾽ ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...»* καὶ τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν».*

28. † Μεγάλη Πέμπτη. «Τὸν ἱερὸν νιπτῆρα ἑορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτήν». Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Μέμνονος ὁσίου.

Εἴδησις. *Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἐξάγεται καὶ δεύτερος ἀμνός, ὅς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ᾽ ὅλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.*

Τῇ μεγ. Πέμπτῃ πρωί. Ὁ ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ

(Τυπ. Τριῳδίου §79). Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, *«Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου»* (Α΄ Κορ. ια΄ 23-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται»* (Μτθ. κς΄ 2-20, Ἰω. ιγ΄ 3-17, Μτθ. κς΄ 21-39, Λκ. κβ΄ 43-44, Μτθ. κς΄ 40-κζ΄ 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χερουβικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, τὸ τροπάριον *«Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ»*· τὸ αὐτὸ καὶ ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* (καὶ τοῦ *Πληρωθήτω*). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ *«Ὁ δι᾽ ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα...»*

Τὴν ἑσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Ὁ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τυπ. Τριῳδίου §80). Μετὰ τὸ *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»*, τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐξηγόρασας ἡμᾶς»* καὶ ἡ ἐκτενής. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

29. † Μεγάλη Παρασκευή. «Τὰ ἅγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος λῃστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμολογίας». Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος, Ἰωάννου (Καλοκτένους) μητροπολίτου Θηβῶν († ιβ΄ αἰ.).

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρωί. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὡρῶν, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τυπ. Τριῳδίου §§81-83). Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ΄ ὥρας *«Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ»*, ἡ (μικρὰ) ἀπόλυσις *«Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας»*.

Ὁ ἑσπερινὸς τοῦ μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθηλώσεως), ἀρχόμενος ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θ΄ ὥρας. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τυπ. Τριῳδίου §84). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν *«Εἴη τὸ κράτος»* οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων *«Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρὸν»* κ.λπ., ἐνῷ οἱ ἱερεῖς τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας, ὡς εἴθισται. Ἔμπροσθεν τοῦ κουβουκλίου οἱ ψάλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*· εἶτα *«Νῦν ἀπολύεις»*, τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτίκια *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσὴφ... κηδεύσας ἀπέθετο»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ταῖς*

μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος». Ἀπόλυσις *«Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».*

Ὁ ὄρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θρῆνος». Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται εἴτε τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α΄ πρωινὴν τοῦ μεγ. Σαββάτου, ὡς εἴθισται (Τυπ. Τριῳδίου §85). Εἰς τὸ ᾀσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἱ. Εὐαγγελίου. Ἅμα τῇ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ *«Πρόσσχωμεν», «Εἰρήνη πᾶσι», «Σοφία»,* αἴρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱ. βῆμα, ἐνῷ ψάλλονται τὰ τροπάρια *«Ὅτε κατῆλθες»,* κ.λπ.· Εἶτα τὸ τροπάριον *«Ὁ συνέχων τὰ πέρατα»,* τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, τὸ ἕτερον προκείμενον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζήτει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀπόλυσις *«Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος».*

30. † Μέγα Σάββατον. «Ἡ θεόσωμος ταφὴ καὶ ἡ εἰς ᾅδου κάθοδος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου († 44). Κλήμεντος ὁσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εὐροίας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος τῆς ἐν Πικριδίῳ († 1725).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωί. Ὁ μέγας ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται (Τυπ. Τριῳδίου §86). Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α΄ *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»,* τὸ δ΄ *«Ἐγένετο λόγος Κυρίου»,* καὶ τὸ ιε΄ *«Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου»*) κτ.λ.· ἀντὶ χερουβικοῦ ὁ ἀρχαῖος ὕμνος *«Σιγήσατω πᾶσα σάρξ».* Κοινωνικὸν *«Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σῴζων ἡμᾶς· ἀλληλούια».* Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* ψάλλεται εἱρμολογικῶς εἰς ἦχον β΄ τὸ *«Μνήσθητι εὔσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ λῃστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν».* Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

ΜΗΝ
Μαΐος

Μὴν Μαΐος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 10

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Ἱερεμίου τοῦ προφήτου (ς΄ αἰ. π.Χ.). Πανα-ρέτου ἐπισκόπου Πάφου († 1791).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ἡ παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Ἀναστάσεως (τυπικὸν Πεντη-κοσταρίου §1): Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν (χῦμα), ψάλλεται (ἀρ-γῶς) ὁ κανὼν *«Κύματι θαλάσσης»* μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»,* εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἑκάστης ᾠδῆς (καὶ τῆς η΄ ᾠδῆς) Δόξα, Καὶ νῦν· ἀλλ᾽ οὔτε ἐπα-ναλαμβάνομεν τοὺς εἱρμοὺς ἑκάστης ᾠδῆς ὡς καταβασίαν* (πλὴν τοῦ εἱρμοῦ τῆς θ΄), οὔτε αἰτήσεις λέγονται οὔτε τὸ *«Αἰ-νοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* οὔτε τὸ *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»*, οὔ-τε θυμίασις γίνεται εἰς τὴν θ΄. Μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν λέγεται αὖθις ὁ εἱρμὸς αὐτῆς *«Μὴ ἐποδύρου μου»* καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»,* ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

Εἴδησις. *Ἀπὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυ-ριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε» δὲν λέγεται.*

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Ὁ ἱερεὺς ἐνδεδυμένος ὁλό-κληρον τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἁγ. τρα-πέζης, ἐξέρχεται τοῦ ἱ. βήματος ψάλλων εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸν ὕμνον *«Δεῦτε λάβετε φῶς...»,* ὃν ἐπαναλαμβάνουν πολλάκις οἱ χοροὶ ἐναλλάξ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ στι-

* Οἱ εἱρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανο-νικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

χηρὸν *«Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ»,* ἕως οὗ φθάσουν εἰς τὴν ἐξέδραν, ἔνθα ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ β΄ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον *«Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου»* (Μρ. ις΄ 1-8)· οἱ χοροὶ *«Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι»* καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ ὄρθρος. Ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρὶς τὸ ἱ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»* καὶ ψάλλει εἰς ἦχον πλ. α΄ τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον *«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν»* τρίς· εἶτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἑξάκις, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς θυμιῶν κύκλῳ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους *«Ἀναστήτω ὁ Θεὸς»* κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν· εἶτα ὁ ἱερεὺς αὖθις *«Χριστὸς ἀνέστη»* καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ *«καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος».* Εὐθὺς συναπτὴ μεγάλη, ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα»,* καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ εἱρμοῦ τῆς α΄ ᾠδῆς τοῦ Πάσχα *«Ἀναστάσεως ἡμέρα».*

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6, ἤ τοι ὁ εἱρμὸς δὶς καὶ τὰ τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς εἰς 4 μὲ στίχον *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»,* Δόξα, εἰς τὸ προτελευταῖον, Καὶ νῦν, εἰς τὸ τελευταῖον]. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρὶς καὶ τὸ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»· ἀφ᾽ ς΄* τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* τρὶς καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἐπίσης τρὶς χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ λοιπαὶ ᾠδαί. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἑξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου».

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὦ θείας, ὦ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾅδης ἐσκυλεύθη. «Ὦ θείας, ὦ φίλης».

Δόξα. *Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Ὦ Πάσχα τὸ μέγα».*

Καὶ νῦν. *Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ὦ Πάσχα τὸ μέγα».*

Ἡ καταβασία *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἁγνὴ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄ καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ· μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσι»* καὶ εὐθὺς μόνον τὸ ἐξαποστειλάριον τοῦ Πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* τρίς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 ἀναστάσιμα *«Ὑμνοῦμέν σου, Χριστὲ»* κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»* κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (γ΄).

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθὺς* μετὰ τὸ τρίτον *«Χριστὸς ἀνέστη»* ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητικὸν λόγον *«Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος»*, μεθ᾽ ὃν ὁ α΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου *«Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσός».*

Σημείωσις. *Ὁ κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον λέγονται μόνον σήμερον.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις ὡς προδεδήλωται (τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ὡς ἔθος). Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου. Εἰσοδικὸν *«Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ τροπάριον *«Χριστὸς ἀνέστη»*, ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χρι-*

---

* Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔχουν τὸν παρόντα κατηχητικὸν λόγον τὸ Πεντηκοστάριον καὶ τὰ ἀρχαῖα Τυπικά (βλέπε καὶ εἰς τὸ ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Ἱερατικὸν» τῆς Ἀποστ. Διακονίας τοῦ ἔτους 2002, ἐπιμελείᾳ ἱερέως Κων. Παπαγιάννη).

στόν». Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, *«Τὸν μὲν πρῶτον λόγον»* (Πρξ. α΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος»* (Ἰω. α΄ 1-17). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε»* (ἄνευ ἀλληλούια)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἢ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ*·

Μέγα τὸ μυστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Δείπνῳ παραγέγονας ἑκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ ὁ ᾅδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίσασα εὐφράνθη, προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Εἴπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ· τὸ αὐτὸ τρὶς σύντομον (εἰς ἦχον β΄) ἀντὶ τοῦ *Εἴη τὸ ὄνομα.*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»,* ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ *«Χριστὸς ἀνέστη»,* καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται *«Ἀληθῶς ἀνέστη»* (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρίς), εἶτα ὁ ἱερεὺς *«Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει»,* καὶ ὁ λαὸς *«Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν»* (ἅπαξ)· εἶτα (ἀντὶ τοῦ *Δι᾽ εὐχῶν*) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἢ ἐκφωνεῖ ὁλόκληρον τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη».*

Εἰδήσεις. *1. Ἡ τάξις αὐτὴ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ᾽ ἅπασαν τὴν διακαινήσιμον ἑβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.*

2. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὡρῶν, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ***ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία*** *ἐπαναλαμβανομέ-*

* Οἱ παρόντες στίχοι εὕρηνται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου-10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητριεύσκη 1,174).

νη τρίς (ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἢ τῷ Ὡρολογίῳ), καὶ εἶτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυσις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη».

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» *μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ* «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» *ψάλλεται τρὶς τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *συνήθως εἰς ἦχον β΄ στιχηραρικόν.*

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκε παρθένε ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» *(Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §11).*

5. Κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐπίσης ἑβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἐξόδιος ἀκολουθία (ὅρα εἰς Εὐχολόγιον).

6. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» *εἴθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἑκάστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καί τοι τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἔναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὁρίζουσι τὸ* "Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν"*» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).*

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς *ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη», *εἰς ἁπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις λέγεται* «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...», *ἀντὶ δὲ τοῦ* Δι' εὐχῶν *ὁ ὕμνος* «Χριστὸς ἀνέστη».

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα ἑσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»*, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὄρθρον, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι»*. Ἑσπέρια, εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 τοῦ β΄ ἦχου *«Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς»* κ.λπ. καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Ἀπριλίου 23) τὸ αὐτόμελον *«Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσι»* καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ 3 προσόμοια, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ *«Ἄξιος τοῦ ὀνόματος»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθὺς *«Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς»* καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον *«Οὔσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ»* (Ἰω. κ΄ 19-25), τὸ ὁποῖον, ἐφόσον καθίσταται δυνατόν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ᾽ ἄλλων κατὰ τὰς ὡρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ α΄ χορὸς *«Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι»,* ἡ ἐκτενής, τὸ *«Καταξίωσον»* κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν *«Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ σωτὴρ»* καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»*, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου *«Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ, ὁ β΄ χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος *«Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»* καὶ ὁ α΄ χορὸς αὖθις τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός»,* ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

2. † Δευτέρα τῆς διακαινησίμου. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373). Ἦχος β΄.

Εἰδήσεις. *1. Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου (τυπικὸν 23ης Ἀπριλίου §§1-3).*

2. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου μετατίθεται τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακαινησίμου (βλ. τὴν σχετικὴν σημείωσιν ἐκεῖ).

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς μεγ. συναπτῆς *«Ὅτι πρέπει σοι»* ἐπακολουθεῖ τὸ *«Ἐκ νεότητός μου»* καὶ ἡ λοιπὴ συνήθης τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, εἰς ἣν ἀναγινώσκεται τὸ τῆς Τρίτης ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19)· εἶτα *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* ἅπαξ χῦμα, καὶ ἄνευ τοῦ ν΄ ψαλμοῦ (ὅς τις καταλιμπάνεται) τὰ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ τὸ ἰδιόμελον, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ὁ ἱερεὺς τὸ *«Σῶσον, ὁ Θεός»*.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ ὁμόειρμος κανὼν τοῦ μεγαλομάρτυρος *«Ὑπὲρ ἥλιον ἐξήστρα-*

ψεν» ἀνὰ 4. Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη» γ΄, «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»· ἀφ᾽ ς΄* τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ μεγαλομάρτυρος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 23ης Ἀπριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἁγίου Γεωργίου]· εἶτα *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* τρὶς χῦμα καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἐπίσης τρὶς χῦμα. Μετὰ τὴν η΄ ᾠδήν, ἡ ἐκφώνησις *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* καὶ (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται εἰς 4 μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα καὶ εἰς τὸ προῦμνιον *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ»* δύο τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ ἁγίου, Δόξα, τὸ γ΄, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, εὐθὺς ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ΄* καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»,* τοῦ ἁγίου *«Ἦαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε»* καὶ αὖθις τὸ *«Σαρκὶ ὑπνώσας».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἁγίου προσόμοια 4 *«Δεῦτε τὴν πανέορτον»* κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα *«Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»*–, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»,* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη» γ΄.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»,* τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου *«Ὡς τῶν αἰχμαλώτων»,* ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν».* Προκείμενον τῆς 23ης Ἀπρ.· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πρξ., *«Κατ᾽ ἐκεῖνον τὸ καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ Ἡρῴδης»* (Πρξ. ιβ΄ 1-11)· ἀλληλουιάριον τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, *«Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε»* (Ἰω. α΄ 18-28). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαι-*

ρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»* (εἰς δὲ τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ ἁγίου τιμωμένους ναοὺς *«Εἰς μνημόσυνον»*)· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη».* Ἀπόλυσις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ὡς χθές.

3. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων († 283). Πέτρου ἀρχιεπισκόπου Ἄργους († 950), Οἰκουμενίου ἐπισκόπου Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ΄ αἰ.). Ἦχος γ΄.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τῶν νεοφανῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου, Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ὡσαύτως μνήμη τῶν ὁσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταοὺ Πεντέλης.]

Εἰδήσεις. *1. Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (τυπικὸν 25ης Ἀπριλίου, §§1-2).*

2. Τὸ Τ.Μ.Ε. καὶ τὰ ἄλλα παλαιὰ Τυπικὰ δὲν προβλέπουν τὴν περίπτωσιν ἀλλεπαλλήλων μεταθέσεων τριῶν ἀκολουθιῶν (τοῦ ἁγ. Γεωργίου, τοῦ ἀποστ. Μάρκου, καὶ τοῦ ἁγ. Ἀθανασίου), διὰ τοῦτο αἱ περιπτώσεις αὐταὶ ἀντιμετωπίσθησαν ποικιλοτρόπως καὶ ὄχι πάντοτε ἐπιτυχῶς. Ἡ προτιμοτέρα λύσις ἀσφαλῶς εἶναι νὰ μὴ παραλειφθῇ καμμία ἀκολουθία, ἀλλὰ νὰ ψαλῇ ἑκάστη ἐξ αὐτῶν μόνη μετὰ τῆς ἀναστασίμου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Τετάρτης. Τοῦτο ὁρίζεται καὶ εἰς τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ ἱερέως Κων. Παπαγιάννη (ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας) §§ 1261, 1263 καὶ 1264. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ παρέχεται ἡ δυνατότης νὰ συμψαλῇ καὶ τυχὸν τοπικῶς ἑορταζόμενος ἅγιος (βλ. καὶ τὰς ἐν τέλει τῆς ἡμέρας σημειώσεις).

Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, *«Σοῦ ἐξεχύθη χάρις»,* Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ».* Ἡ ἐκτενής, τὸ *«Καταξίωσον»* κ.τ.λ., ὡς συνήθως. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *«Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστὲ»* καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Δεῦτε τῆς οὐρανίου μυσταγωγίας»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ, εἶτα τὸ

ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου *«Ἀπόστολε ἅγιε»* καὶ αὖθις τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ὡς χθές.

Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῆς μεγ. συναπτῆς *«Ὅτι πρέπει σοι»* εὐθὺς οἱ κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου (μετὰ στίχου *«Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ...»*). Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄, *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 25ης Ἀπριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ εὐαγγελιστοῦ], εἶτα *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* τρὶς χῦμα καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἐπίσης τρὶς χῦμα. Μετὰ τὴν η΄ ᾠδήν, ἡ ἐκφώνησις *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»* καὶ (ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄ καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»*, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ αὖθις τὸ *«Σαρκὶ ὑπνώσας»*. Εἰς τοὺς αἴνους, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»* καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Σοῦ ἐξεχύθη»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου *«Ἀπόστολε ἅγιε»*, ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*. Προκείμενον ἀποστολικόν (25 Ἀπρ.)· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἀπρ. 25, *«Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ»* (Α΄ Πέτ. ε΄ 6-14)· ἀλληλουιάριον τῆς Τρίτης τοῦ Πάσχα (ζήτει ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, *«Ὁ Πέτρος ἀναστάς»* (Λκ. κδ΄ 12-35). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσο-

στόμου· κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»* [καὶ εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ εὐαγγελιστοῦ τιμωμένους ναοὺς *«Εἷς πᾶσαν τὴν γῆν»*]· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* ψάλλεται τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*.

Σημειώσεις. *1. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν δύναται νὰ ψαλῇ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου (Ἀπρ. 30), ἐὰν τυχὸν ἑορτάζεται τοπικῶς ἡ μνήμη αὐτοῦ, τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου μετατιθεμένης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἀπὸ Τρίτης ἕως Σαββάτου τῆς διακαινησίμου.*

2. ***Διάταξις εἰ τύχοι ἐν ἡμέρᾳ τῆς Διακαινησίμου*** *(Τρίτῃ, Τετάρτῃ, Πέμπτῃ, ἢ Σαββάτῳ)* ***συμψάλλεσθαι δύο ἀκολουθίας*** *ἑορταζομένων ἁγίων μετὰ τῶν ἀναστασίμων ὕμνων.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *Εἰς τὸ* «Κύριε, ἐκέκραξα», *εἰς στίχους 10, ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἑνὸς ἁγίου προσόμοια 3 καὶ τοῦ ἑτέρου ἄλλα 3, Δόξα, τοῦ ἑνὸς ἁγίου, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας· εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὸ μέγα προκείμενον τῆς ἡμέρας ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας καὶ τὰ* «Πάσχα ἱερόν», *Δόξα, τοῦ ἑτέρου ἁγίου, Καὶ νῦν,* «Ἀναστάσεως ἡμέρα» *μετὰ τοῦ* «Χριστὸς ἀνέστη» *ἅπαξ, τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων καὶ αὖθις τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη»· *ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. *Μετὰ τὴν μεγ. συναπτὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν* «Ὅτι πρέπει σοι» *ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 4, εἷς κανὼν τοῦ ἑνὸς ἁγίου καὶ εἷς τοῦ ἑτέρου, εἰς δὲ τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *τρίς,* «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» *ἅπαξ, καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα, καὶ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἑνὸς ἁγίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἑτέρου ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ τὰ ὑπομνήματα τῶν δύο ἁγίων],* «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» *καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἀνὰ τρὶς χῦμα· ἀντὶ τοῦ «*Τὴν τιμιωτέραν» *ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῆς [καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο ἁγίων], ἡ καταβασία «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» *γ΄ καὶ* «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» *ἅπαξ· ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τῶν δύο ἁγίων, καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα· εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, εἶτα 3 στιχηρὰ τοῦ ἑνὸς ἁγίου καὶ ἄλλα 3 τοῦ ἑτέρου (μὲ ἁρμοδίους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα), καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, Δόξα, [τὸ ἰδιόμελον τοῦ περισσότερον τιμωμένου ἁγίου], Καὶ νῦν,* «Ἀναστάσεως ἡμέρα» *μετὰ τοῦ* «Χριστὸς ἀνέστη» *τρίς.*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. *Τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *δεκάκις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα· ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον,* «Χριστὸς ἀνέστη», *τὰ ἀπολυτίκια τῶν δύο ἁγίων, ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα·* «Ὅσοι εἰς Χριστόν»· *Ἀπόστολος τοῦ ἑνὸς ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑτέρου, καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα· κοινωνικὸν* «Σῶμα Χριστοῦ» *(καὶ τῶν ἁγίων).*

4. † Τετάρτη τῆς διακαινησίμου. Πελαγίας μάρτυρος († 290). Ἰλαρίου ὁσίου. Ἦχος γ΄.

Σημείωσις. *Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὡς μὴ ψαλεῖσα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτοῦ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετατίθεται ἐφαρμοζομένης κατ' ἀναλογίαν τῆς σχετικῆς προβλέψεως τοῦ ΤΜ.Ε. διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Μάρκου (τυπ. διάταξις 25ης Ἀπρ. §1), καθόσον αὐτὸ τὸ Τ.Μ.Ε εἰς τὰς τυπικὰς διατάξεις τῆς 2ας Μαΐου (§4 καὶ §7) δὶς ὁρίζει «ὅρα τὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ἀποστόλου Μάρκου».*

Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα, ὡς προεγράφη.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου προσόμοια 3 *«Διωγμοὺς ἐκαρτέρησας»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Χριστοῦ τὸν ἱεράρχην»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα»* ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἤχου *«Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταυρῷ»* καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου *«Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρόας»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ, τὸ ἀπολυτίκιον *«Στῦλος γέγονας»* καὶ αὖθις *«Χριστὸς ἀνέστη»,* καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις *«Ὅτι πρέπει σοι».* Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἀνὰ 4· ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ᾠδῆς ὁ εἱρμὸς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄, *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ

τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»* καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἱεράρχου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 2ας Μαΐου τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἱεράρχου], *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»* (γ΄) καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (γ΄). Μετὰ τὴν η΄ ᾠδήν, ἡ ἐκφώνησις *«Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα»,* καὶ ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα [εἰς 4 καὶ ἡ τοῦ ἁγίου εἰς 4], εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη»* (γ΄) καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (ἅπαξ). Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τοῦ ἱεράρχου *«Ἀρχιερέων τὸ κλέος»* καὶ αὖθις τοῦ Πάσχα. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»*), στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 *«Τοῖς πυρίνοις σου δόγμασι»* κ.λπ., καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ *«Πάσχα ἱερόν»,* Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Τὸ μέγα κλέος»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, *«Χριστὸς ἀνέστη»,* τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱεράρχου *«Στῦλος γέγονας»,* ἡ ὑπακοὴ *«Προλαβοῦσαι»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»*· ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν».* Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ἰαν. 18, *«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν»* (Ἑβρ. ιγ΄ 7-16)· Εὐαγγέλιον: Τετ. διακαιν., *«Εἱστήκει ὁ Ἰωάννης»* (Ἰω. α΄ 35-52), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα· κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*· ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

5. † Πέμπτη τῆς διακαινησίμου. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου, Εὐφραὶμ ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου. Ἦχος πλ. α΄.

[Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος (21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτσῃ.]

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., *«Εἶπε Πέτρος πρὸς τὸν λαόν»* (Πρξ. β΄ 38-43)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἄνθρωπός τις ἦν»* (Ἰω. γ΄ 1-15).

Σημείωσις. *Ὅπου τιμᾶται πανηγυρικῶς ἡ μνήμη τῆς ἁγίας, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς συμψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα (πρβλ. Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπριλίου §26)· εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.*

6. † Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου. «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». Ἰὼβ τοῦ δικαίου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφὶμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς († 1602), Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισούρᾳ Δράμας. Ἦχος πλ. β΄.

Ἀντὶ τῆς θ΄ ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα *«Νίκην ἔχων, Χριστὲ»* κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, *«Τίς λαλήσει»,* Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε».* Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»,* προκείμενον *«Ἀγαπήσω σε, Κύριε»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ἄρχεται ὁ β΄ χορὸς) *«Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ»,* εἶτα στίχος *«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ»* καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο τελευταῖα εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα, *«Σαλπίσωμεν φιλέορτοι»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»,* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄. Ἀπόλυσις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Σημείωσις. *Παρατίθεται τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἦχος α΄.*

---

* Καταχωρίζεται ὧδε τὸ γ΄ προσόμοιον διωρθωμένον ἐκ χειρογράφων, καθόσον εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια εὑρίσκεται ἐλλιπές (ὅρα Π. Β. Πάσχου, «Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις», Ἐκκλησία, ΝΗ΄, 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγή, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρύσις τῶν ἰαμάτων, ἡ πᾶσαν νόσων ἰσχύν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἡ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρειμένων ἀνόρθωσις, ἡ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἅπασι τοῖς προστρέχουσι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἰατρεῖον, ἄμισθον ὄντως καὶ ἕτοιμον, Χριστοῦ μῆτερ Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

«Ὁ ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώους ἀναβλύζων ἰάματα· ᾧ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Μεσονυκτικὸν ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (ι΄) καὶ τὰ εἰρηνικά. Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»,* καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»·* εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς καταβασία ὁ εἱρμὸς αὐτῆς, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (γ΄), *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»,* μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου *«Τὴν ἀέναον κρήνην»·* μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μηνολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* (γ΄), *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (γ΄)· ἡ ζ΄ καὶ ἡ η΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων· εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα εἰς 4 μεγαλυνάρια (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»* (εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν)· ἡ καταβασία *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη»* γ΄ καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ᾽ ἐκφωνήσεως *«Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν».* Ἐξαποστειλάρια *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἴνους ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4, καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερόν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον *«Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον»,* καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου *«Ἐξ ἀκενώτου σου»* καὶ τὸ τοῦ Πάσχα *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»· «Ὅσοι εἰς Χριστόν».* Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, *«Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον»* (Πρξ. γ΄ 1-8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ»* (Ἰω. β΄ 12-22). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».* [Εἰς τὰ δίπτυχα, κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε., τὸ μεγαλυνάριον *«Ὕδωρ τὸ ζωήρυτον»* (ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).] Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ».* Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι.

7. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου. Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος († 303). Ἦχος πλ. δ΄.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, *«Κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ»* (Πρξ. γ΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ»* (Ἰω. γ΄ 22-33).

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ ΘΩΜΑ). «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἑβδομάδα ἀνακυκλουμένης) ἑορτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 449). Ἑωθινὸν α΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων († 1835).

Σημείωσις. *Μὴ προβλεπομένης εἰς τὸ Τ.Μ.Ε. εἰδικῆς περιπτώσεως διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Ἰωάνου τοῦ Θεολόγου τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ, ἡ ἀκολουθία θὰ ψαλῇ κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὴν ὁμοίαν περίπτωσιν τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου Γεωργίου (Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπριλίου, §§ 7-9).*

Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα (ἐναρκτήριος ἀκολουθία).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς (ἅπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν* (ὡς καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, εἰς στίχους 10, τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3 *«Ὁ θεατὴς τῶν ἀρρήτων»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου *«Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον *«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε»*, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἃ ἡμεῖς μὲν ἱστάμεθα, ὁ δὲ Διάκονος ἐκφωνεῖ *«Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσχωμεν»*).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος»* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ

εὐαγγελιστοῦ *«Ἀπόστολε Χριστοῦ»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον».*

«Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον (ὅ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφεξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»,* οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις σημείοις αὐτῶν), καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»,* Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ἀπόστολε, Χριστῷ τῷ Θεῷ»,* Καὶ νῦν, πάλιν τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός...»* [ἀντὶ δὲ τοῦ *Δι' εὐχῶν* ὁ ἱερεὺς τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»*].

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α΄ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν δύο πρῶτα στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Κύριε, τῇ ἀστέκτῳ»* καὶ *«Ἄψαι Θωμᾶ»,* εἶτα τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τὸ τρίτον στιχηρὸν τῆς λιτῆς τῆς ἑορτῆς *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»·* τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τῆς ἑορτῆς *«Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου *«Ἀναπεσὼν ἐν τῷ στήθει»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἐπέστης ἡ ζωή»·* εἶτα τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Τὴν μνήμην τιμήσωμεν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἰδών μου τὴν πλευράν»* (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»·* προκείμενον *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον»* (τρίς).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἅπασα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐντὸς τοῦ ἱ. βήματος, ὡς ὅλα τὰ ἑωθινά· ὁ ν΄ ψαλμὸς ψάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνησις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 4, καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου ἄνευ εἱρμῶν εἰς 4· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν ἡ ὑπακοὴ τῆς

ἑορτῆς *«Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου»* καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»·* (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἤ τοι ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα»* καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ 3 τροπάρια ἀνὰ μίαν, εἶτα ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4, καὶ ἐν τέλει καταβασία ὁ εἱρμὸς *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τῆς ἑορτῆς *«Ἐμῶν μελῶν χειρί σου»* ἅπαξ, τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Θεολογῶν ἐβρόντησας»* καὶ τὸ ἕτερον τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον ἔαρ μυρίζει»* ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 6 (ἤ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»*), ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 *«Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου φρικτὴν»* κ.λπ. καὶ τοῦ ἀποστόλου ἕτερα 3 *«Μάκαρ Ἰωάννη πάνσοφε»* κ.λπ., Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Μεθ᾽ ἡμέρας ὀκτώ».* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. *«Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὸ) ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»,* τοῦ εὐαγγελιστοῦ *«Ἀπόστολε, Χριστῷ τῷ Θεῷ»,* καὶ εὐθὺς κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ματθ. 8, *«Ὃ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς»* (Α΄ Ἰω. α΄ 1-7)· ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (ἦχ. πλ. δ΄)· Εὐαγγέλιον Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, θ΄ ἑωθινόν, *«Οὔσης ὀψίας»* (Ἰω. κ΄ 19-31).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια».* Ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς,* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ· *«Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου».* Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τῆς ἑβδομάδος τοῦ τυφλοῦ εἰς τὴν θ. λειτουργίαν, μετὰ τὸ* «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», *ψάλλεται τὸ* «Χριστὸς ἀνέστη» *τρίς, ἅπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑφ' ἑκάστου τῶν χορῶν, καὶ εἶτα ἐκφωνοῦνται τὰ εἰρηνικά.*

2. Ἀπὸ αὔριον αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμψάλλονται δὲ καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου.

3. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ***ἐν καθημερινῇ*** *(ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τύχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος, μετὰ τὰ δοξαστικὰ τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ* «Ἀναστάσεως ἡμέρα», *καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτίκια, τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς,* ***καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα*** *(Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Ἀπριλίου, ὑποσημ. 4).*

4. Εἰς τὸν ὄρθρον ***τῶν καθημερινῶν*** *μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ* «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» *καὶ εἶτα ὁ ν΄ ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὔριον ἕως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ)·* ***στιχολογοῦμεν δὲ καὶ «Τὴν τιμιωτέραν».*** *Ἐὰν προβλέπωνται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ* «Ἀναστάσεως ἡμέρα», *πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.*

5. Ἀπὸ αὔριον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» ***ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ «Ἄξιον ἐστίν»,*** *ἐκτὸς ἂν ὁρίζῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν. (Μέχρι τοῦ ἑπομένου Σαββάτου κοντάκιον τῆς λειτουργίας ψάλλεται τὸ τοῦ Θωμᾶ* «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»*).*

9. Δευτέρα. Ἠσαΐου προφήτου (η΄ αἰ. π.Χ.), Χριστοφόρου μάρτυρος († 250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. γ΄ 19-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. β΄ 1-11).

10. Τρίτη. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας ἐπὶ τῇ μετακομιδῇ τοῦ σεπτοῦ λειψάνου αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)·

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 12-19).

11. Τετάρτη. Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ΄ αἰ.). Κυρίλλου († 869) καὶ Μεθοδίου († 855) τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 13-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 17-24).

12. Πέμπτη. Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου († 403), Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως († 11 Μαΐου 740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ΄ 23-31).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πεμ. β΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ε΄ 24-30).

13. Παρασκευή. Γλυκερίας μάρτυρος († 177). Σεργίου ὁμολογητοῦ, Παυσικάκου ἐπισκόπου Συνάδων (ϛ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ε΄ 1-11).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ε΄ 30-ϛ΄ 2).

14. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Θωμᾶ». Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 251). Θεράποντος ἱερομάρτυρος, Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (912-929).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*· κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 3 *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»* κ.λπ., καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, *«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων»,* Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν».* Ἀπόστιχα τὰ 4 ἀναστάσιμα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»* (τρίς).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς (τρίς)· καθίσματα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»,* ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἰδών μου τὴν πλευράν»* (ὅρα Κυρ. Θωμᾶ πρωί)· ἀφ᾽ ϛ΄ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἑορτῆς) τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ

τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐν τέλει ὁ εἱρμὸς *«[Ὁ ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου, φωτίζου»*. Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»*), ἀναστάσιμα 3 καὶ στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἃ ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων) *«Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ»*, δοξολογία μεγάλη, *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»* καὶ κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»*. Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ε΄ 21-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. β΄ ἑβδ. Ἰω. (Ἰω. ϛ΄ 14-27). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τῆς ἑορτῆς *«Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα»*. Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς *«Ἐπαίνει, Ἰερουσαλήμ, τὸν Κύριον»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν... «Χριστὸς ἀνέστη»*.

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσὴφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου». Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 358). Ἀχιλλείου ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ΄ αἰ.). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν δ΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α΄) πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαλαμψάντων ἁγίων· β΄) Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Ἀπριλίου)· γ΄) Ἠλία νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη (1685)· δ΄) Σεραφεὶμ ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτσῃ· ε΄) τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»*· κοντάκιον *«Τῇ φιλοπράγμονι»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»*, *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 10 ἑσπέρια, Δόξα, *«Αἱ μυροφόροι γυναῖκες»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον *«Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ σωτὴρ»* καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερόν»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»*. Ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ»*, Καὶ νῦν, *«Ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ., *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὰ δύο μεσῴδια καθίσματα τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ὡς ἑξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου. «Ὢ θείας, ὦ φίλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ᾅδης ἐσκυλεύθη. «Ὢ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. *Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»*

Καὶ νῦν. *Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε, χαῖρε, εὐλογημένη, χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Εὐφραίνου, ἀγάλλου...»*

Εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἁγνὴ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ τοῦ πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* καὶ τῶν μυροφόρων ἀνὰ μίαν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, *«Μετὰ μύ-*

ρων», Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. *«Εὐλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ΄ Πράξ., *«Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν»* (Πρξ. ς΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, *«Ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας»* (Μρ. ιε΄ 43-ις΄ 8).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».* Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ.

Σημείωσις. *Ἀπολυτίκιον τοῦ σήμερον συνεορταζομένου ἁγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προεστῶτι· ἦχος δ΄, πρὸς «Κανόνα πίστεως».* «Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ὡς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτῆρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῇ ταφῇ ἐνεγκών, Νικόδημος ὁ ἔνθερμος».

Εἰδήσεις. *1. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ* «Θεὸς Κύριος» *τὰ 3 ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ὡς ἑξῆς·* «Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις» *(Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ᾽ εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου μόνον τὸ* «Ταῖς μυροφόροις».

2. Ἕως τοῦ Σαββάτου τῆς παρούσης ἑβδομάδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως ᾠδήν» *(μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*)· ἐνῷ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἑξῆς· ἦχος β΄·*

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθεγξάμενος, τὸν θρῆνον τῆς προμήτορος Εὔας κατέπαυσας, τῇ ἀναστάσει σου Χριστὲ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύττειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἐξανέστη τοῦ μνήματος».

16. Δευτέρα. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου († 368).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ς΄ 8-ζ΄ 5, 47-60).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. δ΄ 46-54).

17. Τρίτη. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α΄ αἰ.). Ἀθανασίου ἀρχιεπ. Χριστιανουπόλεως Τριφυλίας († 1735), Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου († 1617).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 5-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 27-33).

18. Τετάρτη. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 18-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 35-39).

19. Πέμπτη. Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τῶν 13 ὁσιομαρτύρων μοναχῶν τῆς μονῆς Παναγίας Καντάρας Κύπρου τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων († 1231).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 40-44).

20. Παρασκευή. Θαλλελαίου μάρτυρος († 284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α΄ αἰ.)· Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσὴφ ὁσίων, ἱδρυτῶν τῆς Νέας Μονῆς Χίου (ια΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ν΄ 40-θ΄ 18).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Παρ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 48-54).

21. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». † Κωνσταντίνου († 337) καὶ Ἑλένης († 327) τῶν θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων.

Μὴ προβλεπομένης τῆς παρούσης περιπτώσεως ὑπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε., ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου κατ᾽ ἀναλογίαν παρεμφερῶν διατάξεων (πρβλ. Τ.Μ.Ε., 23 Ἀπρ. §§21-22, καὶ 25 Ἀπρ. §§7-8). Τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας καὶ τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὁ εὐσχήμων»*· κοντάκιον *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς»* καὶ τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς· ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, εἰς στίχους 6, ἰδιόμελα τοῦ Πεντηκοσταρίου 3, καὶ τῶν ἁγίων ἕτερα 3, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Πλουσίων δωρεῶν»,* Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Αἱ μυροφόροι γυναῖκες».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, πρῶτον τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν *«Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός»,* εἶτα στίχος *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ»* καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν), Δόξα, *«Σέλας φαεινότατον»,* Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, *«Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ὅτε κατῆλθες»,* Δόξα, *«Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον»,* Καὶ νῦν, *«Ταῖς μυροφόροις».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Καὶ νῦν, τοῦ Πεντηκοσταρίου *«Ἠτήσατο Ἰωσήφ»* (ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν αἴνων), τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον *«Ταῖς μυροφόροις».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ μηναίου *«Νέος γέγονας Δαυίδ»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός»* (ὅρα Σαβ. μυροφ. πρωί). Εἰς τὴν β΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου *«Ἑλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος β΄. *Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα.*

Πρὸς τὸ μνῆμά σου, σῶτερ, / αἱ σεπταὶ μυροφόροι ἐλθοῦσαι / τὸν δεσπότην ἀλείψασθαι μύροις / ὡς βροτόν σε κατηπείγοντο· / ἄγγελος δὲ αὐταῖς χαρὰν ἐμήνυσεν· / ἀνέστη ὁ Κύριος, / δι᾽ ὃ κηρύξατε ἀποστόλοις / τὴν ἐκ τάφου ὄντως φρικτὴν τούτου ἐξανάστασιν.

Τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ἡ εὔσημος μνήμη σου»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος β΄. *Τὰ ἄνω ζητῶν.*

Τὰ μύρα, σωτήρ, γυναῖκες προσκομίζουσαι / ἐζήτουν σπουδῇ μυρίσαι σε, φιλάνθρωπε, / ἐκ τοῦ τάφου δὲ ἄγγελος πρὸς αὐτὰς ἐβόα· / Ἐγήγερται ὁ ζωοδότης καὶ Κύριος / πατήσας τὸν ᾅδην καὶ τὸν θάνατον.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου –μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως αὐτοῦ– τὸ τῆς λειτουργίας τῆς 13ης Νοεμ., *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16). Εἶτα *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»*, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, *«Ταῖς τῶν θεοστέπτων»*, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τῶν μυροφόρων *«Ἐσταυρώθης σαρκὶ»* μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου ἀνὰ 4· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις»*, εἶτα τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἑξῆς κάθισμα τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος β΄. Αὐτόμελον.

Αἱ μυροφόροι ὄρθριαι γενόμεναι / καὶ τὸ μνῆμα κενὸν θεασάμεναι / τοῖς ἀποστόλοις ἔλεγον· / τὴν φθορὰν καθεῖλεν ὁ κραταιὸς / καὶ τοὺς ἐν ᾅδῃ ἥρπασε τῶν δεσμῶν· / κηρύξατε παρρησίᾳ / ὅτι ἀνέστη Χριστὸς ὁ Θεὸς / δωρούμενος ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τοῦ Μηναίου *«Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων εἴληφε»* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (Κυριακῆς μυροφόρων) *«Γυναῖκες ἀκουτίσθητε»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς»*, ἀναστάσιμα στιχηρὰ 3 *«Πᾶσα πνοὴ καὶ πᾶσα κτίσις»* κ.λπ. καὶ προσόμοια τῶν ἁγίων ἕτερα 3 *«Χαῖρε, Κωνσταντῖνε πάνσοφε»* κ.λπ. (παραλειπομένου τοῦ δ΄), Δόξα, *«Ὁ τῶν ἀνάκτων ἄναξ»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, ἦχ. β΄, *«Ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον»* (Σαββάτῳ πρωί, εἰς τοὺς αἴνους)· δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὁ εὐσχήμων», «Ὅτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις», «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 21ης Μαΐου. Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Μαΐου 21, *«Ἀγρίππας ὁ βασιλεύς»* (Πρξ. κς΄ 1, 12-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτει Νοεμ. 13 εἰς τὸν ὄρθρον, *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος»* (Ἰω. ι΄ 1-9).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»·* ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεία τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Βασιλίσκου μάρτυρος († 308)· Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτ. πολιούχων Τριπόλεως τῆς ἐν Πελοποννήσῳ· μνήμη τῆς β΄ Οἰκουμ. συνόδου ἐν Κωνσταντινουπόλει (381). Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν ε΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»,* Δόξα, *«Ἀπόστολε ἅγιε»·* κοντάκιον *«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ *Δεῦτε προσκυνήσωμεν*) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, *«Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς»,* Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».* Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον *«Ὁ τῷ πάθει σου, Χριστὲ»* καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερόν»,* Δόξα, *«Ἐν τῇ στοᾷ»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα».* Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ τῆς λιτῆς ἰδιόμελα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Ἐκπλήττων τῇ ὁράσει».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ

ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ῥῆμα παράλυτον»* καὶ τὸ θεοτοκίον*· μετὰ τὴν ϛ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τοῦ Πάσχα· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τοῦ πάσχα *«Σαρκὶ ὑπνώσας»* (ἅπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἅπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, *«Κύριε, τὸν παράλυτον»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Ἀπόστολος Κυρ. Παραλύτου, *«Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον»* (Πρξ. θ΄ 32-42)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα»* (Ἰω. ε΄ 1-15). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε».* Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ.

Εἰδήσεις. *1. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου* «Θαυμαστὸς ἐνδόξως» *(μετὰ στίχου* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*).*

2. Αἱ καθημεριναὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ὥς εἰσιν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· κοντάκιον τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν

---

* Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτομέλου *«Τὴν ὡραιότητα»,* προτιμητέον τὸ ἐξῆς ὅμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς)·

«Τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρί σου μυστικῶς ἐχώρησας, θεομῆτορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι· δι᾽ ὃ καὶ εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη».

ψυχήν μου, Κύριε», *ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς* «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

23. Δευτέρα. Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ († 821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεσίου ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 1-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 56-69).

24. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει († 590).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 21-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάννου (Ἰω. ζ΄ 1-13).

25. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Ἡ γ΄ εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἑορτῆς συμφώνως πρὸς τὰς ἀναλόγους διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (πρβλ. 2 Μαΐου §7, καὶ 8 Μαΐου §§4-6).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Εὐφραινέσθω»*· κοντάκιον *«Τὴν ψυχήν μου, Κύριε»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρὶς καὶ ὁ προοιμιακὸς ἄνευ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν).

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς *«Πάρεστιν ἡ μεσότης ἡμερῶν»* καὶ ἕτερα 3 τοῦ Προδρόμου, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν»*, Καὶ νῦν, *«Τῆς ἑορτῆς μεσούσης τῆς σῆς»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε»* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν»*, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς διδάσκοντός σου»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*, Δόξα, *«Ὡς θεῖον θησαύρισμα»*, Καὶ νῦν, αὖθις τὸ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, [μετὰ τὴν α΄ στιχολ.] τοῦ προδρόμου *«Ἐκ γῆς ἀνατείλασα»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὁ πάντων ἐπιστάμενος»,* [μετὰ τὴν β΄ στιχολ.] τοῦ προδρόμου *«Ἀναδοθεῖσα ὡς χρυσός»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὁ δεσπότης τῶν ὅλων»,* [μετὰ τὸν πολυέλεον] τοῦ προδρόμου *«Ὁ Ἡρῴδης, πρόδρομε»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἑστηκὼς ἐν τῷ μέσῳ»* (ὃ ζήτει ὡς α΄ μεσῴδιον κάθισμα, μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου. Οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»·* Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου ζήτει τῇ Πέμπτῃ γ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ, *«Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ»* (Λκ. ζ΄ 17-30). Εἶτα *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι»,* ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ὁ μὲν πρῶτος μετὰ τῶν εἱρμῶν ὁ δὲ δεύτερος ἄνευ εἱρμῶν καὶ ἄνευ τῶν τριαδικῶν τροπαρίων) καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ἐπεφάνη σήμερον»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ β΄ μεσῴδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς *«Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ».* Ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ τῆς ἑορτῆς *«Θάλασσαν ἔπηξας»·* ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν), καὶ ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ προδρόμου *«Ἐν τῇ εὑρέσει, Πρόδρομε»* καὶ αὖθις τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 6 (ἤ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἔγγραπτον»*), τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ ἕτερα 3 τοῦ Προδρόμου *«Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλὴ»* κ.λπ. (ἅπαντα ἀνὰ μίαν), Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Τὴν πανσεβάσμιον κάραν»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Φωτισθέντες, ἀδελφοί».* Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὸ *«Εὐλογημένη»* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* τρίς. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»* καὶ *«Ὡς θεῖον θησαύρισμα»*, κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 24ης Φεβρ.– τοῦ προδρόμου, Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)·* Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, *«Τῆς ἑορτῆς μεσούσης»* (Ἰω. ζ΄ 14-30).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ἀλλότριον τῶν μητέρων»*. Κοινωνικὸν *«Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ, εἶπεν ὁ Κύριος»* (ἄνευ ἀλληλούια)· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. *1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται ἐναλλὰξ οἱ κανόνες τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (τῇ μὲν Πέμπτῃ, τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Δευτέρᾳ ὁ α΄ κανών, τῇ δὲ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ καὶ τῇ Τρίτῃ ὁ β΄).*

2) Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς ἀποδόσεως, πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, ἂν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται αἱ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Θάλασσαν ἔπηξας» *(ὅρα Τ.Μ.Ε. 23 Ἀπρ. §31).*

3) Κοντάκιον ἕως τῆς ἀποδόσεως τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς» *[πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος].*

26. Πέμπτη. Κάρπου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.). Ἁλφαίου ἀποστόλου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 34-43).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν΄ 12-20).

27. Παρασκευή. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος (ς΄ αἰ.)· Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ Ῥώσου († 1730).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ι΄ 44-ια΄ 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν΄ 21-30).

---

* Ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς, ἦχος γ΄, στίχος α΄ *«Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ»*, στίχος β΄ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός».

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Μαΐου 21, §6, καὶ Ἀπρ. 23, §§30-32).*

28. Σάββατον. Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς († α΄ αἰ.)· Ἑλικωνίδος μάρτυρος († 244)· μνήμη α΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Νικαίᾳ (325).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν΄ 31-42).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἑορτή, ἐν ᾗ ὁ Χριστὸς μεσσίαν ἑαυτὸν ὡμολόγει». Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος. Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας († 328). [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453).] Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ζ΄ (Τ.Μ.Ε., τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκόπου Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρᾳ Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἐφέσῳ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*· κοντάκιον *«Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»*, ἀναστάσιμα 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα, *«Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον *«Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταυρῷ»* καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερόν»*, Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος *«Ὡς ὤφθης ἐπὶ γῆς»*, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*. Ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστίν»*· ἀπολυτίκιον *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρόν»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα

καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»*· ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν,* ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων· εἶτα *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερόν»,* Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας»*, Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρόν», «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Ἀπόστολος: Κυρ. ε΄ Πράξ., *«Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι»* (Πρξ. ια΄ 19-30)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. τῆς Σαμαρείτιδος, *«Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας»* (Ἰω. δ΄ 5-42). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Εὐφραίνου, ἀγάλλου».* Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»· «Χριστὸς ἀνέστη»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

30. Δευτέρα. Ἰσαακίου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων († 383).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν΄ 42-52).

31. Τρίτη. Ἑρμείου μάρτυρος (β΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ΄ 25-ιγ΄ 12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ν΄ 51-59).

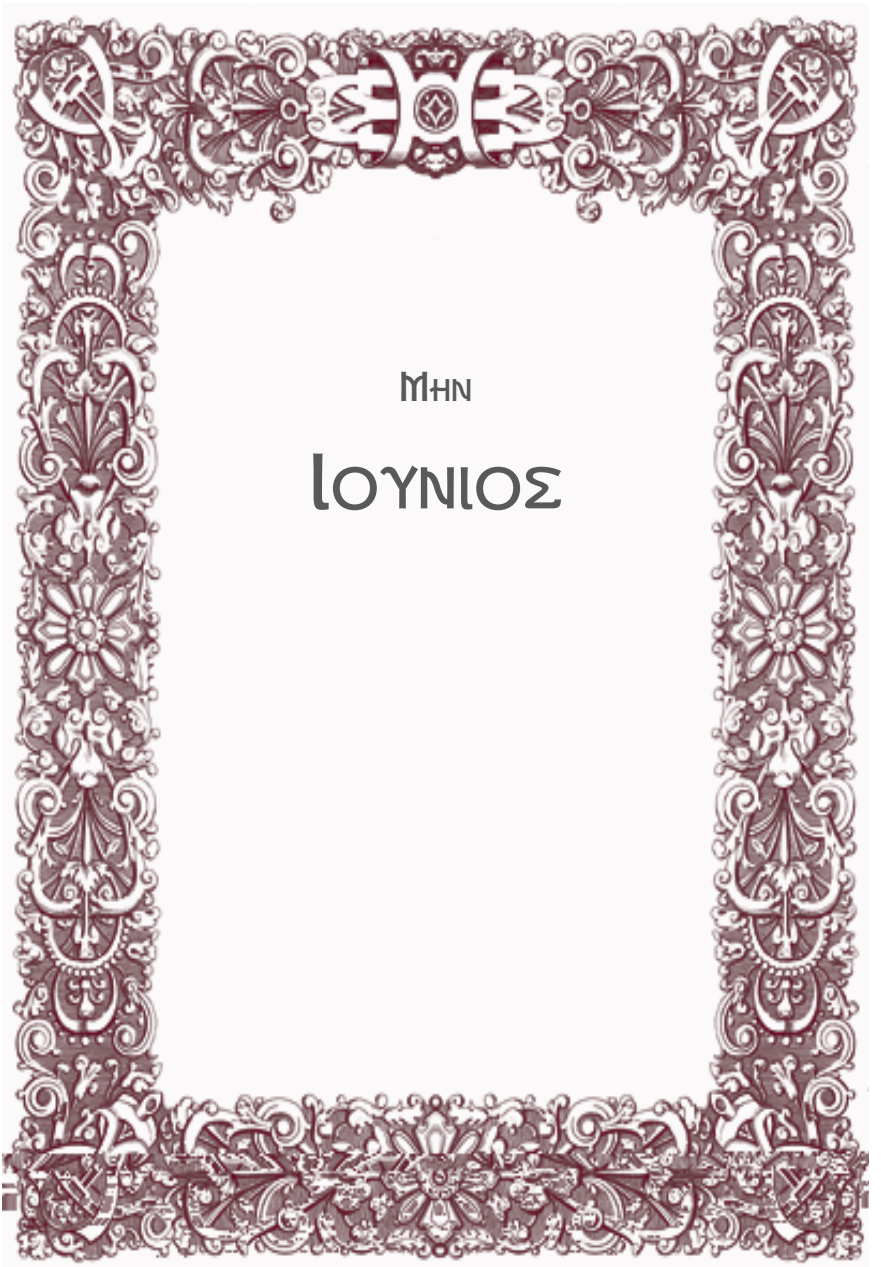
ΜΗΝ
ΙΟΥΝΙΟΣ

Μην Ιουνιος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 9

1. Τετάρτη. «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος († 166). Πύρρου ἐπισκόπου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς διατάσσεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου καὶ χωρὶς τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τῷ ὄρθρῳ χωρὶς τοῦ συναξαρίου τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιγ΄ 13-24)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ς΄ 5-14).

Εἴδησις. *Ἐπειδὴ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου Ἰουνίου ἔχουν συνταχθῆ διὰ τὴν ἐκτὸς Πεντηκοσταρίου περίοδον, σημειοῦνται ἐν αὐτῷ νὰ ψαλοῦν θεοτοκία ἢ σταυροθεοτοκία καὶ οἱ κανόνες τῆς Ὀκτωήχου· ὅμως μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων ἀντ᾽ αὐτῶν ψάλλονται ἰδιόμελα, καθίσματα καὶ κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου.*

2. Πέμπτη. Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 828)· Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Εἰδήσεις. *1) Ἀπὸ σήμερον ἕως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος* «Ὁ πατάξας Αἴγυπτον» *(μετὰ στίχου* «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*).*

2) Ἐπίσης μέχρι τοῦ Σαββάτου κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται τὸ τῆς Σαμαρείτιδος «Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ΄ 20-ιε΄ 14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. θ΄ 39-ι΄ 9).

3. Παρασκευή. Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων († 370-375).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε΄ 5-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ι΄ 17-28).

4. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κων/πόλεως († 326). Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Πεντηκοσταρίου συμψάλλεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου καὶ τῆς Σαμαρείτιδος· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τῆς Σαμαρείτιδος· Ἀπόστολος: ἱεράρχου, 13ης Νοεμ. (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ἱεράρχου, 21ης Μαΐου (Ἰω. ι΄ 1-9). *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου *«Εἰς μνημόσυνον»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἴη τὸ ὄνομα».*

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ϛ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἱερομάρτυρος († 362), Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ΄ αἰ.), Μάρκου νεομάρτυρος ἐν Χίῳ. Ἦχος πλ. α΄· ἑωθινὸν η΄ (τυπικὸν Πεντηκοστ. §§29-31).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τὸ φαιδρόν»· κοντάκιον «Πίστει ἐλθοῦσα».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* ἀναστάσιμα στιχηρὰ 7, τοῦ τυφλοῦ ἰδιόμελα 3, Δόξα, *«Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ»,* Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».* Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον *«Σὲ τὸν σαρκωθέντα»* καὶ τὰ *«Πάσχα ἱερόν»,* Δόξα, *«Δικαιοσύνης ἥλιε»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα».* Ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὸ ἰδιόμελον τῶν αἴνων *«Ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους»* ἄνευ στίχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Ὅλον τὸν βίον»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Νεῦσον παρακλήσεσι»,* τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ *«Ἀγγελικῇ ὁράσει».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων· μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τὸ μεσῴδιον κάθισμα δίς· μετὰ τὴν ς΄ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Τῷ σωτῆρι Θεῷ»·* (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ ᾠδὴ τοῦ Πάσχα ὡς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἶτα ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ. καὶ τὰ 3 ἐξαποστειλάρια τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ *«Πάσχα ἱερὸν»* κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον *«Τίς λαλήσει»,* Καὶ νῦν, *«Ἀναστάσεως ἡμέρα»* μετὰ τοῦ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».* Ἀπόστολος: Κυρ. ς΄ Πράξ., *«Ἐγένετο πορευομένων»* (Πρξ. ις΄ 16-34)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. τυφλοῦ, *«Παράγων ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. θ΄ 1-38). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».* Κοινωνικὸν *«Σῶμα Χριστοῦ»·* ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

6. Δευτέρα. Ἱλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (845).

Εἴδησις. *Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ τυφλοῦ* «Γῆν ἐφ᾽ ἣν οὐκ ἔλαμψεν»· *ἐὰν ἑορτάζηται ἅγιος, καταβασίαι* «Τῷ σωτῆρι Θεῷ»· *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον* «Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ΄ 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια΄ 47-54).

7. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Ἱερομάρτυρος Θεοδότου τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ· Ζηναΐδος μάρτυρος, Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ἱερέως (τοῦ Μπασιᾶ, † 1883).

Τὴν ἀκολουθίαν βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως (τὴν β΄ διάταξιν)· Ἀπόστολος: ἡμέρας,

Τρ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιζ΄ 19-28)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ΄ 19-36). *«Ἄξιον ἐστίν».*

8. Τετάρτη. † «Ἀπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ Πάσχα». Ἀνακομιδὴ ἱ. λειψάνων Θεοδώρου τοῦ στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος († 319), Καλλιόπης μάρτυρος.

Εἰς τὴν θ΄ (τρίψαλμον). Ἀπολυτίκιον *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»*· κοντάκιον *«Τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἀντὶ τοῦ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»,* ὁ ἱερεὺς θυμιῶν ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ»,* εἶτα τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* 10κις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι (τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* διαλογικῶς).

Ἀντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη»* δεκάκις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* (τρίς), τὸ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* ἅπαξ καὶ ἡ αἴτησις ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ»* (τρὶς) καὶ *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς»* (τρὶς) καὶ τὰ λοιπὰ ὡς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἴσοδον *«Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι», «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». «Ὅσοι εἰς Χριστόν».* Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τοῦ Πάσχα– τῆς ἡμέρας, Τετ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιη΄ 22-28)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιβ΄ 36-47). *«Ὁ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»· «Σῶμα Χριστοῦ».* Τὸ *«Χριστὸς ἀνέστη»* ἅπαξ ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς,* καὶ τρὶς ἀντὶ τοῦ *Εἴη τὸ ὄνομα.* Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημείωσις. *Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοστάριον, Τετάρτῃ πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).*

9. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας († 444).

Ἡ θ΄ τοῦ Πάσχα, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός, ἄνευ Ψαλτηρίου. Τὰ ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»* καὶ εἶτα τὸ *«Δι᾽ εὐχῶν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός»,* εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ.· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ *«Ἐκ νεότητός μου»* κ.λπ., τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (ὅ περ ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν βημοθύρων), κανόνες καὶ καταβασίαι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀντὶ τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων, τοῦ μὲν α΄ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»,* τοῦ δὲ β΄ μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *«Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου»,* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις, ἄνασσα».* Ἐξαποστειλάριον (τρίς), αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας».* Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, *«Τὸν μὲν πρῶτον λόγον»* (Πρξ. α΄ 1-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν»* (Λκ. κδ΄ 36-53).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν»*. Κοινωνικὸν *«Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*· *«Πληρωθήτω»*· *«Εἴη τὸ ὄνομα»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ.

Εἰδήσεις. *1) Ἀπὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἑσπέραν τῆς χθὲς ἑσπερινοῦ ἄρχεται προτασσόμενον τοῦ προοιμιακοῦ τὸ* «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» *γ΄.*

2) Ἕως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ «Θείῳ καλυφθείς».

3) Εἰς τὴν καθ᾽ ἡμέραν λειτουργίαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ᾽ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθείς»· *κοντάκιον* «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· *εἰς τὸ* Ἐξαιρέτως *«Ἄξιον ἐστίν»*, *ἀντὶ τοῦ* Εἴδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» *καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν* «Εἴη τὸ ὄνομα»· *ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.*

10. Παρασκευή. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων († 313).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιθ΄ 1-8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ΄ 1-11).

11. Σάββατον. Ναθαναὴλ τοῦ Βαρθολομαίου (υἱοῦ τοῦ Θολομᾶ) ἐκ τῶν 12 καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων (α΄ αἰ.)· ὑπεραγίας Θεοτόκου «Παναγίας Ἄξιον ἐστίν».

Ἡ ἡμιεορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως. Μετὰ τὰ δοξαστικὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου, μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ μετὰ τὸ μεσῴδιον κάθισμα καὶ τὸ ἐξαποστειλάριον ἀντὶ τῶν θεοτοκίων τοῦ Μηναίου ψάλλονται τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἑορτῆς. Ὁ ἑσπερινὸς διεξάγεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον, καθίσματα ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου· κανόνες ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ κοινὸς τῶν ἀποστόλων· καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Κυρ. ε΄ Πράξεων *«Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι»* (Πρξ. ια΄ 19-30)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ., *«Ὁ ἀκούων ὑμῶν»* (Λκ. ι΄ 16-21). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἁγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Ὀνουφρίου ὁσίου (δ΄ αἰ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἄθῳ († 734). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ι΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης»*· κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόλυσις (λεγομένη ἕως τῆς θ΄ ὥρας αὔριον) *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ Δόξα, Καὶ νῦν τῆς λιτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια (βλέπε εἰς Πεντηκοστάριον). Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, καὶ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (ι΄) Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ κ.τ.λ. καὶ ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Χαίροις, ἄνασσα»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ᾽ εἰς τὸ β΄ λέγεται ἐφύμνιον τὸ *«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»*, καὶ εἰς τὸ γ΄ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀνελήφθης»*· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς...»*

[Ἂν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν Πατέρων· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...»*]

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, *«Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ΄ Πράξ., *«Ἔκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι»* (Πρξ. κ΄ 16-18, 28-36)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ΄ ἀπὸ τοῦ Πάσχα, *«Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς»* (Ἰω. ιζ΄ 1-13).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ»*.

13. Δευτέρα. Ἀκυλίνης μάρτυρος († 239).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κα΄ 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιδ΄ 27-ιε΄ 7).

14. Τρίτη. Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ († 847).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κα΄ 26-32).

Εὐαγγέλιον: Προφήτου, Παρ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ. (Λκ. δ΄ 22-30).

15. Τετάρτη. Ἀμὼς προφήτου (η΄ αἰ. π.Χ.), Ἀχαϊκοῦ καὶ Στεφανᾶ ἀποστόλων, Ἱερωνύμου ὁσίου († 420), Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἱππῶνος († 430).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κγ΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις΄ 15-23).

16. Πέμπτη. Τύχωνος ἐπισκ. Ἀμαθοῦντος Κύπρου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κε΄ 13-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ις΄ 22-33).

17. Παρασκευή. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως». Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου († γ΄ αἰ.)· Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαὴλ τῶν μαρτύρων († 362).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Συναξάριον μόνον τοῦ Μηναίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. κζ΄ 1-κη΄ 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ιζ΄ 18-26).

18. † Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον). Λεοντίου μάρτυρος. Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου τῶν μαρτύρων († 70), Λεοντίου ὁσίου τοῦ Ἀργείου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Ἀναλήψεως· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω (ὅρα 5 Μαρτίου).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εἰσόδου· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ᾽ εἰς ἑκάστην ᾠδὴν προτάσσεται ὁ εἱρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ εἶτα τὸ ἑξῆς ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ Τριῳδίου)· *«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνείαν πάντων τῶν ἀπ αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν.*

Στίχοι· *Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,*
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύων.

Τὰς τῶν προαναπαυσαμένων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς μόνος ἀθάνατος. Ἀμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῶν γ΄, ς΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῶν εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· *«Τὴν τιμιωτέραν»,* ἐξαποστειλάρια, αἶνοι, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Σὲ καὶ τεῖχος»* (ὡς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ὁ βάθει σοφίας»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων».* Ἀπόστολος: κοιμηθέντων, *«Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν»* (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17)· Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (ια΄ ἑωθινόν), *«Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. κα΄ 14-25). *«Ἄξιον*

ἐστί». Κοινωνικὸν *«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»·* ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς *«Ὁ βάθει σοφίας»· «Πληρωθήτω».* Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὰ τροπάρια *«Μετὰ πνευμάτων δικαίων»* κ.λπ., μεθ᾽ ἃ μνημονεύει ὁ ἱερεύς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρεω σημειοῦται· εἶτα ἡ ἀπόλυσις τῆς θ. λειτουργίας.

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β΄ αἰ.), Παϊσίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ὁ βάθει σοφίας»·* κοντάκιον *«Μετὰ τῶν ἁγίων».*

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια (εἰς στίχους 10) δευτεροῦμεν τὸ *«Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν»* καὶ τὸ *«Εἴδομεν τὸ φῶς».* Εἰς τὴν εἴσοδον προκείμενον *«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε»* καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ»* ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε»* (ὅ περ ἐφεξῆς ἐπανέρχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἑπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον τρίς, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἑορτὴν ὀρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ἰω. κ΄ 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. Ἀνάστασιν Χριστοῦ δὲν λέγομεν, ἀλλ᾽ εὐθὺς τὸν ν΄ ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν «ἄνευ στίχων» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος). Ἀφ᾽ ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ

οἱ εἱρμοὶ *«Πόντῳ ἐκάλυψε»* καὶ *«Θείῳ καλυφθείς»*. Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ᾠδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α΄ μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*, τοῦ δὲ β΄ μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου *«Ἀπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἑτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου»*]* καὶ ἐν τέλει οἱ δύο εἱρμοὶ *«Μὴ τῆς φθορᾶς»* καὶ *«Χαίροις, ἄνασσα»*. Ἐξαποστειλάρια (τὸ α΄ δίς, τὸ β΄ ἅπαξ), στιχηρὰ αἴνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (ὁ γ΄ στίχος τοῦ α΄ ἀντιφώνου ἄρχεται *«Οὔκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι...»*).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ᾄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, Κυρ. η΄ Πράξ., *«Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς»* (Πρξ. β΄ 1-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. η΄ Ἰωάν., *«Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς»* (Ἰω. ζ΄ 37-52, η΄ 12).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Μὴ τῆς φθορᾶς»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ ἑσπερινῷ χθές. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἑσπερινός, ὡς ἔπεται.

Ὁ ἑσπερινὸς τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (γ΄). Ἀπόλυσις *«Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας*

* Τὰ ἀνωτέρω σημειοῦνται κατ᾽ ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως, καθόσον τὸ Τ.Μ.Ε. οὐδὲν σημειώνει εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν τῆς ἑορτῆς.

αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἅγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι᾽ αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν».

20. † Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ». Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων († 312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ΄ αἰ.). (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§51-52.)

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, σύναξις τῆς Θεοτόκου «Φανερωμένης» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε»,* τρισάγιον κ.λπ., *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»* γ΄, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ»* τρίς, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ὁ ν΄ χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες ὡς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ εἱρμοὶ τοῦ ἰαμβικοῦ κανόνος *«Θείῳ καλυφθείς»·* (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων ὡς χθές, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα».* Τὰ ἐξαποστειλάρια, τὰ στιχηρὰ τῶν αἴνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄), δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»* (κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρας ἁγ. Πνεύματος, *«Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε»* (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: Δευτ. α΄ ἑβδ. Ματθαίου, *«Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε»*

(Μτθ. ιη΄ 10-20). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀφ᾽ ἡμῶν δεόμεθα, φιλάνθρωπε· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*, ὅ περ ψάλλεται ἐφεξῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυσις ὡς τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας.

Εἰδήσεις. *1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.*

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως, εἰς τὴν καθ᾽ ἡμέραν λειτουργίαν στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

3. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἁγίου Εὐαγγελίου.

21. Τρίτη. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος (γ΄-δ΄ αἰ.). Τερεντίου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἰκονίου (α΄ αἰ.), Νικήτα ἱερομ. τοῦ Νισυρίου († 1732).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 1-7, 13-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. δ΄ 23-ε΄ 13).

22. Τετάρτη. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων († 380). Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων († 304).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 18-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 20-26).

23. Πέμπτη. Ἀγριππίνης († 253-260) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Ἀθανασίου ἀναγνώστου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 28-β΄ 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 27-32).

24. Παρασκευή. † Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος τοῦ Καισαρέως († 1765).

Μὴ προβλεπομένης τῆς περιπτώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε., ἐφαρμόζεται ἡ ἀνάλογος διάταξις τῆς 25ης Μαΐου (Τ.Μ.Ε., 25 Μαΐου §10)· ὅθεν ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Πεντηκοστῆς, ἅ τινα ζήτει τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωὶ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, εἰς στίχους 8, ἑσπέρια στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου 7 *«Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σιωπήν»* (δευτεροῦντες τὸ α΄), Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Σήμερον τοῦ φωτὸς ὁ λύχνος»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Παράκλητον ἔχοντες».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας *«Ἡ βοήθειά μου»* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἠσαΐου νῦν τοῦ προφήτου»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ὅτε τὸ Πνεῦμά σου κατέπεμψας».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, *«Προφῆτα καὶ πρόδρομε»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς *«Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν»* ὡς τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τοῦ προδρόμου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, Καὶ νῦν, *«Ὅτε τὸ Πνεῦμά σου»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς Πεντηκοστῆς)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Προφῆτα καὶ πρόδρομε»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, διὰ τὴν α΄ στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου *«Νῦν ἐβλάστησεν ἡμῖν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος δ΄. *Κατεπλάγη Ἰωσήφ.*

Τὴν μεθέορτον, πιστοί, καὶ τελευταίαν ἑορτὴν / ἑορτάσωμεν φαιδρῶς· αὕτη ἐστὶ Πεντηκοστή· / ἐπαγγελίας συμπλήρωσις καὶ προθεσμίας· / ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ πῦρ τοῦ Παρακλήτου εὐθὺς / κατέβη ἐπὶ γῆς ὥς περ ἐν εἴδει γλωσσῶν / καὶ μαθητὰς ἐφώτισε / καὶ τούτους οὐρανομύστας ἀνέδειξε· / τὸ φῶς ἐπέστη τοῦ παρακλήτου, / καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισεν.

Εἰς τὰς λοιπὰς δύο στιχολογίας τὰ καθίσματα τοῦ προδρόμου *«Τῆς Χριστοῦ παρουσίας»* καὶ *«Ἀγαλλιάσθω ὁ πατήρ»* ἐπισφραγίζονται, ἀντὶ θεοτοκίων, μὲ τὰ ὁμόηχα καθίσματα

τῆς ἑορτῆς *«Μετὰ τὴν ἔγερσιν»* καὶ *«Οἱ τοῦ σωτῆρος ἐρασταί»* (Πεντηκοστάριον, Παρασκευῇ πρωί).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὰ *«Ἐκ νεότητός μου»* κ.λπ. καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου τοῦ Προδρόμου, Ἰουνίου 24, *«Συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου»* (Λκ. α΄ 24-25, 57-68, 76, 80), μεθ' ὃ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου (ἄνευ εἱρμῶν)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (χῦμα), τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ὅς περ ἥλιος φαιδρός»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἑορτῆς·

Ἦχος δ΄. *Κατεπλάγη Ἰωσήφ.*

Ἡ τοῦ Πνεύματος πηγὴ ἐπιδημοῦσα τοῖς ἐν γῇ / εἰς πυρφόρους ποταμοὺς μεριζομένη νοητῶς, / τοὺς ἀποστόλους ἐδρόσιζε φωταγωγοῦσα / καὶ γέγονεν αὐτοῖς νέφος δροσῶδες τὸ πῦρ, / φωτίζουσα αὐτοὺς καὶ ὑετίζουσα φλόξ, / δι' ὧν ἡμεῖς ἐλάβομεν τὴν χάριν / διὰ πυρός τε καὶ ὕδατος· / τὸ φῶς ἐπέστη τοῦ Παρακλήτου / καὶ τόν κόσμον ἐφώτισεν.

Ἀφ' ς΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Θείῳ καλυφθείς»· «Τὴν τιμιωτέραν»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Μηναίου *«Τὸ τοῦ Προδρόμου σήμερον»* καὶ τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς *«Τὸ πανάγιον Πνεῦμα»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ τοῦ Προδρόμου 4 προσόμοια, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἀστὴρ ἀστέρων»*, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Βασιλεῦ οὐράνιε»*· δοξολογία μεγάλη.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»*, *«Προφῆτα καὶ πρόδρομε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὅτε καταβάς»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. τῆς τυροφάγου, *«Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία»* (Ῥωμ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 4)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Ἰουν. 24, *«Ἐπειδή περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν»* (Λκ. α΄ 1-25, 57-68, 76, 80). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

25. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος († 304). Ὀρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων. (Τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §52, «Τῷ Σαββάτῳ...»)

Ἡ ἀκολουθία ὡς διετυπώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἑσπέρια εἰς στίχους 8 (ἅπαντα ἀνὰ μίαν) καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἑσπερινοῦ, τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὄρθρῳ ὁ πολυέλεος καὶ τὸ μετ᾽ αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α΄ 7-13)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ε΄ 42-48). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Χαίροις ἄνασσα»*. Κοινωνικὸν *«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ». Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ († 540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοτθίας. Ἦχος πλ. δ΄· ἑωθινὸν α΄ (τυπικὸν Πεντηκοσταρίου §§53-55).

Τῇ Κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὁσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας.

Εἰς τὴν θ΄. *«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ»· «Ὅτε καταβάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον *«Ὁ Κύριος ἐβασίλευσε»* λέγονται τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»**, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*· ἀπολυτίκιον *«Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»*.

---

* Ἕτερα ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων βλέπε μετὰ τὴν λειτουργίαν.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α΄) Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπά, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».* Ἐξαποστειλάρια *«Ἅγιος Κύριος»* καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Οἱ αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς».* Ἀπόστολος: τῶν ἁγ. Πάντων, Κυρ. α΄ ἐπιστ., *«Οἱ ἅγιοι πάντες»* (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. α΄ Ματθ., *«Πᾶς ὅς τις ὁμολογήσει»* (Μτθ. ι΄ 32-33, 37-38, ιθ΄ 27-30). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια».*

Σημείωσις. *Ἀπολυτίκια τῶν ἁγίων Πάντων.*

Ἦχος α΄. *Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.*
(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἁγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἁγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἕτερον. Ἦχος πλ. α΄. *Τὸν συνάναρχον Λόγον.*
(Ποίημα Κυρίλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἁγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὥς τις ἄλλος ἀστράπτει αἴθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὥς περ ἥλιον λαμπρόν, τὴν παρθένον Μαριάμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλῳ καθάπερ ἄστρα, χορούς τε πάντων ἁγίων, ἀεὶ πρεσβεύοντας σωθῆναι ἡμᾶς.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).*

2. Μέχρι τῆς 26ης Ἰουλίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

3. Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων διαρκείας δύο ἡμερῶν, μέχρι τῆς 28ης Ἰουνίου.

27. Δευτέρα. Σαμψὼν ὁσίου τοῦ ξενοδόχου († 530).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. β΄ 28-γ΄ 18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ς΄ 31-34, ζ΄ 9-11).

28. Τρίτη. Ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. δ΄ 4-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 15-21).

29. Τετάρτη. † Πέτρου († 64) καὶ Παύλου († 67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων (Τ.Μ.Ε., 29 Ἰουνίου §§1-3).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἅπαντα κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων»* (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ἀπολυτίκιον *«Οἱ τῶν ἀποστόλων»**, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες μόνον οἱ δύο τῶν ἀποστόλων. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν».* Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι, δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον *«Οἱ τῶν ἀποστόλων».*

---

* Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου († 1938).

Ἦχος δ΄. Κανόνα πίστεως.

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισμέγιστον, Ἀθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλάισμα, εὐφροσύνως γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτόν σου μαρτύριον· ἅγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».* Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουν. 29, *«Ἐν ᾧ δ᾽ ἄν τις τολμᾷ»* (Β΄ Κορ. ια΄ 21-ιβ΄ 9)· Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουν. 29, *«Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη»* (Μτθ. ις΄ 13-19). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».*

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

Σημείωσις. *Σήμερον ἑσπέρας εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις κηρύγματος τοῦ ἀποστόλου Παύλου (Πρξ. ιζ΄ 16-36) τελεῖται ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Ἀρείου Πάγου πάνδημος πανηγυρικὸς ἑσπερινός, ὅς τις μεταδίδεται καὶ διὰ τῶν ῥαδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν διαύλων.*

30. Πέμπτη. † Σύναξις τῶν ἁγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 3 πρῶτα ἑσπέρια στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς *«Ποίοις εὐφημιῶν»* κ.λπ. καὶ ἐκ τῆς 30ῆς τὰ 3 προσόμοια τῶν 12 ἀποστόλων *«Ὡς αὐτόπται καὶ μάρτυρες»* κ.λπ., Δόξα, *«Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων»,* Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε».* Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου, Δόξα, *«Ἑορτὴ χαρμόσυνος»,* Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων»* (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετ. ἑσπέρας). Ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι»,* Δόξα, *«Ἀπόστολοι ἅγιοι»,* Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα τὰ τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας τῆς 29ης Ἰουνίου. Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ῆς τοῦ μηνὸς) μετὰ τῶν εἱρμῶν τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ΄ καὶ ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».* Τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 4 προσόμοια *«Ἡ κορυφαία κρηπίς»,* Δόξα, *«Ἣν διήλθετε κτίσιν φωτίσαντες»,* Καὶ νῦν, *«Δέσποινα, πρόσδεξαι»* (Παρακλ., ἦχ. πλ. δ΄, Πέμπτῃ πρωί). Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι ἅγιοι».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Οἱ τῶν ἀποστόλων», «Ἀπόστολοι ἅγιοι»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Προστασία».* Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων,

Κυρ. ι΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ἰουν., *«Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὄχλους»* (Μτθ. θ΄ 36, ι΄ 1-8). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».*

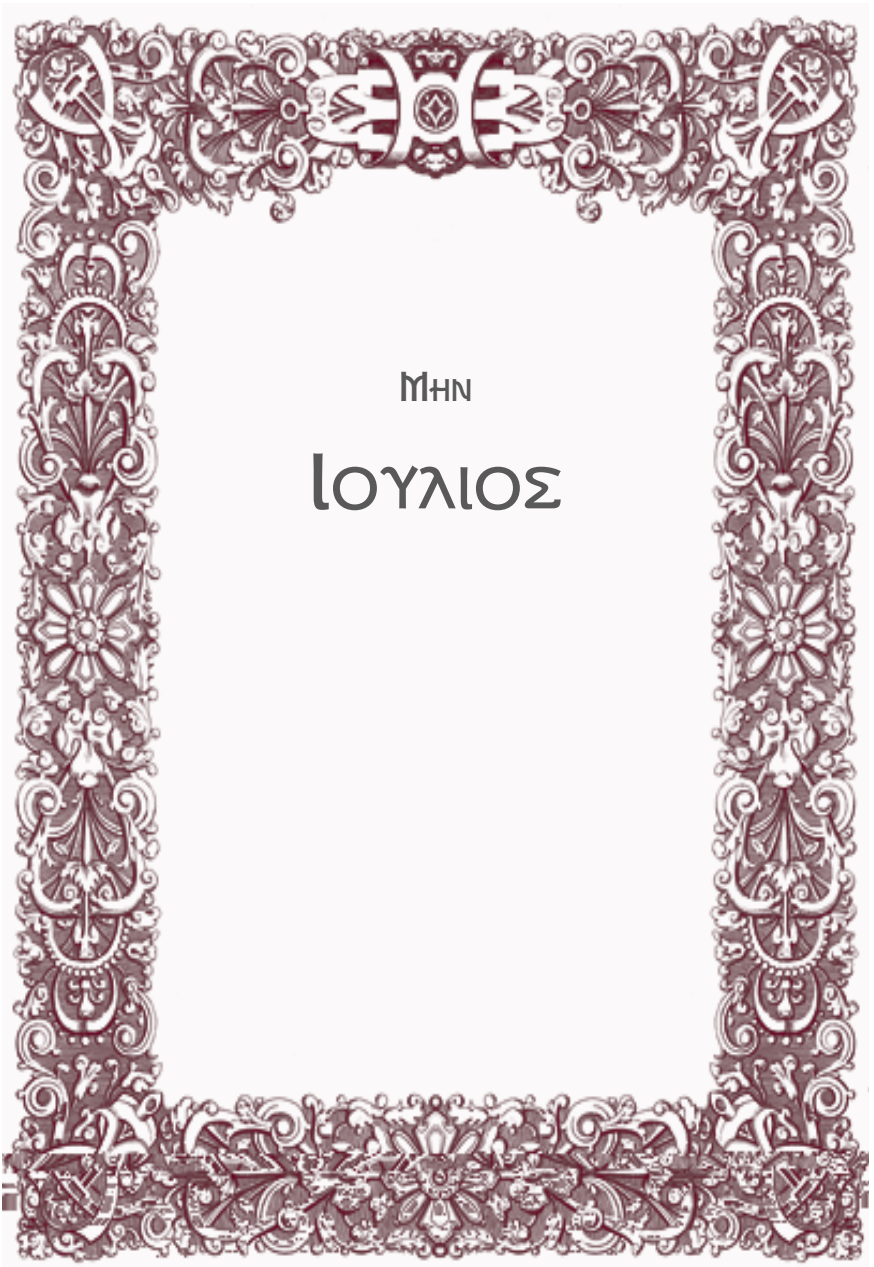
ΜΗΝ
Ιουλιος

Μην Ιουλιος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 10

1. Παρασκευή. † Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ († 284).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος· εἰς τὸ Καὶ νῦν τοῦ στίχου θεοτοκίον *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀναργύρων»* (Παρακλ., ἦχ. πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Εἰς τὸν ὄρθρον, τοῦ κανόνος τῶν ἁγίων προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου *«Ὑγρὰν διοδεύσας»*· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, *«Ὑμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ»* (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»* (Μτθ. ι΄ 1, 5-8)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

2. Σάββατον. † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις (473).

Ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἅπαξ. Μεσονυκτικὸν τὸ τῆς ἡμέρας. Ἐν τῷ ὄρθρῳ, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκιον δίς· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν εἱρμῶν τοῦ α΄). Καταβασίαι δὲν λέγονται, πλὴν μόνον ἐκ τοῦ β΄ κανόνος οἱ εἱρμοὶ τῆς γ΄, ϛ΄, η΄ καὶ θ΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· ψάλλομεν δὲ καὶ *«Τὴν τιμιωτέραν»*· ἀλλὰ μετὰ τοὺς αἴνους, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου *«Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς»*· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. εἰς τὸν ὄρθρον, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56)· *«Ἄξιον ἐστί»*· *«Ποτήριον σωτηρίου»*.

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, γίνεται εἴσοδος ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ὑακίνθου μάρτυρος († 108). Ἀνατολίου Κων/λεως († 458), Θεοδότης μάρτυρος († 712), Γερασίμου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εὐρυτανίας († 1812). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν β΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διαλαμψάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἁγίων, σύναξις τῶν 23 ἁγίων τῆς νήσου Λέσβου, καὶ ἐν Σερβίοις (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἁγίας βασιλίσσης Ἄρτης Θεοδώρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα *«Τῷ πάθει σου, Χριστὲ»* κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἰδοὺ πεπλήρωται»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου *«Μίαν τρισυπόστατον ἀρχήν»*, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ *«Ἡ τοῦ λῃστοῦ μετάνοια»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκιον *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἅμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.τ.λ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Ἄγγελος μὲν ἐκόμισεν».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων προσελθούσαις»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν μακαρισμῶν τοῦ ἤχου] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. β΄ ἐπιστ., *«Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη»* (Ῥωμ. β΄ 10-16)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. β΄ Ματθ., *«Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν»* (Μτθ. δ΄ 18-23).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

4. Δευτέρα. Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 1220).

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν μετὰ Παρακλητικῆς (γεν. τυπικαὶ διατάξεις §§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ζ΄ 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 36-ι΄ 8).

5. Τρίτη. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἄθῳ († 1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἑορτάσιμος, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἐν σαρκὶ ζωήν σου»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»,* καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Προστασία»·* προκείμε-

νον καὶ ἀλληλουιάριον 5ης Δεκ.· Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»* (Γαλ. ε΄ 22-ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

6. Τετάρτη. Σισόη ὁσίου τοῦ μεγάλου († 429). Λουκίας († 301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδρίωνος μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 2-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 16-22).

7. Πέμπτη. † Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.), Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ (ι΄ αἰ.).

Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (7 Ἰουλ. §1), «εἰ τύχοι ἡ μνήμη τῆς ἁγίας ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῷ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν», ἤ τοι μετὰ τῶν ὕμνων τῆς Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30). Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν· μετὰ δὲ τὸ ἐξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, καὶ τὰ κάτωθι τῆς ἁγίας·

Ἦχος γ΄, πρὸς *«Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις»*

Ἐν οὐρανοῖς ὡς μάρτυς, Κυριακὴ σὺ τῷ Θεῷ, παρισταμένη ἐνδόξως, πάντας ἡμᾶς τοὺς εὐσεβῶς, μνήμην τὴν σὴν ἐκτελοῦντας, σῷζε σεπταῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον (ὅμοιον)

Ἱερωτάταις κόρη, Κυριακῆς τῆς σεμνῆς, πρεσβείαις φύλαττε πάντας, δούλους τοὺς σοὺς ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης, ὡς προστασία τοῦ κόσμου.

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς συνήθως. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 23-31). Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἑορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναούς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν· εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (4 Δεκ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ΄ 22-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν* «Εἰς μνημόσυνον».

8. Παρασκευή. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος († 303)· Θεοφίλου ὁσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης († 1548), Ἀναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἰωαννίνων († 1734).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος, οὖσα ἡμιεορτάσιμος, ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (ὅρα ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30). Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν· οἱ αἶνοι τοῦ Μηναίου, ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀπόστιχα αἴνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, ὃν ζήτει Κυρ. λβ΄ ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. δ΄ 9-15)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι΄ 32-36, ια΄ 1). Δυνατὸν ὅμως ἐν τῷ ὄρθρῳ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη (παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τῶν αἴνων)· τότε εἰς τὴν λειτουργίαν λέγεται Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου, Ἰουλίου 8 (Λκ. ς΄ 17-19, θ΄ 1-2, ι΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

Σημείωσις. *Ἔνθα τυχὸν ἑορτάζεται ὁ μεγαλομάρτυς, ἡ ἀκολουθία λέγεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ᾽ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἁγίου· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· δοξολογία μεγάλη· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου.*

9. Σάββατον. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α΄ αἰ.). Διονυσίου τοῦ ῥήτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίων τῶν ἐν Ἄθῳ, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου († 1770).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. γ΄ 28-δ΄ 4).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ΄ 24-η΄ 4).

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων (319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου. Ἦχος β΄, ἑωθινὸν γ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»,* Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά».*

Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον *«Ὅτε κατῆλθες»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου *«Μετὰ τὸ πάθος πορευθεῖσαι».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ γ΄ ἑωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66). Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».* Ἀπόστολος: Κυρ. γ΄ ἐπιστ., *«Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως»* (Ῥωμ. ε΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ΄ Ματθ., *«Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός»* (Μτθ. ς΄ 22-33). Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

11. Δευτέρα. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος († 451). Ὄλγας ἰσαποστόλου († 969), Νεκταρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Βρυούλων († 820).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῆς ἁγίας ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (τυπικὸν 11ης Ἰουλίου §§1-3). Τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Λίαν*

εὔφρανας» εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»*. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τῆς ἁγίας, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς»* (Μρ. ε΄ 24-34). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ ὁ τῆς ἁγίας. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 16ης Σεπτ.– τῆς ἁγίας, Κυρ. ις΄ ἐπιστ., *«Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν»* (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἠρώτα τις τῶν Φαρισαίων»* (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

12. Τρίτη. Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου τῶν μαρτύρων (β΄ αἰ.).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ι΄ 11-ια΄ 2).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια΄ 16-20).

13. Τετάρτη. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου († 794), μάρτυρος Γολινδούχ.
Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8ης Νοεμ. (Ἑβρ. β΄ 2-10).
Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8ης Νοεμ. (Λκ. ι΄ 16-21).

14. Πέμπτη. Ἀκύλα ἀποστόλου (Πρξ. ιη΄ 2). Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσὴφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Ἁγιορείτου († 1809).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ια΄ 13-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ια΄ 27-30).

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ὁ ὅσιος Νικόδημος, καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις), καὶ ἀναγινώσκονται τὰ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα κείμενα ἀναγνώσματα.*

15. Παρασκευή. Κηρύκου μάρτυρος καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ († 305).

Προκείμενον, ἦχος δ΄, *«Ὁ κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὐφραινομένην»*, στίχος *«Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου»*· Ἀπόστολος τοῦ μάρτυρος, Ἰουλίου 15 (Α΄ Κορ. ιγ΄ 11-ιδ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 1-8).

Σημείωσις. *Ἐὰν τυχὸν ψαλῇ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, λέγεται ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ᾽ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Προστασία»· *Εὐαγγέλιον τῶν μαρτύρων, ὃ ζήτει Σαβ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 24-ιη΄ 4)· κοινωνικὸν* «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου· ἀλληλούια».

16. Σάββατον. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος († 311).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ς΄ 11-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ν΄ 14-23).

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. «Τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). (Τυπικὸν 17ης Ἰουλίου §2 ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ Τυπικὸν τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγ. πατέρων). Ἦχος γ΄· ἑωθινὸν δ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»,* Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»·* κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς».*

Εἴδησις. *Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων πατέρων κεῖται ἐν τῷ Μηναίῳ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ἰουλίου.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων προσόμοια 3 *«Σὲ τὸν ἀπερίγραπτον»* κ.λπ. (καταλιμπανομένου τοῦ τετάρτου), καὶ τῆς μάρτυρος ἕτερα 3, Δόξα, *«Τὰς μυστικὰς σήμερον»,* Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς ἁγίας *«Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος»,* Καὶ νῦν, [κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.] τὸ ἰδιόμελον τῶν πατέρων *«Ἀποστολικῶν παραδόσεων».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»,* Δόξα, *«Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»,* Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, εἶτα τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἁγίας ὡς ἐν

τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν), εἷς τῶν πατέρων μετὰ στίχου *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ...»,* καὶ εἷς τῆς μάρτυρος μετὰ στίχου *«Ἁγία τοῦ Θεοῦ...»· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς* τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῶν πατέρων *«Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι»,* Δόξα, τὸ μεσῴδιον τῆς μάρτυρος *«Μαρῖνα μάρτυς»,* Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ· *ἀφ᾽ ς΄* τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»,* τὸ δ΄ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων *«Πατέρων θείων σήμερον»,* τῆς ἁγίας *«Μαρῖνα μάρτυς Κυρίου»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Χρυσοπλοκώτατε πύργε».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 *«Ὅλην συγκροτήσαντες»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν πατέρων *«Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ἰδιαιτέρως ἡ ἁγία Μαρῖνα, τότε εἰς τοὺς αἴνους ψάλλονται στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, τῶν πατέρων προσόμοια 3 (εἰς τοὺς στίχους τῶν αἴνων), καὶ τῆς ἁγίας ἕτερα 3 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α)* «Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου», *β)* «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου» *(πρβλ. Τ.Μ.Ε. Δεκ. 12 §3· Ματ. 8 §18· Ματ. 21 §12 καὶ §26) .*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»,* τὸ τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς Κυρ. τῶν πατέρων Ἰουλίου– Κυρ. τῶν πατέρων, 11 Ὀκτ., «Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων» (Τίτ. γ΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 18 Ἰαν., *«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Μτθ. ε΄ 14-19).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

18. Δευτέρα. Αἰμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων († 363).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιβ΄ 4-5, 15-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 9-13).

19. Τρίτη. Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου, ὁσίων († 380).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἑβδομ. ἐπιστολ. (Ῥωμ. ιδ΄ 9-19).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μθ. ιβ΄ 14-17, 22-30).

20. Τετάρτη. † Ἠλιοὺ προφήτου τοῦ Θεσβίτου (940 π.Χ.).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ προφήτου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προφήτου»* (Παρακλ., ἦχ. πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Τὸ ἀπολυτίκιον ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μετὰ τοῦ ὁμοήχου α΄ θεοτοκίου *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».* Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ τῆς Θεοτόκου μικρὸς παρακλητικὸς κανὼν *«Ὑγρὰν διοδεύσας»* καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».* Κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν *«Προστασία».* Ἀπόστολος τοῦ προφήτου, Ἰουλίου 20, *«Ὑπόδειγμα λάβετε»* (Ἰακ. ε΄ 10-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι»* (Λκ. δ΄ 22-30). Κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια».*

21. Πέμπτη. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεὼν ὁσίου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ († 590). Παρθενίου ἐπισκόπου τῶν Ῥαδοβιζίων Ἄρτης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 17-29).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 46-ιγ΄ 3).

22. Παρασκευή. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α΄ αἰ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ις΄ 1-16).

Εὐαγγέλιον: μυροφόρου, Τρ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 1-3).

23. Σάββατον. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος. Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ († 1834).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η΄ 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ΄ 9-13).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Χριστίνης μεγαλομάρτ. († 300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογητοῦ, Θεοφίλου τοῦ Ζακυνθίου τοῦ ἐν Χίῳ μαρτυρήσαντος († 1635). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ε΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*· ἀντὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 *«Θείαις ἐπιγνώσεσι»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἁγίας *«Ὡς ἀλάβαστρον μύρου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Τῇ χριστωνύμῳ σου κλήσει»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»* (Παρακλητική, ἦχος β΄, Σαβ. ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, *«Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ *«Τὰ τῆς σῆς παραδόξου ἐγέρσεως»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν κατὰ σειράν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»,* τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδός»,* τὸ τῆς ἁγίας *«Ὡς εὔχρηστον καὶ τίμιον»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Γεραίρουσι τὸν τόκον σου».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἁγίας τὰ 4 ἰδιόμελα *«Δοξάζομέν σου, Χριστὲ»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου»,* β΄) *«Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου»,* Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν *«Ὢ τῶν σοφῶν σου κριμάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ε΄ ἐπιστ., *«Ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας»* (Ρωμ. ι΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ε΄ Ματθ., *«Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν»* (Μτθ. η΄ 28-θ΄ 1).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

25. Δευτέρα. † Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὀλυμπιάδος διακόνου († 408-410) καὶ Εὐπραξίας († 413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (553).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ τῆς λιτῆς στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας ἅπαξ εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν, ἀλλὰ δὶς εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»*, μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὸ δεύτερον. Καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀπολυτίκια *«Ζωὴν τὴν κυήσασαν»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναίου *«Προγόνων Χριστοῦ»*· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 25ης Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ. *«Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν»* (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Οὐδεὶς λύχνον ἅψας»* (Λκ. η΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις· ἀλληλούια»*.

26. Τρίτη. † Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος (β΄ αἰ.), Ἑρμολάου ἱερομάρτυρος († 305).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἑορτάσιμος, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τὸ δοξαστικόν, Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου»* (Παρακλ., ἦχ. πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἁγίας *«Τὴν σπουδήν σου»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου»*. Εἰς τὸν ὄρθρον, κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· καταβασίαι *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Προστασία»*· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (25 Νοεμ.)· Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς»* (Μρ. ε΄ 24-34)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

27. Τετάρτη. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἰαματικοῦ († 305).

Ἡ ἀκολουθία ἑορτάσιμος οὖσα ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ

ἁγίου, 27 Ἰουλ. ἢ Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19)· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χοροὶ Ἰσραήλ»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»* (6ης Αὐγούστου)· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτωβρίου, *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: 23 Ἀπριλίου, *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι 5ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Χοροὶ Ἰσραήλ», *εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον* «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» *μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αὐγούστου).*

28. Πέμπτη. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἀπόστολος: ἁγίων, ζήτει τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων (Πρξ. ς΄ 1-7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς΄ ἑβδομάδος Ματθαίου (Μτθ. ιγ΄ 36-43).

29. Παρασκευή. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων (γ΄-δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 5-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ΄ 44-54).

30. Σάββατον. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α΄ αἰ.).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου Σίλα, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε΄ 35-41).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἑβδομάδος Ματθαίου (Μθ. θ΄ 18-26).

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ ς΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Εὐδοκίμου δικαίου (θ΄ αἰ.), προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ς΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἴδησις. *Συμφώνως μὲ σημείωσιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ μηνὸς Ἰουλίου), ἐὰν ἡ 31η τοῦ μηνὸς «τύχῃ ἐν Κυ-*

ριακῇ, ἡ προεόρτιος τῆς προόδου τοῦ Σταυροῦ ἀκολουθία καταλιμπάνεται, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ ὄρθρῳ κανόνος προεορτίου».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου στιχηρὰ προσόμοια 3 *«Μακαριώτατον τέλος»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου *«Παντὸς δικαίου μνήμη»,* Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν *«Ναὸς καὶ πύλη».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, *«Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Χαίρε, πύλη Κυρίου»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ς΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου *«Ὑψηλὸν τὸν βίον ἐσχηκώς»* μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».* Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χοροὶ Ἰσραήλ»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* καὶ ὁ εἱρμὸς *«Ὁ τόκος σου ἄφθορος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ς΄ ἀναστάσιμον *«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»,* τὸ τοῦ ἁγίου *«Καὶ ζῶν εὐδόκιμος ὤφθης»* καὶ τὸ κάτωθι ὅμοιον θεοτοκίον·

«Ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἡ χαρά, Χριστιανῶν ἡ προστάτις, παρθένε μῆτερ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ῥῦσαι, τῶν αἰωνίων βασάνων».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ς΄ ἑωθινὸν *«Ἡ ὄντως εἰρήνη»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ς΄ ἐπιστ., *«Ἔχοντες χαρίσματα»* (Ῥωμ. ιβ΄ 6-14)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ς΄ Ματθ., *«Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον»* (Μτθ. θ΄ 1-8).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

ΜΗΝ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Μην Αυγουστος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. Δευτέρα. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἤ τοι ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὴν Πόλιν· τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Κυθήροις (τυπικὸν 1ης Αὐγούστου §§4-6).

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπενταυγούστου

Ἡ ἀκολουθία, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον μόνον οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου· καταβασίαι (μόνον σήμερον) οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*. Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κλπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»*· τρισάγιον· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῶν μαρτύρων (9 Μαρτίου)· Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Κυρ. α΄ ἐπιστ., *«Οἱ ἅγιοι πάντες»* (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τετ. γ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς»* (Μτθ. ι΄ 16-22)· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν τοῦ Σταυροῦ *«Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια», «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον τὸ ἑσπέρας μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑσπερινῶν –ἐξαιρέσει τῶν ψαλλομένων εἰς τὸ λυχνικὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως– εἷς ἐκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῇ μὲν α΄ ἡμέρᾳ ὁ μικρός, τῇ δὲ β΄ ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ἥ τις γίνεται ἀπὸ τῆς 7ης τοῦ μηνός, ψάλλονται, ὡς εἴθι-*

σται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μικρὸς τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης, 3ης, 8ης, 10ης καὶ 12ης Αὐγούστου, ὁ δὲ μέγας τὴν ἑσπέραν τῆς 2ας, 4ης, 7ης, 9ης, καὶ 11ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»,* Δόξα, *«Τὰς ἀλγηδόνας»·* κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 3 προσόμοια τοῦ πρωτομάρτυρος *«Τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι»* κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, *«Πρῶτος ἐν μάρτυσι»,* Καὶ νῦν, τὸ α΄ ὁμοήχον θεοτοκίον *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»* (βλέπε Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Σάβ. ἑσπέρας). Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου (ζήτει ἐν τοῖς ἑσπερίοις) *«Πρῶτος ἐν διακόνοις»* κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται»,* β΄) *«Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει»,* Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου *«Χαίροις ἐν Κυρίῳ»,* Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου»* (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτῃ ἑσπέρας). *«Νῦν ἀπολύεις»* καὶ εὐθὺς

Ἡ παράκλησις. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ὁ ρμβ΄ (142ος) ψαλμὸς *«Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου».* Οἱ χοροὶ τὸ *«Θεὸς Κύριος»,* τὸ θεοτοκίον *«Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς»,* Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἕτερον θεοτοκίον *«Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ».* Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως ὡς ἔχει ἐν τῷ Ὡρολογίῳ ἄνευ τῶν εἱρμῶν. Μετὰ τὸ κοντάκιον *«Προστασία»* (καταλιμπανομένου τοῦ ἀντιφώνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθὺς τὸ προκείμενον *«Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου»* καὶ τὰ λοιπά. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ *«Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων»* ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον *«Βασίλειον διάδημα»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμοήχον θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον».* Ἡ ἐκτενὴς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός»,* καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ *«Δι᾽ εὐχῶν»* ψάλ-

λονται τὰ ἐξαποστειλάρια *«Ἀπόστολοι ἐκ περάτων»* καὶ λοιπά (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἐξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἑκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 2ας Αὐγ.].

2. Τρίτη. Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Δαρδανελλίοις († 1690).

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Ὁ ὄρθρος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 εἱρμοὶ τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Μετὰ τοὺς αἴνους ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ ἀπόστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ς΄ 8-ζ΄ 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ΄ 1-13)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας. Ψάλλεται ὁ ἑσπερινὸς τῆς 3ης Αὐγούστου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἐν συνέχειᾳ ἡ παράκλησις, κατὰ τὴν προγραφεῖσαν χθὲς διάταξιν, ἀλλὰ μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ κανὼν τῆς μεγάλης παρακλήσεως ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. (ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τῶν ὁσίων στερεῖται ἰδιομέλου δοξαστικοῦ) ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»*, Δόξα, *«Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τῆς εὐσπλαγχνίας»*. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 3ης Αὐγούστου.]

3. Τετάρτη. Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ζ΄ 12-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μθ. ιδ΄ 35-ιε΄ 11).

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (μετὰ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ἡ μικρὰ παράκλησις· ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια *«Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε»* κ.λπ.. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἅγιοι τῆς 4ης Αὐγούστου.]

4. Πέμπτη. Τῶν ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ζ΄ 24-35).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε΄ 12-21).

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 5ης Αὐγούστου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* ἡ μεγάλη παράκλησις· ἐν τέλει τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 5ης Αὐγ.]

5. Παρασκευή. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· Εὐσιγνίου μάρτυρος († 362). Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς (ὅρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§58-63). Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον δίς. Καθίσματα τὰ κάτωθι προεόρτια (ἕκαστον ἐκ δευτέρου μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν)·

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν.

Ἦχος δ΄. *«Ταχὺ προκατάλαβε».*

Ἡμέρα εὐφρόσυνος ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς, τῆς θείας ἐνδόξου τε μεταμορφώσεως, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· πάντες οὖν φαιδρυνθῶμεν τοῦ δοξάσαι ἀξίως, ᾄσμασι θεηγόροις τὰ αὐτοῦ μεγαλεῖα, ἐν οἷς ὡς Θεὸς ἐκλάμψας κόσμον ἐφώτισεν.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν.

Ἦχος α΄. *«Τὸν τάφον σου, σωτήρ».*

Ἐν ὄρει τῷ Θαβὼρ συνανέλθωμεν πάντες, πιστοὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκρίτοις, νοῒ καὶ κατίδωμεν τὴν αὐτοῦ μεταμόρφωσιν, καὶ δοξάσωμεν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν, συγκατάβασιν δι᾽ ἧς τῷ κόσμῳ παρέχει ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, οἱ κανόνες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ὁ α΄ μετὰ τῶν εἱρμῶν)· τὰ δύο ἐξαποστειλάρια· στιχηρὰ αἴνων δὲν ψάλλονται· *«Σοὶ δόξα πρέπει»* κ.λπ. καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀπόστιχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (ὅρα γεν. τυπικὰς διατάξεις §29). Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»* καὶ τοῦ ναοῦ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον *«Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον».* Ἀπόστολος:

προεόρτιος, Παρ. λβ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Α΄ Πέτρου α΄ 1-β΄ 10)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε΄ 29-31). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς σύνηθες.

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς πλὴν τῶν Κυριακῶν.*

6. Σάββατον. † Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»*· κοντάκιον *«Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει»*.

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου (Προθεωρία τυπικοῦ §4) καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* τρὶς ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ. Ἀπόλυσις (λεγόμενη καὶ ἐν πάσαις ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς θ΄ ὥρας τῆς 13ης τοῦ μηνὸς) *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν»*. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον»* (Λκ. θ΄ 28-36)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἶτα οἱ εἱρμοὶ *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*, *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»*· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* *«Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια»*.

---

* Ἔστω γνωστὸν ὅτι νεώτεραι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ὡς εἰσοδικὸν τόδε· *«Θαβὼρ καὶ Ἑρμὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς»*.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης»*. Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, *«Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν»* (Β΄ Πέτρου α΄ 10-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς»* (Ματθ. ιζ΄ 1-9).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ τροπάριον τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς *«Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη»*. Κοινωνικὸν *«Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»*.

[Πολλαχοῦ, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὥριμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ «Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς»· *«Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου»* (βλ. Ἱερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ ἰχθύος κατάλυσις.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως (τὴν μὲν 7ην, 9ην καὶ 11ην ὁ α΄ κανών, τὴν δὲ 8ην, 10ην καὶ 12ην ὁ β΄)· ἐὰν ἑορτάζεται καὶ ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι* «Σταυρὸν χαράξας».

2. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 12ης Αὐγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ»· *κοντάκιον* «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». *Ἕως τῆς θ΄ ὥρας τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἀπόλυσις* «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς» *κ.τ.λ., ὡς ἐν τῇ 6ῃ Αὐγούστου.*

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Δομετίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 363). Νικάνορος ὁσίου († 1519), κτίτορος τῆς ἱ. μονῆς «Ζάβορδας» Γρεβενῶν· Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν, προστάτου Ἀργολίδος. Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν ζ΄ (τυπικὸν 6ης Αὐγούστου §§7-9).

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6, τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 4 *«Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε, ὅρος»* κ.λπ. (ἅ περ

ζήτει εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς), Δόξα, *«Δεῦτε ἀναβῶμεν»* (λιτῆς τῆς ἑορτῆς), Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ»* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Νόμου καὶ προφητῶν σε Χριστέ»* (λιτῆς τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Μετεμορφώθης».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 7ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (χῦμα) καὶ ψάλεται] τὸ μεθέορτον μεσῴδιον κάθισμα *«Τῆς θείας δόξης σου»* (τῆς 7ης Αὐγ.). Ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον»,* καὶ τὸ μεθέορτον *«Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου, Κύριε»* (7ης Αὐγούστου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ προσόμοια 3 *«Πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου»* κ.λπ. (ἅ περ ζήτει εἰς τοὺς αἴνους τῆς 6ης Αὐγ.) εἰς 4, μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα *«Σοί εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σή ἐστιν ἡ γῆ», «Θαβὼρ καὶ*

Ἐρημὼν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται», Δόξα, τὸ ζ΄ ἐωθινὸν *«Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωί»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Μετεμορφώθης»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ζ΄ ἐπιστ., *«Ὀφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοί»* (Ῥωμ. ιε΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ζ΄ Ματθ., *«Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί»* (Μτθ. θ΄ 27-35).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 8ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης».* [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 8ης Αὐγ.]

8. Δευτέρα. Αἰμιλιανοῦ ἐπισκ. Κυζίκου ὁμολογητοῦ († 813-20). Μύρωνος ἐπισκ. Κρήτης τοῦ θαυματουργοῦ († 350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγορᾶς († 1680), Ἀναστασίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ († 1794).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. θ΄ 13-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 1-6).

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 9ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης».* [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 9ης Αὐγ.]

9. Τρίτη. Ματθίου τοῦ ἀποστόλου († 63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Δευτ. διακαιν. (Πρξ. α΄ 12-17, 21-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης η΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 6-12).

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 10ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»* [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 10ης Αὐγ.].

10. Τετάρτη. Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτυρος. Ξύστου ἐπισκόπου Ῥώμης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν († 258).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 12-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 20-24).

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας ὁ ἑσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»* [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἅγιος τῆς 11ης Αὐγ.].

11. Πέμπτη. Εὔπλου διακόνου († 304). Νήφωνος Κωνσταντινουπόλεως († 1502)· ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρᾳ (1716).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 28-ια΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ις΄ 24-28).

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς 12ης Αὐγούστου, ὡς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου *«Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς *«Μετεμορφώθης»*.

12. Παρασκευή. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων († 305-306).

Εἴδησις. *Σήμερον συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ια΄ 8-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ΄ 10-18).

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας. Ὁ ἑσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται ὡς τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ ὅμως τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἄνευ τῆς λιτῆς, ἅ τινα καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ μικρὸς παρακλητικὸς κανών. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς *«Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει»* τρίς.

13. Σάββατον μετὰ τὴν ἑορτήν. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ ἁγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἄνευ τῶν διὰ τὴν λιτὴν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ὁ ὄρθρος ψάλλεται ὡς ἐν τῇ α΄ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ᾽ ἄνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἄνευ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)– ἡμέρας, Σαβ. η΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιγ΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Σαβ. η΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ΄ 30-37). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος *«Ὁ τόκος σου ἄφθορος»*. Κοινωνικὸν *«Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου...»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ *«Μετεμορφώθης»*.

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαΐου τοῦ προφήτου (η΄ π.Χ. αἰ.). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν η΄ (Τ.Μ.Ε., 14 Αὐγ. §§2-4).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μετεμορφώθης»*· κοντάκιον *«Ἐπὶ τοῦ ὄρους»*· μικρὰ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ *«Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ»*, ὡς εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 3 *«Ἐν κυμβάλοις ἠχήσωμεν»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἑορτῆς *«Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Λαοί, προσκιρτήσατε»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Λαοί, προσκιρτήσατε»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»*, Δόξα, τὸ

αὐτό, Καὶ νῦν, *«Λαοί, προσκιρτήσατε».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ προεόρτιος μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ προεόρτιον μεσῴδιον κάθισμα *«Τὰ προεόρτια»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν»* (βλέπε τοὺς εἱρμοὺς τοῦ β΄ κανόνος 15ης Αὐγ.)· *«Τὴν τιμιωτέραν»*· *«Ἅπας γηγενής... τὴν ἱερὰν μετάστασιν...»*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»* καὶ τὸ προεόρτιον *«Σοῦ τῆς σεπτῆς κοιμήσεως».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προεόρτια 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου»,* β) *«Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν»,* Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν *«Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Λαοὶ προσκιρτήσατε»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον προεόρτιον *«Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. η΄ ἐπιστολῶν, *«Παρακαλῶ ὑμᾶς»* (Α΄ Κορ. α΄ 10-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η΄ Ματθ., *«Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς»* (Ματθ. ιδ΄ 14-22).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

15. Δευτέρα. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ»*, Δόξα, *«Λαοὶ προσκιρτήσατε»*· κοντάκιον *«Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ θὰ ψαλοῦν εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»* τρίς (ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»*). Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὴν κοίμησιν ἑορτάζομεν, δυνάμει τοῦ τιμίου...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»*. Οἱ δύο κανόνες μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς»*. Καταβασίαι *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»*· ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α΄ *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομέν σε»* εἰς δὲ τὸν β΄ *«Ἄγγελοι τὴν κοίμησιν τῆς παρθένου»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι»*. Ἐξαποστειλάριον, αἶνοι κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἐν τῇ γεννήσει»* ἅπαξ.

Σημείωσις. *Ἐνιαχοῦ, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς* «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» *καὶ* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» *(βλέπε εἰς τὸ Μηναῖον τὴν πρὸ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ὑπάρχουσαν διάταξιν).*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὐγ. ἢ 8 Σεπτ., *«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως· τὴν μὲν*

16ην, 18ην, 20ὴν καὶ 22αν τοῦ μηνὸς ὁ α΄ κανών, τὴν δὲ 17ην, 19ην καὶ 21ην ὁ β΄.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Πεποικιλμένη». *Ἐν ταῖς λειτουργίαις, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· κοντάκιον* «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

16. Τρίτη. Ἡ ἐξ Ἐδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνος, ἥ τοι τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος († 298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου († 1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 15 Αὐγ. 1579), Ἀποστόλου († 1680) καὶ Σταματίου νεομαρτ.· τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἑσπερινοῦ) *«Ποίοις οἱ εὐτελεῖς χείλεσι»* (βλέπε 15 Αὐγ.), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν»* (16 Αὐγ.). Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ τῆς σειρᾶς *«Δῆμος τῶν μαθητῶν»,* Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον *«Ὅτε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ».* Ἀπολυτίκια *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ γεννήσει».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ὁ ἑξάψαλμος καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἱ. μανδηλίου (μετὰ στίχου *«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»*). Καταβασίαι *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμιωτέραν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι».* Ἐξαποστειλάριον τὸ τῆς σειρᾶς *«Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος»* δίς. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ τοῦ ἑσπερινοῦ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου μανδηλίου *«Ποίοις οἱ γηγενεῖς ὄμμασιν»* εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν 15 Αὐγούστου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν».* Ἀπολυτίκια *«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», «Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ τὸ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις».* Ἀπόστολος: 16ης Αὐγ., ζήτει Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ἱεροῦ μανδηλίου, 16ης Αὐγ. (Λκ. θ΄ 51-57, ι΄ 22-24 καὶ ιγ΄ 22). *«Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».*

17. Τετάρτη. Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἰουλιανῆς († 257), Δημητρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης († 1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιγ΄ 4-ιδ΄ 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. κ΄ 1-16).

18. Πέμπτη. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἑρμοῦ· ἀνακομιδὴ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ († 1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιδ΄ 6-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. κ΄ 17-28).

19. Παρασκευή. Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ΄ αἰ.). Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ, Στρατηγίου μαρτύρων († 304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδομ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιδ΄ 26-40).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μθ. κα΄ 12-14, 17-20).

20. Σάββατον. Σαμουὴλ προφήτου (1144 π.Χ.), Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιδ΄ 6-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε΄ 32-39).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Θαδδαίου ἀποστόλου (α΄ αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ΄ αἰ.). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν θ΄ (Τ.Μ.Ε., 15 Αὐγ. §§13-15).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει»*· κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 *«Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς 15ης Αὐγ.), Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἄσατε, λαοί, τῇ μητρί»* (ζήτει εἰς τὴν λιτὴν τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ γεννήσει».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν τῇ γεννήσει».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ γεννήσει».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα καθίσματα τῆς 21ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ β΄ τῆς ἑορτῆς (15 Αὐγ.) ἄνευ τῶν εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ὡς μεσῴδιον τὸ κάθισμα *«Ἐν χερσὶ τοῦ δι᾽ ἡμᾶς»* (ζήτει εἰς τὸν ὄρθρον τῆς 17ης τοῦ μηνός)· ἀφ᾽ ς΄ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Αἱ γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, δέσποτα»,* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς *«Ἀπόστολοι ἐκ περάτων»* ἅπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς *«Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου»* κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου»,* β΄) *«Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν»,* Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν *«Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, ψάλλονται τὰ τῆς ἑορτῆς ἀλλ᾽ εἰς τὸ β΄ μὲ ἐφύμνιον *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ἐν τῇ γεννήσει»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Τὴν ἐν πρεσβείαις».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. θ΄ ἐπιστ., *«Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί»* (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Ματθ., *«Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ»* (Μτθ. ιδ΄ 22-34).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

22. Δευτέρα. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ΄ αἰ.).

Σήμερον ἐν τῷ μηναίῳ τίθεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μάρτυρος Λούπου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 12-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 18-22).

Εἴδησις. *Ἔν τισι περιοχαῖς ὀρθῶς ἔχει ἐπικρατήσει (καὶ εἰς ἑορτάζοντας ἀκόμη ναοὺς) νὰ ψάλλεται σήμερον 22α τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων· ὅθεν εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς 21ης Νοεμ.,* «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»*, καὶ Εὐαγγέλιον τῆς 8ης Σεπτ.,* «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»*. Οὕτω τῇ ἐπαύριον 23ῃ θὰ ψαλῇ ἀμιγῶς ἡ τῆς ἀποδόσεως ἀκολουθία.*

23. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ΄ αἰ.), Εἰρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων († 202).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τοῦ *«Μακάριος ἀνὴρ»* καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν δὲ τῷ μεσονυκτικῷ ἄνευ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὄρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα *«Ἐν τῇ γεννήσει σου»*· συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἀντίφωνα, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ

ἀναγνώσματα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἀπόστολος Φιλιπ. β΄ 5-11· Εὐαγγέλιον Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28)· καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ 15ῃ Αὐγούστου.

Σημείωσις. *Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἔνθα σήμερον συμψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος καὶ ἡ πανηγυρικὴ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης.*

Εἴδησις. *Ἀπὸ αὔριον ἄρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Ἐπίσης, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, μέχρι μὲν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ψάλλονται καταβασίαι* «Σταυρὸν χαράξας»· *μέχρι δὲ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κοντάκιον* «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» *(πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου).*

24. Τετάρτη. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος (β΄ αἰ.). Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ († 1779)· μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Διονυσίου Αἰγίνης (1624).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ις΄ 4-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κα΄ 28-32).

Σημείωσις. *Ἔνθα ἑορτάζεται ὁ νεομάρτυς Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία ἑκατέρου ψάλλεται ἑορτάσιμος κατὰ τὴν εἰς ἑκάστην φυλλάδα διαλαμβανομένην τάξιν, ἀλλὰ καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ* «Σταυρὸν χαράξας». *Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα» *καὶ ἀναγνώσματα τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου.*

25. Πέμπτη. Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Ἀπόστολος: ἀποστ. Τίτου, 25 Αὐγ. (Τίτ. α΄ 1-5, β΄ 15-γ΄ 2, 12-15).

Εὐαγγέλιον: ἀποστόλων, 12ns Νοεμβρίου (Μτθ. ε΄ 14-19).

26. Παρασκευή. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. α΄ 12-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ΄ 23-33).

27. Σάββατον. Ποιμένος ὁσίου († 450)· Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. ιε΄ 30-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ιζ΄ 24 - ιη΄ 4).

Σημείωσις. *Ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου εὑρίσκεται εἴτε ἐν τέλει τοῦ Μηναίου εἴτε εἰς ἰδιαιτέραν φυλλάδα, ἥ τις τυχὸν προτιμηθεῖσα ψάλλεται ὡς ἔχει ἐκεῖ, ἡ δὲ τῆς ἡμέρας ἀκολουθία καταλιμπάνεται.*

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μωυσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος (δ΄ αἰ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Ἐζεκίου βασιλέως τοῦ δικαίου (750 π.Χ.). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν ι΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»,* Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»·* κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»,* ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Ἰδοὺ πεπλήρωται».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»,* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Τὸν ἀναστάντα Κύριον».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ι΄ ἐωθινὸν *«Μετὰ τὴν εἰς ᾅδου κάθοδον»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ι΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ι΄ Ματθ., *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Μτθ. ιζ΄ 14-23).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

29. Δευτέρα. † Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοπίστης ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης.

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου «ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 29 Αὐγ. §1). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Τρίτῃ ζ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης»* (Μτθ. ιδ΄ 1-13)· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας».* Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»·* Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, 29 Αὐγ., *«Ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον»* (Πρξ. ιγ΄ 25-32)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ βασιλεύς»* (Μρ. ς΄ 14-30)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

Εἴδησις. *Εἰς τὴν τράπεζαν νηστεία, ἤ τοι ξηροφαγία.*

30. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμ. κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ προδρόμου· Ἀλεξάνδρου († 340), Ἰωάννου († 595), Παύλου († 784) πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ια΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. β΄ 14-γ΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μτθ. κγ΄ 23-28).

31. Τετάρτη. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Θεοτόκε ἀειπάρθενε»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου»*· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. τῆς λειτουργίας, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28)· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Σημειώσεις. *1. Τὸ τροπάριον* «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου» *ὁρίζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ Τ.Μ.Ε. (§40).*

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἐξάπαντος σφάλματος, γράφεται «περιλαβοῦσα» ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ «περιβαλοῦσα».

ΜΗΝ
Σεπτεμβριος

Μην Σεπτεμβριος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. Πέμπτη. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἤ τοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυή (1440 π.Χ.), Ἀμμοὺν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν παρθένων καὶ ἀσκητριῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἑρμογένους τῶν αὐταδέλφων μαρτύρων· Συμεὼν στυλίτου († 459). Μελετίου ὁσίου. (Τυπικὸν 1ης Σεπτεμβρίου, §§1-3).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ *«Μακάριος ἀνήρ»*. Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»* τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α΄) καὶ τοῦ ὁσίου 6 (ἤτοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ἰδιομέλων –παραλείποντες τὸ α΄– ἕτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν *«Ὁ καιροὺς καρποφόρους»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ὁ ἀρρήτῳ σύμπαντα»* (κείμενον μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἶτα τὰ καθίσματα τῆς β΄ στιχολ. ὡς ἀκριβῶς ἔχουν (τὰ τῆς γ΄ στιχολ. καταλιμπάνονται). Ἐν συνεχείᾳ (παραλειπομένου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου καὶ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ) ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες ἅπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζήτει αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναίου) χῦμα, καὶ] ψάλλονται τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἑξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,
ἦχος δ΄, *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»*

Ὁ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῴζων τῷ

ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος

Ἀρρήτῳ πάντα ὡς Θεῷ ποιήσαντι σοφίᾳ, ἰσχύι τε παντουργικῇ διασῴζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῇ, ἐν τῇ σήμερον ἐτησίῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσίαις κράζοντες περιόδοις· Κύριε, εὔφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, κ.τ.λ. ὡς συνήθως. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».* Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ὁ πάσης δημιουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ὑπομονῆς στῦλος γέγονας»* καὶ τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ τῆς Ἰνδίκτου *«Ὁ τῶν αἰώνων ποιητής»* (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος: τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτ., *«Παρακαλῶ πρῶτον πάντων»* (Α΄ Τιμ. β΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτ»* (Λκ. δ΄ 16-22). *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».*

2. Παρασκευή. Μάμαντος μάρτυρος (γ΄ αἰ.), Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ († 595).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἑβδομ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. δ΄ 13-18).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Παρ. ια΄ ἑβδ. Ματθ. (Μθ. κδ΄ 27-33, 42-51).

3. Σάββατον. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος († 302), Θεοκτίστου ὁσίου († 467). Χαρίτωνος μάρτυρος· Πολυδώρου νεομάρτυρος († 1794)· ἀνακομιδὴ τοῦ ἱ. λειψάνου τοῦ ἁγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως († 1920).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (γενικὰ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ια΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. α΄ 3-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια΄ ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιθ΄ 3-12).

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Βαβύλα ἱερομάρτυρος († 251), Μωυσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἑρμιόνης († 117) θυγατρὸς τοῦ ἀποστ. Φιλίππου· Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροίᾳ μαρτύρων· Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 1781). Ἦχος β΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Τῆς ποίμνης σου, θεόφρον»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου»*· κοντάκιον *«Ἐν ἱερεῦσιν εὐσεβῶς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 4, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου ἀνὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Βάσιμον κρηπῖδα»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Βήματι τυράννου»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»* (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ὅτε κατῆλθες»*, *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*, Δόξα, *«Τοῦ προφήτου σου Μωυσέως»*, Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπερένδοξα»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον *«Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν»* καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν *«Φανερῶν ἑαυτόν»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Καὶ τρόπων μέτοχος», «Τοῦ προφήτου σου Μωυσέως»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ια΄ ἐπιστ., *«Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς»* (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια΄ Ματθ., *«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι»* (Μτθ. ιη΄ 23-35).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

5. Δευτέρα. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ε΄ 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιβ΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μρ. α΄ 9-15).

6. Τρίτη. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδότης μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8 Νοεμ. (Ἑβρ. β΄ 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. (Λκ. ι΄ 16-21).

7. Τετάρτη. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σώζοντος μάρτυρος († 304).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· κοντάκιον προεόρτιον *«Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία»·* Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ς΄ 11-16)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. α΄ 23-28).

8. Πέμπτη. † ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Τ.Μ.Ε., 8 Σεπτεμβρ., §§4-6).

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὸ γενέθλιον ἑορτάζομεν, δυνάμει...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ΄ στιχολ. κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν *«Ἡ παρθένος Μαριάμ»*. Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου, *«Ἀναστᾶσα Μαριάμ»* (Λκ. α΄ 39-49, 56). Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ *«Πύλην ἀδιόδευτον»* (καταλιμπανομένου τοῦ μεσῳδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχου *«Ὑπεραγία Θεοτόκε»* καὶ ἐν τέλει *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*. Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἑξῆς ἀντίφωνα:

Ἀντίφωνον α΄

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυὶδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἰδοὺ ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εὕρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. *Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...*

Ἀντίφωνον β΄

Ὤμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ᾑρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός...

Δόξα, Καὶ νῦν. *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Ὧδε κατοικήσω, ὅτι ᾑρετισάμην αὐτήν. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὕψιστος. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ. *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»*

Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».* Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»* καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα».* Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., *«Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλιπ. β΄ 5-11)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἀλλότριον τῶν μητέρων».* Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».*

9. Παρασκευή. Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).

Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους καθημερινὰς (ἐκτὸς Κυριακῆς) ἄχρι τῆς 21ης τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου ἄνευ Παρακλητικῆς (ὅρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Σεπτεμβ. 23 (Γαλ. δ΄ 22-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. β΄ 18-22).

10. Σάββατον πρὸ τῆς ὑψώσεως. Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας τῶν μαρτύρων († 305-311).

Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου– Σαβ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, ὃν ζήτει Σαβ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις»* (Α΄ Κορ. β΄ 6-9)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ὃ ζήτει Σαβ. ζ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ὁ φιλῶν πατέρα»* (Μτθ. ι΄ 37-ια΄ 1).

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Θεοδώρας ὁσίας († 491). Εὐφροσύνου (θ΄ αἰ.) τοῦ μαγείρου, Εὐανθίας μάρτυρος. Ἁγίας Θεοδώρας τῆς ἐν Βάστᾳ Ἀρκαδίας. Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν α΄.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, συμφώνως τῇ ὑπ᾽ ἀριθμὸν 2556/5.7.1993 ἐγκυκλίῳ τῆς Ἱ. Συνόδου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνιῶν, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ἰδιαιτέρᾳ φυλλάδι.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου»*· κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 *«Ἰωακεὶμ καὶ ἡ Ἄννα»* κ.λπ. (ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τῆς 11ης τοῦ μηνὸς) εἰς 4, Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς *«Ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ»*, Καὶ νῦν, *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς *«Εἰ καὶ θείῳ βουλήματι»* (ζήτει εἰς τὴν 11ην τοῦ μηνὸς ὡς δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἱρμῶν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεθέορτον μεσῴδιον κάθισμα *«Ἰούδα μεγαλύνθητι»* (μεσῴδιον τῆς 11ης τοῦ μηνός)· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»,* καὶ τὸ μεθέορτον *«Ἐκ τῆς ἀκάρπου σήμερον»* (11 Σεπτ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 *«Ὢ τοῦ παραδόξου θαύματος»* κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλίνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου»,* β΄) *«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ»,* Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν *«Εἰς τὸ ὄρος»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ β΄ μετ' ἐφυμνίου *«Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»* [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, ὃν ζήτει Κυρ. κβ΄ ἐπιστολῶν, *«Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα»* (Γαλ. ς΄

11-18)· Εὐαγγέλιον Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, *«Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν»* (Ἰω. γ΄ 13-17).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

12. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αὐτονόμου († 313) καὶ Κουρνούτου (γ΄ αἰ.) ἱερομαρτύρων· Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον τὴν α΄ ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ *«Μακάριος ἀνήρ»,* τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος μετὰ τοῦ καθίσματος αὐτοῦ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τῶν κανόνων, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μεσῴδιον κάθισμα *«Ἡ παρθένος Μαριάμ»·* ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικὸν καὶ τροπάρια μετὰ τὴν εἴσοδον τὰ τῆς 8ης Σεπτεμβρίου. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. η΄ 7-15)· Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ια΄ 47-54). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἀλλότριον τῶν μητέρων».* Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».*

13. Τρίτη. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορνηλίου ἑκατοντάρχου (α΄ αἰ.). Ἱεροθέου ὁσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας († 1745).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας».* Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Οὐρανὸς πολύφωτος».* Ἀπόστολος: τῶν ἐγκαινίων, Σεπτ. 13, *«Ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι»* (Ἑβρ. γ΄ 1-4)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Ἰουν. 29, *«Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας»* (Μτθ. ις΄ 13-19). *«Ἄξιον ἐστί».* Κοινωνικὸν *«Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».*

14. Τετάρτη. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Ϛ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὸν ζωοποιὸν σταυρόν»*, Δόξα, *«Ὡς τοῦ ἄνω στερεώματος»*· κοντάκιον *«Οὐρανὸς πολύφωτος»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις ἔχουν ὡς ἑξῆς· *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστὶ»* καὶ *«Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς»*. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* ἐκ τρίτου εἴς τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὸ *«Θεὸς Κύριος»*. Ἀπόλυσις *«Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὕψωσιν ἑορτάζομεν, προστασίαις τῶν τιμίων...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι *«Σταυρὸν χαράξας»*· ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο εἱρμοὶ *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε»*, *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου»*. Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἦχον δ΄ (ἅγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ἄρχονται τοῦ ἁσματικοῦ *«Ἅγιος ὁ Θεός»*, ὁ δὲ πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἱστάμενος ἱερεύς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς ἐν ἠὑτρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἴρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ ἐξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἁσματικὸν *«Ἅγιος ὁ Θεὸς»* μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμιώντων τὸν τίμιον Σταυρόν.

Α΄ ΥΨΩΣΙΣ. Ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν Σταυρὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρὶς ηὐτρεπισμένον τετραπόδιον, ἵσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ *«Σοφία· ὀρθοί»,* ἀποθέμενος δ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλων *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»,* ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν.

Α΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολούθως ὁ ἱερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ αὐτὸν λέγων *«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»·* οἱ χοροὶ τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἑκατόν, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας τρὶς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἠρέμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρόν, ἄχρι πληρώσεως τῆς α΄ ἑκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῇ ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν»·* οἱ χοροὶ τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἑκατόν, ἐνῷ ὁ ἱερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρὶς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β΄ ἑκατοντάδος.

Γ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς δυσμὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐκφωνῶν *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος»·* οἱ χοροὶ τὴν γ΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Δ΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὖθις ὁ ἱερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἁγίας ἐκκλη-*

σίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν δ΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ἱερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐκφωνῶν *«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν»*· οἱ χοροὶ τὴν ε΄ ἑκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὕψωσις· ὁ ἱερεὺς ἱστάμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ψάλλων τὸ κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ ἑκουσίως»,* εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτόν, ψάλλων *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἁγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν»,* ὃ ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἶθ᾽ οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα *«Δεῦτε, πιστοὶ»* κ.λπ.· τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἧς πληρωθείσης, ὁ β΄ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»* καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς».* Ἀντὶ τρισαγίου, *«Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, *«Ὁ λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ»* (Α΄ Κορ. α΄ 18-24)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς»* (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε».* Κοινωνικὸν *«Ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».* Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Εἰδήσεις. *1. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.*

2. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἴθισται νὰ λέγωνται ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ᾽ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθείς»· *κοντάκιον* «Ὁ ὑψωθείς».

15. Πέμπτη. Νικήτα μεγαλομάρτυρος († 372). Φιλοθέου ὁσίου (ι΄ αἰ.), Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεὼν Θεσσαλονίκης († 1429), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ Κρητός († 1811).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ι΄ 7-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ΄ ἑβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 28-35).

16. Παρασκευή. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου († 304).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιεορτάσιμος ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἤ τοι εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ μεγάλης δοξολογίας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ια΄ 5-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ΄ ἑβδομ. Ματθ. (Μρ. δ΄ 1-9).

Εἶναι δυνατὸν ὅμως [εἰς τὸν ἑσπερινόν νὰ γίνῃ εἴσοδος], εἰς τὸν ὄρθρον [νὰ ψαλοῦν καταβασίαι, καὶ] μετὰ τοὺς αἴνους νὰ παραλειφθοῦν τὰ ἀπόστιχα καὶ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη, ὁπότε εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκονται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας, Κυρ. ις΄ ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10), καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 36-50)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

17. Σάββατον μετὰ τὴν ὕψωσιν. Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος, μαρτύρων († 137).

Η ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Σαβ. μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζήτει Σαβ. ιβ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν»* (Α΄ Κορ. α΄ 26-β΄ 5)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτει τῇ Παρ. δ΄ ἑβδ. Ἰωάν., *«Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με»* (Ἰω. η΄ 21-30)· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε».*

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἱεροὺς ναοὺς ἡ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων.*

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ΄ αἰ.). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν β΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε τὸν λαόν σου»*· κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα στιχηρὰ 6 καὶ μεθέορτα 3 *«Τὸ ἀνυψούμενον ξύλον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, μεθέορτον *«Τοῦ τιμίου σταυροῦ σου»* (18 Σεπτ.), Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον *«Σήμερον ξύλον ἐφανερώθη»* (18 Σεπτ.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»*, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»*. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἓν τῆς ἑορτῆς. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς (14 Σεπτ.)· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς *«Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρίν»* (14 Σεπτ. μετὰ τὴν γ΄ ᾠδήν)· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Σταυρὸν χαράξας»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, *«Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»*, τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»*, καὶ τῆς ἑορτῆς *«Σταυρὸς ὁ φύλαξ»* (βλέπε 14 Σεπτ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς (14 Σεπτ.) προσόμοια 3 *«Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος»* κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α΄) *«Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιος ἐστί»,* β΄) *«Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς»*, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων προσελθούσαις»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ὡς ἐν τῇ α΄ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»,* καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ὁ ὑψωθείς».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς μετὰ τὴν ὕψωσιν, ζήτει Κυρ. κα΄ ἐπιστολῶν, *«Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος»* (Γαλ. β΄ 16-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτει Κυρ. γ΄ νηστ., *«Ὅς τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»* (Μρ. η΄ 34-θ΄ 1).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως *«Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

19. Δευτέρα. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων († 276).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιβ΄ 10-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. α΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. γ΄ 19-22).

20. Τρίτη. Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ († 118). Ἱλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος († 1804).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιβ΄ 20-ιγ΄ 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης α΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. γ΄ 23-δ΄ 1).

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ὁ ἅγιος περισσότερον, παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα τῶν αἴνων καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Κυρ. κζ΄ ἐπιστ.,* «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» *(Ἐφεσ. ς΄ 10-17)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιβ΄ Λουκᾶ* «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» *(Λκ. κα΄ 12-19)· κοινωνικὸν* «Εἰς μνημόσυνον».

21. Τετάρτη. Ἀπόδοσις τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κοδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀθηνῶν († 130)· Ἰωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.).

Εἴδησις. *Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ 22ᾳ μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.*

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν καταλιμπάνονται τὸ Ψαλτήριον, τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Αἱ ἀπολύσεις ἄνευ τοῦ χαρακτηριστικοῦ *«Ὁ ἀναστὰς»* διὰ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐν τῷ ὄρθρῳ σήμερον τὸ *«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι».* Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· τὸ συναξάριον τῆς 21ης τοῦ μηνός, μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν παραλείπεται ὡσαύτως ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τ. Σταυροῦ. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ιγ΄ 3-13)· Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Τετ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 1-15)· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλ᾽ εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* ὁ εἱρμὸς *«Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».*

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς.*

2. Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ἐὰν τυχὸν ἑορτάζεται ἅγιος, καταβασίαι εἰς τὸν ὄρθρον «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν* «Προστασία».

22. Πέμπτη. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης († 117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ († 320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α΄ 1-3, 20-β΄ 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. α΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 16-22).

23. Παρασκευή. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ῥαΐδος μάρτυρος, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσίων († 109), Νικολάου νεομ. τοῦ Καρπενησιώτου († 1672), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Κονίτσης († 1814).

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου *«Ὑγρὰν διοδεύσας»* καὶ ὁ τοῦ προδρόμου μετὰ στίχου *«Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ»*· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Προστασία»*· Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Σεπτ. 23, *«Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν»* (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, *«Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου»* (Λκ. α΄ 5-25). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

24. Σάββατον. Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσσης» ἐν Κυθήροις, Θέκλης μεγαλομάρτυρος. Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ *«Θεὸς Κύριος»* κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, λγ΄ Κυρ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ΄ 31-36).

Εἰδήσεις. *1. Ἔνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἴνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ΄ ἑβδ. (Μτθ. κε΄ 1-13).*

2. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσσης, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμψάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας σήμερον ναοὺς τῆς Μυρτιδιωτίσσης ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ καταβασιῶν τοὺς εἱρμοὺς

«Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ», *Ἀναγνώσματα τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλιπ. β΄ 5-11· Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28).*

Ἀπολυτίκιον Μυρτιδιωτίσσης.
Ἦχος δ΄. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ᾄσωμεν ᾄσμασι τῇ θεομήτορι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύτῳ τὴν ἴασιν βραβεύσασα».

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ (Α΄ ΛΟΥΚΑ). Εὐφροσύνης ὁσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε΄ αἰ.). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν γ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἐὰν ἐψάλη χθὲς ἡ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσσης, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου· ἄλλως τὰ τῆς ἁγίας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Τὸ καθαρὸν τῆς ἁγνείας σου»,* Καὶ νῦν, *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».* Εἴσοδος κ.τ.λ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν *«Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, *«Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Χαῖρε, πύλη Κυρίου»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἱρμῶν), καὶ ὁ α΄ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα,

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»,* τῆς ἁγίας *«Τὸν ἄρχοντα διελαθες»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Θρόνοι καὶ κυριότητες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ γ΄ ἑωθινὸν *«Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ιδ΄ ἐπιστ., *«Ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς»* (Β΄ Κορ. α΄ 21-β΄ 4)· Εὐαγγέλιον Κυρ. α΄ Λουκᾶ, *«Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ»* (Λκ. ε΄ 1-11).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

26. Δευτέρα. † Ἡ μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεὼν τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τιμίας κάρας τοῦ ἀποστόλου Ἀνδρέου ἀπὸ Ῥώμης εἰς Πάτρας καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἱ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ εὐαγγελιστοῦ εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὄρθρου –ἐκ τῶν βημοθύρων– τὸ ια΄ ἑωθινὸν *«Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς»* (Ἰω. κα΄ 1, 15-25). Οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν».* Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν

εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολε Χριστῷ»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία»*. Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτ., *«Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται»* (Α΄ Ἰω. δ΄ 12-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Εἱστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ»* (Ἰω. ιθ΄ 25-27, κα΄ 24-25). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

27. Τρίτη. Καλλιστράτου μάρτυρος († 304)· Ἀριστάρχου ἀποστόλου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος († 1764).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε΄ ἑβδ. ἐπ. (Γαλ. β΄ 21 - γ΄ 7).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 12-16).

28. Τετάρτη. Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ († 350). Βαροὺχ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ΄ 16-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 33-39).

29. Πέμπτη. Κυριακοῦ ὁσίου († 556). Πετρωνίας μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 12-19).

30. Παρασκευή. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ († 335). Ῥιψιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ᾽ αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ΄ 8-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 17-23).

ΜΗΝ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Μὴν Ὀκτωβριος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα καὶ μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. Σάββατον. Ἀνανίου ἀποστόλου, Ῥωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ (ς΄ αἰ.) καὶ ποιητοῦ τῶν κοντακίων. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Κουκουζέλους. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτωβρίου 1 (Πρξ. θ΄ 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 17-26).

Εἴδησις. *Ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθείσῃ κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.*

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ (Β΄ ΛΟΥΚΑ). Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος (304). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν δ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἀπόστολε ἅγιε»*, Δόξα, *«Ἐν σοί, πάτερ»*· κοντάκιον *«Ὁ ἐν πρεσβείαις»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, *«Διδασκαλίαν τῆς πλάνης»*, Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Τὸν φωστῆρα τὸν θεολαμπῆ»*, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον *«Ὦ θαύματος καινοῦ»* (Παρακλητική, ἦχος β΄, Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»*, Δόξα, *«Καὶ τρόπων μέτοχος»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»*). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»* καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ΄ ἑωθινὸν *«Ὄρθρος ἦν βαθύς»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Καὶ τρόπων μέτοχος»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιε΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»* (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. β΄ Λουκᾶ, *«Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν»* (Λκ. ς΄ 31-36).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

3. Δευτέρα. Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν († 96). Ῥουστικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δαμάριδος (α΄ αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: τοῦ ἁγίου, Ὀκτ. 3 (Πρξ. ιζ΄ 16-34).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 24-30).

Σημείωσις. *Ὅπου ἂν ἑορτάζεται ὁ ἅγιος, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος· καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· *κοντάκιον* «Προστασία»· *Εὐαγγέλιον: τοῦ ἁγίου, Παρ. ς΄ ἑβδ. Ματθ. (Μθ. ιγ΄ 44-54).*

4. Τρίτη. Ἱεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε΄ 11-21).

Εὐαγγέλιον: Τρ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 37-45).

5. Τετάρτη. Χαριτίνης μάρτυρος († 304)· Μεθοδίας ὁσίας τῆς ἐν Κιμώλῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ς΄ 2-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 46-ζ΄ 1).

6. Πέμπτη. † Θωμᾶ (τοῦ καὶ Διδύμου) ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ΄. Ἐρωτηίδος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ἑωθινὸν θ΄ (Ἰω. κ΄ 19-31).

7. Παρασκευή. Σεργίου καὶ Βάκχου μεγαλομαρτύρων († 290-303). Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος (δ΄ αἰ.), Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α΄ αἰ.) μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α΄ 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 31-35).

8. Σάββατον. Πελαγίας ὁσίας († 457). Πελαγίας τῆς παρθενομάρτυρος († 303), Ταϊσίας τῆς πρώην πόρνης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (γενικαὶ τυπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ι΄ 23-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε΄ 27-32).

9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ΄ (Γ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἰακώβου ἀποστόλου, υἱοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α΄ αἰ.). Ἀβραὰμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α΄ αἰ.), Ἀνδρονίκου ὁσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ. Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν ε΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἐν σοί, μῆτερ»*· κοντάκιον *«Τὸ σῶμα τὸ σόν».*

Σημείωσις. *Ἐν Κυριακῇ, κατὰ παλαιὰν τάξιν μνημονευομένην εἰς ὑποσημείωσιν τοῦ Μηναίου, ἡ διὰ τὴν σήμερον ἀκολουθία τῶν ὁσίων καταλιμπάνεται ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις, μετὰ δὲ τῆς ἀναστασίμου συμψάλλεται μόνον ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου. Συναφεῖς εἶναι καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. Νοεμ. 11, §§2-3, καὶ Ἰουλ. 7, §§2-4.*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 *«Τῷ καλάμῳ τῆς χάριτος»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Τὴν τοῦ θείου Πνεύματος»,* Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου *«Πιστῶς πανηγυρίζομεν»,* Καὶ νῦν, *«Ναὸς καὶ πύλη»* (Παρακλ., ἦχος πλ. α΄, Σαβ. ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»,* Δόξα, *«Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε»,* Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον τοῦ ἀποστόλου κάθισμα *«Τὴν σοφίαν τὴν ὄντως»,* Δόξα, Καὶ νῦν, εὐθὺς τὸ θεοτοκίον *«Ὡς πανάμωμος νύμφη»·* ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ε΄ ἀναστάσιμον *«Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός»,* τοῦ ἀποστόλου *«Ὡς μύστης*

καὶ ἀπόστολος» καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Σὲ οἱ προφῆται ἅπαντες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 *«Ἔλαμψας ἀπόστολε»* κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ»,* β) *«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»,* Δόξα, τὸ ε΄ ἑωθινὸν *«Ὦ τῶν σοφῶν σου κριμάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Ἀπόστολε ἅγιε Ἰάκωβε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. ις΄ ἐπιστ., *«Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν»* (Β΄ Κορ. ς΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ΄ Λουκᾶ, *«Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν»* (Λκ. ζ΄ 11-16).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

10. Δευτέρα. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου ὁσίου (η΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α΄ 22-β΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 36-50).

11. Τρίτη. Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἑπτά· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας (850).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Πέμ. γ΄ ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η΄ 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης δ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 1-3).

12. Τετάρτη. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτ. († 850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου († 1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἁγίων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. γ΄ 8-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η΄ 22-25).

13. Πέμπτη. Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων († 251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν († 1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ΄ 14-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 7-11).

14. Παρασκευή. Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ († 787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ΄ 17-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 12-18).

15. Σάββατον. Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης († 310). Σαβίνου ὁσίου († 760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιδ΄ 20-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. ς΄ 1-10).

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ (Δ΄ ΛΟΥΚΑ). «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ ζ΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Λογγίνου ἑκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α΄ αἰ.). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν ς΄.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων πατέρων ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 11ην Ὀκτωβρίου (Τ.Μ.Ε., 11η Ὀκτωβρ. §§1-3).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν *«Τὰς μυστικάς»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων *«Τὴν ἐτήσιον μνήμην»*, Καὶ νῦν, *«Νεῦσον παρακλήσεσιν»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, Δόξα, *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»*, Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον τῶν πατέρων *«Ἀπο-*

στολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, *«Θεοτόκε, ἡ προστασία»,* τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ὑπερδεδοξασμένος εἶ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ϛ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἶτα ψάλλεται τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ϛ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ϛ΄ ἀναστάσιμον *«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»,* τὸ τῶν πατέρων *«Πατέρες οὐρανόφρονες»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν *«Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ϛ΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυριακῆς τῶν πατέρων, 11 Ὀκτ., *«Πιστὸς ὁ λόγος»* (Τίτ. γ΄ 8-15)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. δ΄ Λουκᾶ, *«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων»* (Λκ. η΄ 5-15).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Σημείωσις. *Ἡ σημερινὴ Κυριακή, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.*

17. Δευτέρα. Ὡσηὲ τοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει· ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ΄ 25-32).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 18-22).

18. Τρίτη. † Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Μαρίνου μάρτ. τοῦ γέροντος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 18 Ὀκτ. §1), ἤ τοι μετὰ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν γίνεται εἴσοδος· εἰς τὰ ἀπόστιχα Καὶ νῦν *«Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου»* (Παρακλ., ἦχος πλ. β΄, Τετάρτη ἑσπέρας)· ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολε ἅγιε»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγονται καταβασίαι, ψάλλονται ὅμως αἶνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Προστασία»·* Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 18 Ὀκτ., *«Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε»* (Κολασ. δ΄ 5-11, 14-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ. τῆς λειτουργίας, *«Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει»* (Λκ. ι΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».*

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ ἀποστόλου τιμωμένους ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ὅτε, καταλιμπανομένης τῆς Παρακλητικῆς, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Ἡ παροῦσα μυριόλεκτος σημείωσις εἶναι περιττὴ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἄκρῳ δακτύλῳ ἁψαμένους τοῦ Τυπικοῦ.*

19. Τετάρτη. Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτ. († 307).

Ἀπόστολος: προφήτου, Τρ. διακαινησίμου (Πρξ. β΄ 14-21).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 44-50).

20. Πέμπτη. Ἀρτεμίου μεγαλομ. († 326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος († 462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ († 1581).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ε΄ 33-ς΄ 9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 49-56).

Εἴδησις. *Ὅπου ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γερασίμου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, οὗ τινος προηγοῦνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὄρθρου, δοξαστικὰ ὅμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἁγίου (τυπικὸν 20ῆς Ὀκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὁμοίως τὰ ἀναγνώσματα τοῦ τιμωμένου ἁγίου. Εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ ἁγίου (ἢ τῆς ὁσίας) ναοὺς ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.*

21. Παρασκευή. Ἱλαρίωνος ὁσίου († 371). Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ· Θεοδότης καὶ Σωκράτους μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Μονεμβασίας († 1773), Φιλοθέου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. ς΄ 18-24).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ι΄ 1-15).

22. Σάββατον. Ἀβερκίου ἰσαποστόλου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως († 167), τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἁγίων ἑπτὰ παίδων († 250).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).
Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 39-45).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ΄ 1-10).

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ΄ (Ϛ΄ ΛΟΥΚΑ). † Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου († 63). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν ζ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Κανόνα πίστεως»*, Δόξα, *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἱερέα μέγιστον»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 *«Δεῦτε τὸ μνημόσυνον»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτοῦ *«Αἵματι τοῦ μαρτυρίου»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας*.

* Τὸ Τ.Μ.Ε. (Ὀκτ. 23 §2) ὁρίζει εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου, ἅ τινα δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸ Μηναῖον.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου *«Τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ»,* Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον *«Ἀνύμφευτε παρθένε»* (Παρακλ., ἦχος πλ. δ΄).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, *«Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητής»,* Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ΄) μετὰ πάσης τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ζ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι ἦραν τὸν Κύριον»,* τοῦ ἀποστόλου *«Ὡς ἱεράρχης πρώτιστος»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Ἡ φοβερὰ τῆς κρίσεως».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 *«Τῶν εὐσεβούντων τὰ πλήθη»* κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ»,* β) *«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα»,* Δόξα, τὸ ζ΄ ἑωθινὸν *«Ἰδοὺ σκοτία καὶ πρωί»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἀποστόλου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Ὡς τοῦ Κυρίου μαθητὴς»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου, 23 Ὀκτ.– τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. κ΄ ἐπιστ., *«Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον»* (Γαλ. α΄ 11-19)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ς΄ Λουκᾶ, *«Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν»* (Λκ. η΄ 27-39).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

24. Δευτέρα. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος (β΄ αἰ.)· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι΄ 22-24).

25. Τρίτη. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν νοταρίων († 355), μαρτύρων· Ταβιθᾶς, ἣν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 1-10).

26. Τετάρτη. † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου († 306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740).

Ἡ ἀκολουθία ἅπασα ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ Καὶ νῦν, *«Δέσποινα πρόσδεξαι»* (Παρακλ. ἦχος πλ. δ΄, Δευτ. πρωί). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου ἔν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὄρθρῳ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ ἅπαξ. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἁγίου, Τρ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων»* (Λκ. κα΄ 12-19). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».* Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀπολυτίκια *«Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν», «Μέγαν εὔρατο»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, 26 Ὀκτ., *«Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»* (Β΄ Τιμ. β΄ 1-10)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ΄ ἑβδ. Ἰωάν., *«Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»* (Ἰω. ιε΄ 17-ις΄ 2). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β΄ τροπαρίου τῶν αἴνων τοῦ ἁγίου,* «Τεῖχος ὠχυρωμένον ἡμῖν», *μετὰ τὰς λέξεις* «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», *ψάλλεται οὕτως:*

«...ἣν λυτρωθεῖσαν ἔνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἱκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου (Α΄) Παπαδοπούλου.

27. Πέμπτη. Νέστορος μάρτυρος († 306)· Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλάτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α΄ 20-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ς΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 14-23).

28. Παρασκευή. † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων· Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου. Τῶν ἐν Ῥεθύμνῃ τεσσάρων νεομαρτύρων († 1824). Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἑλλήνων ἐν Βορείῳ Ἠπείρῳ πολέμῳ (1940).

Εἰδήσεις. *1. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνέκρινεν ἀπὸ τοῦ 1952 ὅπως ἡ τῇ 1ῃ Ὀκτωβρίου ἀγομένη ἑορτὴ τῆς ἱερᾶς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῇ σήμερον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς.*

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἱερᾶς Σκέπης ζήτει ἢ ἐν τῷ Μηναίῳ ἢ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἑορτάσιμος ὡς ἔχει. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐχὴ ἀπολύσεως *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ μητρός, ἧς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἑορτάζομεν, δυνάμει...»*. Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς 28ης τοῦ μηνὸς (ἐκ

τοῦ Μηναίου) καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (τῆς τιμίας Σκέπης)· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 21 Νοεμ., *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἑξῆς·

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἦχος α΄·

«Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἣν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερῶς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς· σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βοῶντές σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἁγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθείᾳ ἄχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον *«Τῇ ὑπερμάχῳ»*, καὶ εὐθὺς ἡ κάτωθι δοξολογία εἰς ἦχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ἡ δεξιά σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύι· ἡ δεξιά σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Οἱ ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἶκοι ἠρημώθησαν καὶ ἡμεῖς περιυβρίσθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ· πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα αἱ ἑξῆς αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (ἐκτενοῦς) ἱκεσίας, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς μεθ᾽ ἑκάστην αὐτῶν ἀνὰ ἓν τριπλοῦν *«Κύριε, ἐλέησον»*, ἐξαιρέσει τῆς πέμπτης, μεθ᾽ ἣν ψάλλεται *«Αἰωνία ἡ μνήμη»* γ΄, καὶ τῆς ἕκτης, μεθ᾽ ἣν ψάλλεται τὸ *«Κύριε, ἐλέησον»* ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰωνίας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχήν:

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τῇ σῇ ἀγαθότητι ἐπὶ τὴν εὔσημον ταύτην ἡμέραν ἤγαγες ἡμᾶς ἀναμέλψαι σοι ᾠδὴν ἐπινίκιον τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ἰδοὺ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ ἀνάμνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιά σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Λαὸς γὰρ πόρρωθεν ἰταμὸς καὶ ἀνελέητος ἀνέβη ὡς λέων ἐκ τῆς μάνδρας αὐτοῦ, ἐξῆρε καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἐξολοθρεύων ἔθνη, τιθεὶς τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν καὶ πόλεις καθαιρῶν παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτάς. Ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ. Οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν εἶδον τὰ ὄρη, καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάσας τὰς θαλάσσας ταρασσομένας, τὸν οὐρανὸν φλεγόμενον καὶ πάσας τὰς πόλεις ἐμπεπυρισμένας, καὶ εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια καὶ ἐκρύβησαν εἰς τὰς τάφρους. Καὶ ἦκεν ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔθνος τὸ ὁπλομάχον καὶ εἶπον ἡμῖν· Κύψατε, ἵνα παρέλθωμεν. Ὁ δὲ λαός σου ἀνέστη καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἠμύνατο αὐτοῖς καὶ ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ ἐδίωξεν εἷς χιλίους καὶ δύο μετεκίνησαν μυριάδας.

Ἀλλ᾽ ἔδει πληρωθῆναι τὴν βουλήν σου, ὁ Θεός, καὶ ἔστρεψας τὴν νίκην ἡμῶν εἰς ἦτταν καὶ ἦλθον τὰ ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου καὶ ἐμίαναν τὴν χώραν ἡμῶν. Ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς. Ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σου προσέθηκαν πληγάς· ἔθου ἡμᾶς ὡς λίθον καταπατούμενον καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγες ἡμᾶς· οἱ μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαζον ἑαυτοῖς καὶ ἐγενήθημεν ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν· οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν ἐτελεύτησαν ἐν λιμῷ· ἐπένθησεν ἡ γῆ καὶ ἐκ πάσης οἰκίας ἤρθη εὐφροσύνη καὶ χαρά· καὶ ἐκλαίομεν οὐ τοὺς τεθνηκότας οὐδὲ ἐθρηνοῦμεν ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἐκλαίομεν κλαυθμῷ τοὺς ἐκπορευομένους, ὅτι οὐκ ἦν ἐπιστρέψαι ἔτι καὶ ἰδεῖν τὴν γῆν τῆς πατρίδος αὐτῶν.

Ὅτε δὲ συνετελέσθη ἡ πονηρία τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις ἡμῶν, ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Κύριος καὶ ὁ Ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐξαπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν καὶ ἀστραπὰς ἐπλήθυνε καὶ συνετάραξεν αὐτούς· ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ἐπαρθῆναι ἐκλιπόντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον· οἱ μεγαλορρημονοῦντες ὠνειδίσαντο αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν, καὶ ἐγενήθησαν αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες ἡμᾶς, ὅτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει συντριβήσονται.

Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Σὺ βασιλεὺς ἡμῶν, σὺ ἄρχων, σὺ καὶ κριτής, ὅτι ἡ δικαιοσύνη σου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται καὶ τὸ σωτήριόν σου εἰς γενεὰς γενεῶν. Τὰς ὁδούς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὁδήγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, καὶ μακάριον τὸ ἔθνος, οὗ ἐστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, ἵνα αὐλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς δι-

καίων καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατείλῃ, ἵνα οἵ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρομέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὁ χορὸς *«Ἀμήν»*, καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ *«Δι᾽ εὐχῶν»*.

29. Σάββατον. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας (γ΄ αἰ.), Ἀβραμίου ὁσίου (360).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιθ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Κορ. ιε΄ 58-ις΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ς΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. η΄ 16-21).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΘ΄ (Ε΄ ΛΟΥΚΑ). Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων († 285). Κλεόπα καὶ Ἀρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων. Ἦχος β΄, ἑωθινὸν η΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἀσματικὴν χορείαν»*, Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτῶν *«Ὦ θαύματος καινοῦ»*.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ὅτε κατῆλθες»*, Δόξα, *«Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»*, Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν»*). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον *«Δύο ἀγγέλους βλέψασα»,* τοῦ Μηναίου *«Φοινίξας ἐρυθρότερον»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ *«Σὲ κιβωτὸν καὶ τράπεζαν».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν *«Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ὅτε κατῆλθες», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»,* καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ιθ΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς καὶ Πατήρ»* (Β΄ Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος»* (Λκ. ις΄ 19-31).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

31. Δευτέρα. Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος († 250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ († 1754).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β΄ 12-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 29-33).

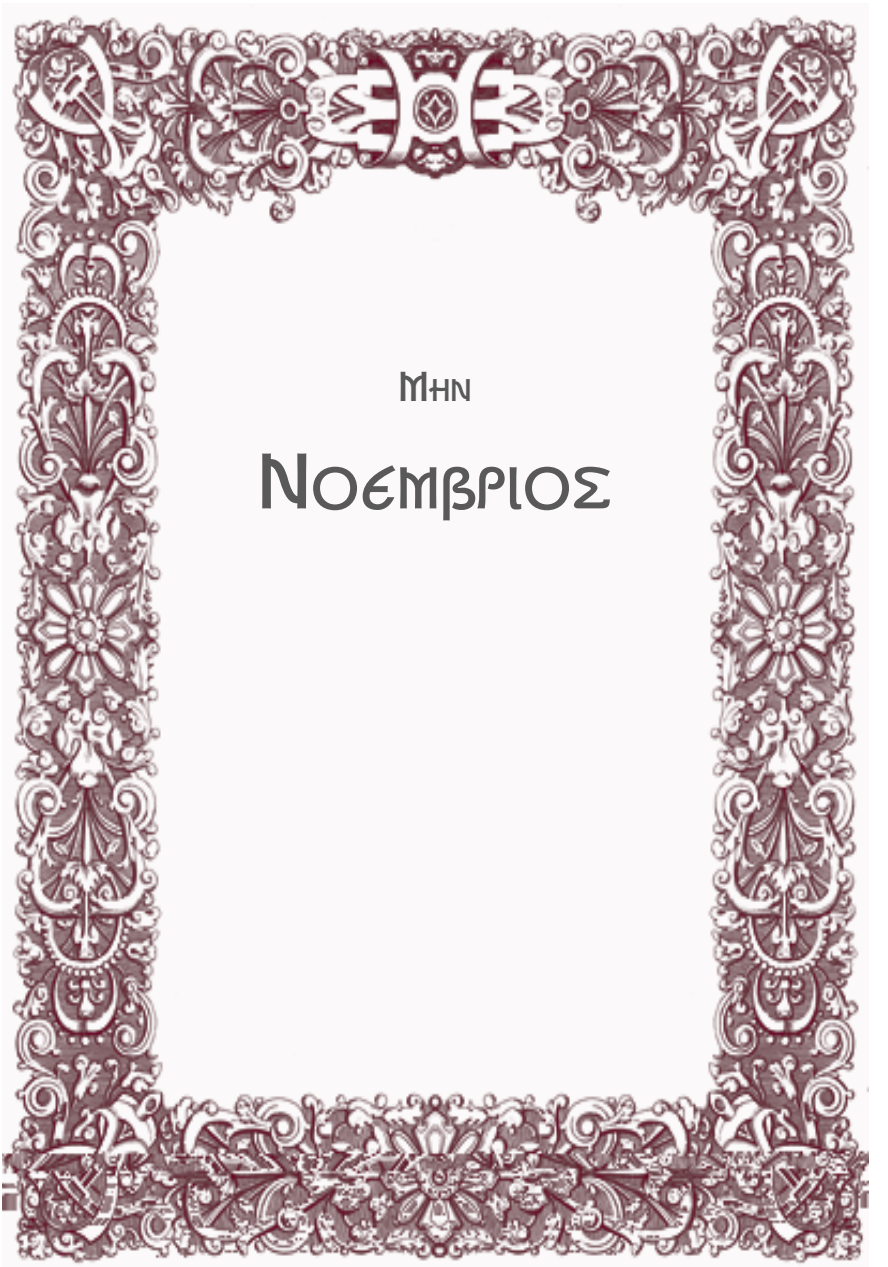
ΜΗΝ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Μὴν Νοέμβριος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 14

1. Τρίτη. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης (τῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας). Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις΄ αἰ.), Ἰακώβου ἱερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμ. §1), ἤ τοι εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῶν ἁγίων, Νοεμ. 1η, *«Ὑμεῖς ἐστὲ σῶμα Χριστοῦ»* (Α΄ Κορ. ιβ΄ 27-ιγ΄ 8)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 34-41)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημειώσεις. *1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἁγίων εἴθισται εἰς ὡρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἴνους τοῦ Μηναίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, ὁπότε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον* «Προστασία»· *Εὐαγγέλιον: τῶν ἁγίων, 1ης Νοεμβρίου,* «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς» *(Μτθ. ι΄ 1, 5-8).*

2. Ἔνθα ἰδιαιτέρως τιμῶνται οἱ ἅγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἰδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μὲ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ἰουλίου, ὁπότε γίνεται εἴσοδος εἰς τὸν ἑσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» *εἰς τὸν ὄρθρον.*

3. Ἔνθα τιμᾶται ὁ ὅσιος Δαυίδ (ἢ ὁ ἱερομάρτυς Ἰάκωβος), ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

2. Τετάρτη. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων (341-345). Θεοδώρου, Λάμπρου καὶ ἀγνώστου, τῶν ἐν Ἀγρινίῳ νεομαρτύρων (1786).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις, §§1-30. Διὰ τὰ Σάββατα μὲ «Θεὸς Κύριος» βλέπε αὐτόθι §§31-44, διὰ δὲ τὰ Σάββατα μὲ «Ἀλληλούια» αὐτόθι §§45-51.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β΄ 24-30).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 42-46).

3. Πέμπτη. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ΄ αἰ.)· ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου († 1797).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ΄ 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια΄ 47-ιβ΄ 1).

4. Παρασκευή. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου († 846), Νικάνδρου καὶ Ἑρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἐλεήμονος, Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Δράμᾳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ΄ 8-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 2-12).

5. Σάββατον. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ΄ αἰ.). Ἑρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. α΄ 8-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 1-6).

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κ΄ (Ζ΄ ΛΟΥΚΑ). Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ († 350). Λουκᾶ ὁσίου († 800-820), Λεονάρδου ὁσίου. Ἦχος γ΄, ἑωθινὸν θ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἀρχιερατικὴν στολὴν ἐνδυσάμενος»*, Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Πῶς μὴ θαυμάσωμεν»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἀσκήσεως τὸ πέλαγος»*, Καὶ νῦν, *«Ὦ θαύματος καινοῦ»* (Παρακλ., ἦχος β΄, Σαββάτῳ ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια»,* Δόξα, *«Θείας πίστεως ὁμολογία»,* Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ᾽ ϛ΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.τ.λ., τὸ θ΄ ἀναστάσιμον *«Συγκεκλεισμένων, δέσποτα»,* τοῦ Μηναίου *«Τὸν Παῦλον ἐκμιμούμενος»* καὶ θεοτοκίον *«Θεὸν σαρκὶ ὃν ἔτεκες».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ θ΄ ἑωθινὸν *«Ὡς ἐπ᾽ ἐσχάτων»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Εὐφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Θείας πίστεως ὁμολογία»,* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Προστασία».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος: Κυρ. κ΄ ἐπιστ., *«Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθέν»* (Γαλ. α΄ 11-19)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάιρος»* (Λκ. η΄ 41-56).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

7. Δευτέρα. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ΄ αἰ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει (1053).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κα΄ ἑβδομ. ἐπιστ. (Φιλιπ. δ΄ 10-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ν΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 13-15, 22-31).

8. Τρίτη. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (τυπικὸν 8ης Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ· *«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα»* καὶ *«Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα».* Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε»* (Μτθ. ιη΄ 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».* Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»,* καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἴδησις. *Οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», *ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἑξῆς σημεῖα:*

Ὠδὴ α΄ «...καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἴσοδον».

Ὠδὴ γ΄ «...πνευματικόν, στερέωσον· κἂν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

Ὠδὴ ε΄ «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὅς περ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Ὠδὴ θ΄ «...φύσις γεραίρουσα τὰ ἱερὰ εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός».* Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., *«Εἰ ὁ δι᾽ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος»* (Ἑβρ. β΄ 2-10)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει»* (Λκ. ι΄ 16-21). Κοινωνικὸν *«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλούια».*

9. Τετάρτη. Ὀνησιφόρου μάρτυρος (γ΄-δ΄ αἰ.), Ματρώνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας († 889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ († 1920).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 18-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 48-59).

Σημείωσις. *Ἔνθα τιμᾶται ἡ ἁγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἅγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἁγίου θὰ ψαλῇ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.*

Εἴδησις. *Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται μὲν καταβασίαι* «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» *μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν* «ταύτης τὴν εἴσοδον» *(βλέπε εἴδησιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου), εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ὡς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον* «Ὁ καθαρώτατος ναός».

10. Πέμπτη. Ὀλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Ὀρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως († 304). Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ Καππαδόκου († 1924).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α΄ 24-β΄ 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 1-9).

11. Παρασκευή. Μηνᾶ († 304), Βίκτωρος (β΄ αἰ.) καὶ Βικεντίου διακόνου († 304) μαρτύρων, Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 31-35).

12. Σάββατον. Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 616-620)· Νείλου ὁσίου τοῦ μυροβλύτου (ε΄ αἰ.).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κα΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. γ΄ 12-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 37-43).

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ΄ (Η΄ ΛΟΥΚΑ). Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου († 407). Ἦχος δ΄, ἑωθινὸν ι΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Ἐν τῇ ὑπομονῇ σου»*, Δόξα, *«Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»*· κοντάκιον *«Τὸν πλοῦτον τὸν σόν»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6* καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 *«Τὴν χρυσήλατον σάλπιγγα»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Ὅσιε τρισμάκαρ»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἱεράρχου *«Σάλπιγξ χρυσόφωνος»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως»,* Δόξα, *«Ἡ τοῦ στόματός σου»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν τῷ μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ τοῦ στόματός σου».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῆς α΄ στιχολογίας (ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*), τὰ ἀναστάσιμα τῆς β΄ στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν, καὶ τὰ διὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τοῦ ἁγίου *«Τοῖς χρυσέοις λόγοις σου»,* Δόξα, *«Οὔτε ἔχθρα συνόδου»,* Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον *«Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην».* Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν, καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου *«Τῆς μετανοίας γεγονὼς θερμότατος»* μετὰ στίχου *«Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν»· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς* τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μεσῴδιον κάθισμα τοῦ ἱεράρχου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ· *ἀφ᾽ ς΄* τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

---

* Εἰς τοὺς ἐπ᾽ ὀνόματι τοῦ ἁγίου ναοὺς ψάλλονται στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 6, ἤ τοι τὰ 3 ἑσπέρια *«Τὴν χρυσήλατον σάλπιγγα»* κ.λπ. καὶ τὰ 3 τῶν ἀποστίχων *«Χαίροις τὸ χρυσαυγές».*

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»* (βλέπε εἴδησιν 8ης Νοεμ.)· *«Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ι΄ ἀναστάσιμον *«Τιβεριάδος θάλασσα»,* τοῦ ἱεράρχου *«Τὸν μεγαλοφωνότατον»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Παρθένε παναμώμητε».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 4 *«Χρυσοῦ τηλαυγέστερον»* κ.λπ., μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) *«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν»,* β) *«Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν»,* Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἱεράρχου *«Χρυσέοις ἔπεσι»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ ἱεράρχου].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἡ τοῦ στόματός σου»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, Νοεμ. 13, *«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς»* (Ἑβρ. ζ΄ 26-η΄ 2)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η΄ Λουκᾶ, *«Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Λκ. ι΄ 25-37).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω»* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

14. Δευτέρα. † Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ΄ (α΄ αἰ.). Γρηγορίου ἀρχιεπισκ. Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ († 1340), Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Ὑδραίου († 1800).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ Παρακλητικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν (Τ.Μ.Ε. 14 Νοεμ. §1), ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολε ἅγιε Φίλιπ-*

πε» ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ᾽ εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δὶς μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός».* Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Κυρ. α΄ νηστ., *«Ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»* (Ἰω. α΄ 44-52). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».*

15. Τρίτη. Γουρία, Σαμωνᾶ († 299-306) καὶ Ἀβίβου († 222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β΄ 20-γ΄ 3).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ΄ 25-35).

16. Τετάρτη. † Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου, ὡς στερουμένη καθισμάτων τῶν στιχολογιῶν τοῦ ὄρθρου, εἶναι ἡμιεορτάσιμος καὶ ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἤ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ τῶν στιχηρῶν τοῦ ἀποστόλου εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολε ἅγιε»* ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὄρθρου ἅπαξ (ἀλλ᾽ εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δὶς μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».* Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»·* Ἀπόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Τρ. δ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων»* (Ῥωμ. ι΄ 11-ια΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ε΄ ἑβδ. Ματθ., *«Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον»* (Μτθ. θ΄ 9-13)· κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».*

17. Πέμπτη. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας († 270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως († 471).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ΄ 2-9).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις΄ 1-9).

18. Παρασκευή. Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. († 306). Ῥωμανοῦ μάρτυρος († 308), Ζακχαίου διακόνου († 307), Ἀναστασίου νεομάρτ. ἐκ Παραμυθίας († 1743).

Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ καταλιμπάνονται ἐν οἱᾳδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχῃ σήμερον, διότι ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ. Ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Πλάτωνος *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε».*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ΄ 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ις΄ 15-18, ιζ΄ 1-4).

19. Σάββατον. Ἀβδιοὺ προφήτου (θ΄ π.Χ. αἰ.), Βαρλαὰμ μάρτυρος († 304). Ἡλιοδώρου († 272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κβ΄ ἑβδ. ἐπ. (Β΄ Κορ. ε΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ΄ 57-62).

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ΄ (Θ΄ ΛΟΥΚΑ). Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου († 816) ὁσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως († 447). Ἦχος πλ. α΄, ἑωθινὸν ια΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 3 *«Λαμπαδηφόροι παρθένοι»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Σήμερον ὁ θεοχώρητος»,* Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου *«Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».* Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἰδιόμελον τοῦ Μηναίου *«Δεῦτε πάντες οἱ πιστοί».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον *«Χαρὰν προμνηστεύεται».*

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, *«Χαρὰν προμνηστεύεται».* [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια (20 Νοεμ.). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ προεόρτιος τοῦ Μηναίου *«Ἁγίων εἰς ἅγια»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς μόνον τὸ προεόρτιον μεσῴδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου *«Ὁ ναὸς ὁ τοῦ*

Θεοῦ»· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ προεόρτιοι εἱρμοὶ *«Ἀνοίξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἴσοδον»* (βλέπε εἴδησιν 8ης Νοεμ.)· *«Τὴν τιμιωτέραν», «Ἅπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «*Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν*» καὶ τὸ προεόρτιον *«Θεοῦ σοφίας τέμενος».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια (τὰ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων) 3 *«Δεῦτε πιστοὶ συνελθόντες»* κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) *«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονταί σοι»,* β) *«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως»,* Δόξα, τὸ ια΄ ἑωθινὸν *«Φανερῶν ἑαυτόν»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἤχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Χαρὰν προμνηστεύεται»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τὸ προεόρτιον *«Εὐφροσύνης σήμερον».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κβ΄ ἐπιστ., *«Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν»* (Γαλ. ς΄ 11-18)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ΄ Λουκᾶ, *«Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα»* (Λκ. ιβ΄ 16-21).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν».* Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

21. Δευτέρα. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ (τυπικὸν 21ης Νοεμβρίου §§ 5-7).

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκια *«Τὸν συνάναρχον Λόγον»,* Δόξα, *«Χαρὰν προμνηστεύεται»*· κοντάκιον *«Εὐφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη».*

Ἡ **ἀκολουθία** ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ἀπόλυσις *«Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ μητρός, ἧς τὰ Εἰσόδια ἑορτάζομεν...»* Εἰς τὸν ὄρθρον [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολύελεος *«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου»*], καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Ἡ θ΄ ᾠδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 21 Νοεμ., *«Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή»* (Ἑβρ. θ΄ 1-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτ., *«Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά»* (Λκ. ι΄ 38-42, ια΄ 27-28). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ»*. Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»*.

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος, ψάλλονται καταβασίαι* «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22ᾳ καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὄρθρον προτάσσεται ὁ α΄ κανὼν τῆς ἑορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β΄ κανών.

3. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἴθισται δὲ εἰς τὰς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· κοντάκιον ὁμοίως τῆς ἑορτῆς.

22. Τρίτη. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου ἀποστόλων· Κικιλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ († 230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱερομαρτύρων.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22ας Νοεμβρίου (Φιλήμ. 1-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ΄ 26-37, ιη΄ 8).

23. Τετάρτη. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου († 394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κγ΄ ἑβδομ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 1-8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 15-17, 26-30).

24. Πέμπτη. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης († 101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας (311).

Ἀπόστολος: ἱερομαρτύρων (Φιλιπ. γ΄ 20-δ΄ 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη΄ 31-34).

25. Παρασκευή. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος († 313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος. (Τυπικὸν 25ης Νοεμβρίου §§14-16.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ *«Μακάριος ἀνήρ».* Εἰς τὸ *«Κύριε, ἐκέκραξα»,* τὰ ἑσπέρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, αὐτῶν. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21ης Νοεμβρίου) *«Χαίρει ὁ οὐρανὸς»* κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας *«Βίον ἄυλον»,* Καὶ νῦν, *«Σήμερον τὰ στίφη».* Ἀπολυτίκια *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας»,* Δόξα, *«Τὴν πανεύφημον νύμφην»,* Καὶ νῦν, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας».*

Σημείωσις. *Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν προβλέπουν ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον παραθέτουν καθίσματα διὰ τὸν πολυέλεον καὶ ὁρίζουν τὴν τάξιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου (Σαβ. ιζ΄ ἑβδ. Ματθ., «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· Μτθ. κε΄ 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει ὅμως νὰ λέγωνται εἰς τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας ναούς.*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν, καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἁγίας· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὸ μεσῴδιον κάθισμα τῆς ἁγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»·* (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων· εἶτα *«Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μυστήριον ξένον».* Ἐξαποστειλάρια τὸ τῆς

ἁγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἤτοι ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»*), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 *«Λαμπαδηφόροι παρθένοι»* κ.λπ. (καταλιμπανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἁγίας ἕτερα 3 *«Μνήμην τὴν πανίερον»* κ.λπ., Δόξα, τῆς ἁγίας *«Βίον ἄυλον»,* Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται».* Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. Εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».* Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Σήμερον τῆς εὐδοκίας», «Τὴν πανεύφημον νύμφην»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ὁ καθαρώτατος ναός».* Ἀπόστολος: τῆς ἁγίας, Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν, *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε΄ ἑβδ. Ματθ., *«Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς»* (Μρ. ε΄ 24-34). Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἄγγελοι τὴν εἴσοδον... Ὡς ἐμψύχῳ Θεοῦ».* Κοινωνικὸν *«Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

Εἴδησις. *Ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς· ἐὰν δὲ ἑορτάζεται ἅγιος, εἰς τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

26. Σάββατον. Ἀλυπίου ὁσίου († ζ΄ αἰ.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου († 1807).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ *«Θεὸς Κύριος»* (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Εἰς τὰ κεκραγάρια τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος δοξαστικοῦ τοῦ ὁσίου Νίκωνος, λέγε εἰς τὸ Δόξα τὸ κοινὸν δι᾽ ὁσίους ἰδιόμελον *«Ὅσιε πάτερ, οὐκ ἔδωκας ὕπνον σοῖς ὀφθαλμοῖς»* (ζήτει τῇ 7ῃ Νοεμ. εἰς τὸν ἑσπερινόν). Ἀπολυτίκιον λέγεται μόνον τὸ τοῦ ὁσίου Νίκωνος, καὶ θεοτοκίον ὁμόηχον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κγ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. η΄ 1-5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι΄ 19-21).

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ΄ (ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ). Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου († 421). Ἦχος πλ. β΄, ἑωθινὸν α΄.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 *«Κόσμου τὰ τερπνὰ καταλιπών»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Καρτερῶν ἐν ἀθλήσει»,* Καὶ νῦν, *«Τίς μὴ μακαρίσει σε»*. Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου *«Ἐθαυμαστώθης, Ἰάκωβε»,* Καὶ νῦν, *«Ναὸς καὶ πύλη»* (Παρακλ., Σαβ. ἑσπέρας, ἦχ. πλ. α΄).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις»,* Δόξα, *«Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»,* Καὶ νῦν, *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν (ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Ὁ τὴν εὐλογημένην»*). Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια τοῦ Μηναίου καθίσματα· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ α΄ ἀναστάσιμον *«Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν»,* τοῦ Μηναίου *«Περσῶν τὴν πλάνην ἔφλεξας»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Μαρία καθαρώτατον»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ α΄ ἑωθινὸν *«Εἰς τὸ ὄρος»,* Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀνάστας ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἀγγελικαὶ δυνάμεις», «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου. Ἀπόστολος Κυρ. κγ΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει»* (Ἐφεσ. β΄ 4-10)· Εὐαγγέλιον Κυρ. ιγ΄ Λουκᾶ, *«Ἄρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»* (Λκ. ιη΄ 18-27).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

28. Δευτέρα. Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ († 767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος († 303). Τῶν πεντεκαίδεκα μαρτύρων τῶν ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων (πολιούχων Κιλκίς).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. β΄ 20-γ΄ 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 37-44).

29. Τρίτη. Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων († 250)· Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ἱερομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. γ΄ 9-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ια΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ΄ 45-48).

30. Τετάρτη. † Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου, πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) († 380), Ἀλεξάνδρου Μηθύμνης.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».* Κανόνες οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν»* καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον».* Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ὡς τῶν ἀποστόλων»* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».* Ἀπόστολος: τοῦ

Πρωτοκλήτου, Κυρ. ι΄ ἐπιστ., *«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους»* (Α΄ Κορ. δ΄ 9-16)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμ., *«Εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο»* (Ἰω. α΄ 35-52). Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

ΜΗΝ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Μὴν Δεκέμβριος

ἔχων ἡμέρας Τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 15

1. Πέμπτη. Ναοὺμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος († 792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. δ΄ 18-ε΄ 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 9-18).

2. Παρασκευή. Ἀββακοὺμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὁσίου († 251), Μυρόπης μάρτυρος (δ΄ αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Θεσ. ε΄ 9-13, 24-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρασκευῆς ια΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ΄ 19-26).

3. Σάββατον. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆ νεομάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος († 1813).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κδ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. ια΄ 1-6).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ΄ 32-40).

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ΄ (Ι΄ ΛΟΥΚΑ). Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος († 306), Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ († 760). Σεραφεὶμ Φαναρίου ἱερομ. († 1601). Ἦχος βαρύς, ἑωθινὸν β΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπόστολοι, μάρτυρες»*, Δόξα, *«Μνήσθητι, Κύριε»*· κοντάκιον *«Ὡς ἀπαρχάς»*.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 4, τῆς ἁγίας προσόμοια 3 καὶ τοῦ ὁσίου ἕτερα 3, Δόξα, τῆς ἁγίας *«Πατρίδα, γένος, ὕπαρξιν»*, Καὶ νῦν, *«Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»*, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ὁσίου *«Ὅσιε πάτερ»*, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον *«Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου»* (Παρακλ., Σαβ. ἑσπέρας, ἦχος πλ. β΄).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Βαρβάραν τὴν ἁγίαν»,* Δόξα, *«Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειράν (ἀλλ᾽ εἰς τὸ Καὶ νῦν τῆς α΄ στιχολογίας τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Ὡς τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως»*) καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἱρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ κοινὸς τῶν ἁγίων ἄνευ τῶν εἱρμῶν εἰς 6· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ β΄ ἀναστάσιμον *«Τὸν λίθον θεωρήσασαι»* καὶ τὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2*, τῆς ἁγίας ἰδιόμελα 3 (τὰ τοῦ β΄ ἤχου) *«Ἠσχύνθη ὁ βάσκανος ἐχθρός», «Ἡ θεόκλητος μάρτυς», «Τὴν πανήγυριν σήμερον»,* καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 *«Πάτερ Ἰωάννη πάνσοφε»* κ.λπ., ἃ ζήτει εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ β΄ ἑωθινὸν *«Μετὰ μύρων προσελ-*

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ὁρίζει εἰς τοὺς αἴνους 4 ἀναστάσιμα καὶ 4 προσόμοια τοῦ ὁσίου· ἀλλὰ τὸ νὰ παραλειφθοῦν τελείως τὰ διὰ τοὺς αἴνους ὑπάρχοντα ἐν τῷ Μηναίῳ στιχηρὰ τῆς ἁγίας, καθ᾽ ἣν στιγμὴν ἐν τῇ λειτουργίᾳ ὁρίζεται ὁ Ἀπόστολος αὐτῆς, εἶναί τι τὸ ἀνακόλουθον. Διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ἠκολουθήσαμεν συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις (12η Δεκ. §3, 10η Φεβ. §24, 9η Μαρ. §9, 25η Μαρ. §16, καὶ Προθεωρία §31).

θούσαις», Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη».* Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Βαρβάραν τὴν ἁγίαν», «Ὀρθοδοξίας ὁδηγέ»,* καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– τῆς ἁγίας, ζήτει τῇ Πέμ. ιε΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»* (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἤχου· Εὐαγγέλιον Κυρ. ι΄ Λουκᾶ, *«Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν»* (Λκ. ιγ΄ 10-17).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Αἰνεῖτε»,* καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

5. Δευτέρα. † Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου († 532). Διογένους μάρτυρος.

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 5 Δεκ. §1). Εἰς τὸν ἑσπερινόν, τὰ 3 ἑσπέρια προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς»,* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς».* Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου *«Πολλοῖς συνεχόμενος»* καὶ ὁ τοῦ ὁσίου· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται».* Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».* Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τοῦ μηνολογίου– τοῦ ὁσίου, Σαβ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»* (Γαλ. ε΄ 22 - ς΄ 2)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Πέμ. δ΄ ἑβδ. Ματθ., *«Πάντα μοι παρεδόθη»* (Μτθ. ια΄ 27-30). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον».*

6. Τρίτη. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ († 330).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς (τυπικὸν 6ης Δεκ. §§1-3). Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ 4

ἑσπέρια προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Κανόνα πίστεως»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος»*. Εἰς τὸν ὄρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες (μετὰ τῶν εἱρμῶν τοῦ α΄). Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἴνων, Καὶ νῦν, *«Μακαρίζομέν σε»* (Παρακλ., ἦχος πλ. α΄, Δευτ. ἑσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., *«Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν»* (Ἑβρ. ιγ΄ 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»* (Λκ. ς΄ 17-23). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

7. Τετάρτη. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων († 397). Ἀθηνοδώρου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε΄ ἑβδομ. ἐπιστολῶν (Β΄ Θεσ. β΄ 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 5-8, 10-11, 20-24).

8. Πέμπτη. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης, Παταπίου ὁσίου (η΄ αἰ.). Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α΄ αἰ.)· Παρθενίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Θεσ. β΄ 13-γ΄ 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πεμ. ιβ΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. κα΄ 28-33).

9. Παρασκευή. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κύπρῳ ἱ. ναοῦ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (ἐν ἔτει 1091). Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α΄ στιχολογίας ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β΄ στιχολ. *«Ἀδάμ, ἀνακαινίσθητι»* (ἅπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἀναβόησον, Δαυίδ»*· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τῆς ἁγίας *«Ἑορτάζει σήμερον»*· Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 4ης Δεκ.– τῆς ἁγίας, 23 Σεπτ., *«Ἀβραὰμ δύο*

υἱοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ΄ 22-27)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ς΄ ἑβδ. Λουκᾶ, *«Οὐδεὶς λύχνον ἅψας»* (Λκ. η΄ 16-21)· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».*

10. Σάββατον. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ΄ αἰ.), Ἑρμογένους, Εὐγράφου μαρτύρων.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κε΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α΄ 3-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ΄ 19-29).

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ. «Τῶν ἁγίων προπατόρων». Δανιὴλ ὁσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου († 980). Ἦχος πλ. δ΄, ἑωθινὸν γ΄.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον «Δι᾽ ἐγκρατείας τῶν παθῶν»· κοντάκιον *«Τῆς στρατείας ἥρπασεν».*

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζήτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»*, ἀναστάσιμα 6, τῶν προπατόρων προσόμοια 4, Δόξα, *«Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας»,* Καὶ νῦν, *«Ὁ βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἁγίου *«Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα»,* Καὶ νῦν, *«Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Ὁ δι᾽ ἡμᾶς γεννηθείς»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν προπατόρων *«Πατράσιν αἶνον προσάξωμεν»*· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»*· *«Τὴν τιμιωτέραν»*, καὶ ὁ εἱρμὸς *«[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Μυστήριον ξένον»*.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ γ΄ ἀναστάσιμον *«Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται»*, τῶν προπατόρων *«Πατέρων μνήμην σήμερον»*, *«Ἀδὰμ ἀνευφημήσωμεν»* καὶ θεοτοκίον ὅμοιον *«Ἁγνὴ παρθένε»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν προπατόρων προσόμοια 3 εἰς 4 –μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν προπατόρων *«Δεῦτε ἅπαντες πιστῶς»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»* (ἢ *«Σήμερον σωτηρία»*).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἐξ ὕψους κατῆλθες»*, *«Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυριακῆς τῶν προπατόρων· Ἀπόστολος: προεόρτιος, Κυρ. κθ΄ ἐπιστ., *«Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ»* (Κλσ. γ΄ 4-11)· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια΄ Λουκᾶ, *«Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον»* (Λκ. ιδ΄ 16-24, Μτθ. κβ΄ 14).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

12. Δευτέρα. † Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ († 348). Ἰωάννου ὁσίου, ἐπισκόπου Ζιχνῶν († 1333).

«Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ» (Τ.Μ.Ε. 12 Δεκ. §1). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται. Τὸ ἀπολυτίκιον *«Τῆς συνόδου τῆς πρώτης»* εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον *«Τοῦ Γαβριήλ»*. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ἱεράρχου, Νοεμ. 13, *«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν»* (Ἰω. ι΄ 1-9). Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως) καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»*. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*. Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, Κυρ. κς΄ ἐπιστ., *«Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε»* (Ἐφεσ. ε΄ 8-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Νοεμβρίου 13, *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα»* (Ἰω. ι΄ 9-16). Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

13. Τρίτη. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὀρέστου τῶν μαρτύρων (δ΄ αἰ.)· Λουκίας μάρτυρος († 304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. α΄ 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ΄ 22-26).

14. Τετάρτη. Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων († 286-287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. α΄ 18-20, β΄ 8-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ιγ΄ ἑβδομάδος Λουκᾶ (Μρ. ιδ΄ 30-34).

15. Πέμπτη. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας (β΄ αἰ.).

«Εἰ τύχοι ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν» (Τ.Μ.Ε., 15 Δεκ. §1), ἤ τοι μετὰ Παρακλητικῆς, ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὄρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*· Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., *«Μὴ ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον»* (Β΄ Τιμ. α΄ 8-18)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. α΄ ἑβδ. νηστ., *«Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι»* (Μρ. β΄ 23-γ΄ 5)· κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*.

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Ἐλευθέριον ναοὺς ἡ ἑορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος, συμφώνως μὲ τὴν ἐν αὐτῇ τυπικὴν διάταξιν.*

16. Παρασκευή. Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλίσσης († 894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων († 634).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κς΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. δ΄ 4-8, 16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρασκ. ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ΄ 33-41).

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Μόδεστον ναοὺς ἡ ἑορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς· ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).*

17. Σάββατον. Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ († 1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ *«Θεὸς Κύριος»* (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44). Ἀπόστολος: προφήτου, α΄ Κυρ. ἐπιστ. (ἁγ. Πάντων) (Ἑβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιγ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ΄ 1-11). Κοινωνικὸν εἰς προφήτας *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».*

Σημείωσις. *Εἰς τοὺς γεραίροντας τὸν ἅγιον Διονύσιον ναοὺς ψάλλεται ἡ ἑορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἱεράρχου, ἃ ζήτει Νοεμβρίου 13η. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν νέων καταλιμπάνεται.*

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος Θεῷ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδὰμ ἄχρι καὶ Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἁγίων τριῶν παίδων». Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων († 287). Ἦχος α΄, ἑωθινὸν δ΄.

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα»*· κοντάκιον *«Χειρόγραφον εἰκόνα».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6, καὶ τῶν πατέρων 3 *«Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν»,* Καὶ νῦν, *«Τὴν παγκόσμιον δόξαν».*

ΕΙΣΟΔΟΣ, *«Φῶς ἱλαρόν»,* τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, *«Χαίρετε, προφῆται τίμιοι»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ὦ θαύματος καινοῦ»* (Παρακλητική, ἦχ. πλ. β΄, Σαβ. ἑσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»,* Δόξα, *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»,* Καὶ νῦν, *«Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον *«Βολίδες ἀστράπτοντες»,* Καὶ νῦν, θεοτοκίον *«Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις»* (Παρακλ., ἦχ. α΄, Δευτ. ἑσπέρας, εἰς τὸν στίχον)· τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἐστί»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου *«Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι»,* καὶ τῆς β΄ στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἤχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ΄) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων *«Κύματι θαλάσσης»,* μετὰ δὲ τὸν εἱρμὸν ἑκάστης ᾠδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μὲ στίχον *«Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»,* τὰ ἑπόμενα μὲ στίχον *«Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ»,* καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Ἄγγελος παίδων ἐδρόσισε»* καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων μετὰ τοῦ οἴκου (*«Χειρόγραφον εἰκόνα», «Ἐκτείνας σου τὴν χεῖρα»*), τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον ξένον».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ *«Ἅγιος Κύριος»* κ.λπ., τὸ δ΄ ἀναστάσιμον *«Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες»*, τὸ τῶν πατέρων *«Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι»* καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου *«Τὸ χαίρετε φθεγξάμενος»*.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 *«Ἆρόν σου τὴν φωνὴν»* κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τῶν πατέρων *«Τῶν νομικῶν διδαγμάτων»*, Καὶ νῦν, *«Ὑπερευλογημένη»*. Δοξολογία μεγάλη, *«Σήμερον σωτηρία»*.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἤχου καὶ 4 ἐκ τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος»*, *«Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον»*.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς· Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, *«Πίστει παρῴκησεν Ἀβραάμ»* (Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ»* (Μτθ. α΄ 1-25).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»*. Κοινωνικὸν *«Αἰνεῖτε»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

19. Δευτέρα. Βονιφατίου μάρτυρος († 290). Ἄρεως († 308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 1-10).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτέρας ιδ΄ Λουκᾶ (Μρκ. θ΄ 42-ι΄ 1).

20. Τρίτη. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου († 107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας († 323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου († 1652).

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ σήμερον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ἰανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ δὲ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).*

2. Εἰς τοὺς ἑσπερινοὺς τῶν προεορτίων καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» *οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ᾽ οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.*

3. Ἕως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἐὰν ψαλῇ ἑόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται», *εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) τὸ κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 2-12).

21. Τετάρτη. Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων († 304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος († 251).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ε΄ 22-ς΄ 11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετάρτης ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 11-16).

22. Πέμπτη. Ἀναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας († 304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

Ὁ ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἰγόκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κζ΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Α΄ Τιμ. ς΄ 17-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμπτης ιδ΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι΄ 17-28).

23. Παρασκευή. Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων († γ΄ αἰ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἤ τοι τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου *«Πρός σὲ ὀρθρίζω»* (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τὸ τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἑτοιμάζου, Βηθλεὲμ»* καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὧραι. Εἰς τὴν α΄ ὥραν *«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», [«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε»,]* τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὧραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν»,* καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον, ἀλλὰ μετὰ τοὺς τρεῖς ψαλμοὺς ἑκάστης ὥρας ἀπολυτίκιον εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ *«Ἑτοιμάζου, Βηθλεέμ».* Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ΄, τῆς ς΄ καὶ τῆς θ΄ ὥρας, ὁ διάκονος (ἢ ὁ ἱερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελώνιον) θυμιᾷ

[προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατζίου).

Ὥρα θ΄. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α΄ χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρί, ὁ β΄ Καὶ νῦν, καὶ ὁ κανονάρχης ἱστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ Εὐαγγελίου» τὸ ἰδιόμελον *«Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου»,* ὡς εἴθισται· εἶτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλὰξ κατὰ στίχον, μεθ᾽ ὃ ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν *«Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ»* [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ] ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν συνήθη ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ *«Δι᾽ εὐχῶν»,* μὴ ἐπιτελουμένης σήμερον θείας λειτουργίας.

24. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος († 262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ *«Νῦν ἀπολύεις»* συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου *«Ἄρχων ἐξ Ἰούδα»* (μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτέ»* (ἅπαξ), ἡ συνήθης ἐκτενὴς (ὡς μὴ γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτέ»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ εἱρμοὶ τῆς γ΄ καὶ τῆς ϛ΄ ᾠδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· εἰς τὸ *«Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν»* ὁ εἱρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς *«Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός»· «Τὴν τιμιωτέραν»,* ὁ εἱρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς *«Ἀνάρχου γεννήτορος»* καὶ τὸ *«Ἄξιον ἐστίν»·* ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Σοὶ δόξα πρέπει»* καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἅπαντα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· *«Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»,* τρισάγιον κ.λπ. καὶ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτέ».*

Εἰς τὴν λειτουργίαν (τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν· εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἁγίοις»*· μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἀπεγράφετο ποτὲ»* καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας– Σαββάτου πρὸ τῶν Χριστουγέννων, Σαβ. κς΄ ἑβδ. ἐπιστ., *«Προϊδοῦσα ἡ γραφή»* (Γαλ. γ΄ 8-12)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ΄ Λουκᾶ, *«Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»* (Λκ. ιγ΄ 19-29)· *«Ἄξιον ἐστί»*· κοινωνικὸν *«Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»*· *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ. Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἀπεγράφετο ποτὲ»*· κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»*.

Ἰστέον ὅτι σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλὰ πάντα τὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως.

Εἰς τὸν μέγαν ἑσπερινόν. *«Εὐλογητός»*, ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου), ἡ μεγάλη συναπτή.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς 4 *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ»* κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς»*.

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ Εὐαγγελίου, *«Φῶς ἱλαρόν»*, καὶ εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α΄ ἀνάγνωσμα *«Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»*· εἶτα ὁ α΄ χορὸς τὸ τροπάριον *«Λαθὼν ἐτέχθης»*, τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον *«Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς΄ (86ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Λαθὼν ἐτέχθης»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ ζ΄ ἀνάγνωσμα *«Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν»*· μετ᾽ αὐτὸ ὁ β΄ χορὸς τὸ τροπάριον *«Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου»*, τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὁποίου *«Μάγους ὁδηγήσας»* ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ϟβ΄ (92ου) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β΄ χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον *«Ἀνέτειλας, Χριστὲ»* ὁλόκληρον. Εἶτα τὸ η΄ ἀνάγνωσμα

«Προσέθετο Κύριος», μεθ' ὃ εὐθὺς ὁ Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ Μηναίῳ προκειμένου– τοῦ ἑσπερινοῦ, Σαβ. α΄ ἑβδ. νηστ., *«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως»* (Ἑβρ. α΄ 1-12)· Εὐαγγέλιον: τῆς γ΄ ὥρας, *«Ἐξῆλθε δόγμα»* (Λκ. β΄ 1-20). Εἶτα ἡ ἐκτενὴς *«Εἴπωμεν πάντες»* κ.τ.λ., ὡς ἐν τοῖς ἑορτασίμοις ἑσπερινοῖς.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Μέγα καὶ παράδοξον»* κ.λπ., μετὰ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, *«Εὐφράνθητι, Ἰερουσαλήμ»,* Καὶ νῦν, *«Σπηλαίῳ παρῴκησας». «Νῦν ἀπολύεις»,* τρισάγιον κ.λπ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* τρίς.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (μεγάλη) μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ μόνον τῆς ἑορτῆς *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».*

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος *«Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου».*]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν· τὸ α΄ ἀντίφωνον τοῦ δ΄ ἤχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὄρθρου, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἱρμῶν αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ᾠδῆς τοῦ β΄ κανόνος· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς ἡ ὑπακοὴ *«Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν»* χῦμα· ἀφ' ς΄ ᾠδῆς ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ εἱρμοὶ *«Χριστὸς γεννᾶται»* καὶ *«Ἔσωσε λαόν»·* (ἀντὶ τοῦ *Τὴν τιμιωτέραν*), ψάλλονται οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς· εἶτα οἱ δύο εἱρμοὶ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς».*

Τὸ ἐξαποστειλάριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἴνους τὰ στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».* Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν».*

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, 25 Δεκ., *«Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου»* (Γαλ. δ΄ 4-7)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., *«Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ»* (Μτθ. β΄ 1-12).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Ἐπὶ σοὶ χαίρει».*

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς, «Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* ἅπαξ. Ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἑσπερινόν.

Σημείωσις. *Ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως τῆς 4ης Ἰανουαρίου (2017) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.*

26. Δευτέρα. † Ἡ σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ἱερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ († 840).

Συμψάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν, ἣν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν Κυριακὴν ἄχρι τῆς ἀποδόσεως.

Εἰς τὴν θ΄. Ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου»*· κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον».*

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 *«Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα»* (26ης Δεκ.) κ.λπ. καὶ τῶν ἁγίων προ-

σόμοια ἕτερα 3 *«Τὸν θεοπάτορα πάντες»* κ.λπ. (Κυριακῆς μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν), Δόξα, *«Μνήμην ἐπιτελοῦμεν»* (Κυρ. μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν), Καὶ νῦν, *«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ»* (26ης Δεκ.).

ΕΙΣΟΔΟΣ (μετὰ θυμιατοῦ), *«Φῶς ἱλαρόν»,* καὶ τὸ μέγα προκείμενον *«Τίς θεὸς μέγας»* κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς *«Παράδοξον μυστήριον»* (26 Δεκ.) κ.λπ., Δόξα, τῆς Κυρ. μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν *«Ἱερέων μνήμη»,* Καὶ νῦν, τῆς 26ης Δεκ. *«Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες».*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»,* Δόξα, *«Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ»,* Καὶ νῦν, *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».*

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς...»*

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ *«Θεὸς Κύριος»* τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν τῆς ἑορτῆς *«Δεῦτε ἴδωμεν, πιστοί», «Τί θαυμάζεις, Μαριάμ»* (25ης Δεκ.)· ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς καὶ οἱ δύο τῆς Κυρ. μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς τὰ μεσῴδια καθίσματα τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυρ. μετὰ τὴν ἑορτὴν *«Πατρὸς ὡς ἀληθῶς»,* Δόξα, Καὶ νῦν, *«Χορὸς τῶν προφητῶν»*· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον *«Εὐφροσύνης σήμερον»* μετὰ τοῦ οἴκου (τῆς ἀκολουθίας τῆς Κυρ. μετὰ τὴν ἑορτήν), τὸ συναξάριον τῆς 26ης τοῦ μηνὸς καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν οὕτω· *«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν ἁγίων...»*

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ *«Ἔσωσε λαόν»*· δὲν ψάλλομεν *Τὴν τιμιωτέραν,* ἀλλ᾽ ἀντ᾽ αὐτῆς λέγονται οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ΄ ᾠδῆς ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ἐφύμνια εἰς τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν, ὡς χθές, καὶ εἶτα, *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς».*

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τῶν θεοπατόρων *«Σὺν Ἰακώβῳ μέλψωμεν»,* καὶ τῆς ἑορτῆς *«Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς».*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 4 *«Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι»* κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χρι-

στούγεννα *«Αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις»* (26 Δεκ.). Δοξολογία μεγάλη, *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»* (ἅπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*, *«Εὐαγγελίζου Ἰωσήφ»*, καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Ὅσοι εἰς Χριστόν»* (κατ᾽ ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.).

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα, Κυρ. κ΄ ἐπιστ., *«Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον»* (Γαλ. α΄ 11-19)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Ἀναχωρησάντων τῶν μάγων»* (Μτθ. β΄ 13-23).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς»*. Κοινωνικὸν *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος...»*· ἀντὶ τοῦ *Εἴδομεν τὸ φῶς* τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.

Εἰδήσεις. *1. Ἀπὸ αὔριον ἕως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τὴν μὲν 27ην καὶ 29ην ὁ α΄ κανών, τὴν δὲ 28ην καὶ 30ὴν ὁ β΄. Καταβασίαι, ἐὰν ἑορτάζεται ἅγιος,* «Ἔσωσε λαόν».

2. Ἕως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς»· *κοντάκιον* «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

3. Ἕως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυσις «Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

27. Τρίτη. † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου († 34). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ γραπτοῦ († 840).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὁσίου συμψάλλονται μετὰ τῶν μεθεόρτων, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν, στιχολογοῦμεν δὲ *«Τὴν τιμιωτέραν»*· μετὰ τοὺς αἴνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λει-

τουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς· εἰσοδικὸν *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς»*. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια *«Ἡ γέννησίς σου»*, *«Βασίλειον διάδημα»* καὶ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον *«Ἡ παρθένος σήμερον»*. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ΄ ἑβδ. Πράξ., *«Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως»* (Πρξ. ς΄ 8-ζ΄ 5, 47-60)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. ιγ΄ Ματθ., *«Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης»* (Μτθ. κα΄ 33-42). *«Ἄξιον ἐστί»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»*.

28. Τετάρτη. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων μαρτύρων († 302). Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Β΄ Τιμ. δ΄ 9-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιε΄ ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια΄ 22-26).

29. Πέμπτη. Τῶν ἁγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρῴδου ἀναιρεθέντων· Μαρκέλλου ὁσίου. Γεωργίου Νικομηδείας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστολῶν (Τίτ. α΄ 5-14).

Εὐαγγέλιον: νηπίων, θ΄ ὥρας Χριστουγέννων (Μτθ. β΄ 13-23).

30. Παρασκευή. Ἀνυσίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ († 285-305). Φιλεταίρου μάρτυρος († 351), Λέοντος ὁσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεὼν ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ († 1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κη΄ ἑβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α΄ 15-β΄ 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε΄ ἑβδομ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ΄ 1-12).

31. Σάββατον. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας († 449), Ζωτικοῦ ὀρφανοτρόφου (δ΄ αἰ.).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἑξῆς διαφορῶν:

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἑσπερίων γίνεται εἴσοδος, *«Φῶς ἱλαρὸν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται· ὡσαύτως καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ»* γ΄. Ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὔτε Εὐαγγέλιον· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ᾽ αὐτὴν κάθισμα *«Ἀγαλλιάσθω οὐρανὸς»* δίς· ἀφ᾽ ς΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ ἡ θ΄ ᾠδὴ ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α΄ Τιμ. γ΄ 13-δ΄ 5)· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, ζήτει ἐν τῷ μηνολογίῳ (Μτθ. γ΄ 1-6). Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως, «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον»*· κοινωνικὸν *«Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια»*· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον *«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»*. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἑορτῆς.